Päewaleht

Tänast lehte 10 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“ Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, uksehoidja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukauplus: tel nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7
Jimub 7 korda n
TELLIMISHINN

1 kuu postiga	1 kroon 80 senti.	1 kuu	
2 kuud „	3 „ 60 „	2 kuu	
3 kuud „	5 „ — „	3 kuu	

Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s.
Välismaale 4 kr. kuus.

Üle 2 järgne
A

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel ja teksti sees 17 senti mm veero laiuses. kuni Kr. 3.— poole hi

Kuulutuste koha valikut ei
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse nu laupäeval kl. 10-ni
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. N vastav postmark on lis

Nr. 38 — Teisipäeval, 8. veebruaril 1938 — XX

BI-BA-BO

Esietenduseks romantiline ja meelikütkestav suurfilm!

Kogu film loomulikes värves!

Armastus! Draama! Laul! Pinevus!

Annabella ja *Henry Fonda*

„Mustlasprintsess“

Osaliste meisterlik mäng haarab teid, teie elate kaasa kahe armastaja nooruslikkudele muredele ja rõõmudele. Värvid annavad sellele filmile suurima veetlevuse ja naudingu.

Uusim „Fox“ nädalaringvaade ja lisaeeskava

Seansside algus ärip. 5 7 9 — pühap. 2 4 6 8 10

Kassa avatud 1/2 11 õhtul.

ILMUS

ŽURNAALIDE KUNINGAS

OMA KODU nr. 1.

See on nii välimuselt kui ka sisult kaunim ajakiri, mis senini ilmunud.

SISUKS: kaks romaani, novelle, hulk meeleolulisi ja praktilisi kirjutisi.

NAISTELE MOODE JA MOODSAID SOENGUID.

EI TOHIKS OLLA ÜHTKI PEREKONDA EESTIS, KES JÄTAB TELLIMATA „OMA KODU“ 1938. AASTAKS.

Tellimiste vastuvõtt kõigis E.V. postiasutusis
Tellimise hind Kr. 3.50 aastas.
Möödun. aastakäik saadaval hinnaga Kr. 3.—

Saksa teatri kassas avatud pääsmete eelmüük pühap., 13. veebruaril, Saksa teatris toimuvale

poksiõhtule,

kus peamatschiks on

Linnamägi—Lukkini

kohtamine raskekaalus.

Korraldaja S. K. GONG.

Esietenduskino

ARS

Esietenduseks pöörase muusikaline naljat

Naljа ja naeru kõigile!
Esmakordselt kinolinal maailmakuulsad muusikalised klounid!

3 venc
— Groucho,

„Skandaal hipodr

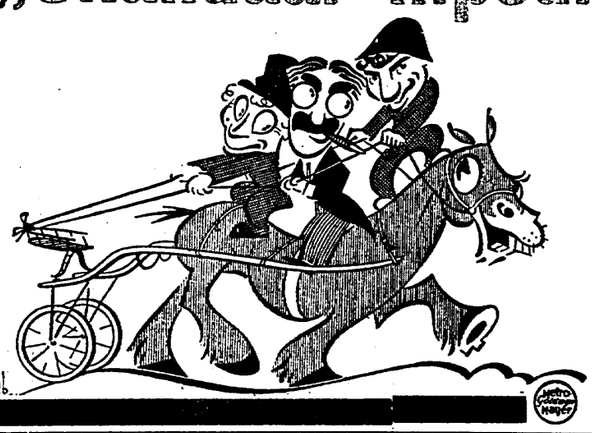

Järjekordne hiiglaeduga linastatav film kinos **MODERN**

II nädalat

Film, tulvil temperamentset ungari mustlasmuusikat ja tokayeri ulma.

Čardaši keerises

Peaosades: Magda Schneider, Paul Javor, LUCIE ENGLISCH, PAUL KEMP, TIBOR V. HALMAY, ANTON POINTNER j. t.

5, 7, 9. ● 2, 4, 6, 8, 10.

Huvitav lisaeeskava

Tallinna Majaomanik

II ehitusmate ja kodukaunistan

toimub Tallinnas 19.—28. märtsini s
Börsi saalides.

Väljapanekutega esineda soovijaid registreeritakse Seltsi büroos, Harju 29, tel. 427-50, kella 12—2 päeval

KODU nr. 3

Jlmus sõprade

SISUKS:
hulk lühijutt
kaasandena —

Sõda piraatidele Wahemeres!

Briti sõjalaevadele anti käsk rünnata kõiki vee all liikuvaid allveelaevu. Rünnakute puhul õhust võetakse tarvitusele kättemaksuabinõusid

Itaalia ei saada vägesid Hispaaniasse?

London, 7. 2. (ETA) (Reuter) Briti wälisminister Eden seletas täna alamkojas, et Briti walitsus on teatanud Hispaania walitsusele ja Salamanca wöimudele, et kui edaspidi paljastatakse mõni allweelaew, mis liigub wee all Wahemere läänеosas, Briti walwetsoonis, siis koheldakse seda allweelaewa, nagu kawatseks ta rünnata kaubalaewu. Briti walitsus ei salli oma walwetsoonis allweelaewu, mis liiguwad wee all. Wastawalt sellele on Briti sõjalaewadele antud käsk rünnata kõiki wee all liikuwaid allweelaewu.

Mis puutub Briti kaubalaewa „Alcira“ upulamisse, siis on olemas kõik põhjused uskumiseks, et kaubalaewa rünnati kindral Franco õhujõudude poolt. Briti agendile Salamancas on tehtud ülesandeks teatawaks teha Salamanca wöimudele, et Briti walitsus on seni kohelnud niisuguseid õigustamata rünnakuid Briti laewadele suure kannatlikkusega, kuid et Suur-Britannia kannatus ei kesta igawesti. Walitsus on jõudnud otsusele, et on saabunud aeg, kus selliseid rünnakuid ei wöi enam koheldа ainult protestidega ja kahjutasunõudmistega. (Poolehoiuawaldused.) Seepärast Briti walitsus on otsustanud teatada kindral Francole, et ta jätab endale õiguse nüüdsest peale rünnakute korduimisel tarwitusele wõtta niisuguseid kättemaksuabinõusid, nagu seda nõuab iga üksik juhtum.

Mis puutub kuuldustesse, nagu kawatseks Itaalia saata Hispaaniasse suuri sõjawäeüksusi, siis on põhjust arwata, et need ei wasta tõele, seletas Eden. Briti walitsus waatab sõjawägede saatmisele Hispaaniasse kui mittewahelesegamise kokkuleppe rikkumisele, mis loob seisukorra, kus Suur-Britannia on sunnitud kõige tõsisemalt kaaluma olukorda. Edasi Eden ütles, et Briti walitsus ei wöi nõustuda kindral Franco seletusega Briti sõjalaewa „Hunteri“ wigastuste asjus. Niiid on kindral Franco walitsust informeeritud, et Inglismaa nõuab „Hunteri“ wigastuste eest kahjutasuks 130.000 naelsterlingit.

London, 7. 2. (ETA) (Havas) „Evening Standardi“ teatel olewat Inglise walitsus nüüd informeeritud, et Mussolini ei kawatse saata uusi wägesid Hispaaniasse. Wastupidi, Itaalia on wiimaste kuude jooksul tagasi tõmmanud teatawa arwu Itaalia wabatahtlikke. Londoni lehed arwawad, et wiimane kõnelus wälisminister Edeni ja Itaalia suursaadiku Grandi wahel annab põhjust loota, et Itaalia wabatahtlike tagasikutsumine Hispaaniast teostub lähemas tulewikus. Samad ringkonnad arwawad, et seoses sellega on ka paranenud Itaalia-Inglise suhted.

Briti-Itaalia vahekord muutuseta

London, 7. 2. (ETA) (DNB) Informeeritud ringkonnist seletatakse ajakirjanduses ilmunud teadete kohta Inglise-Itaalia eelseiswast läheneemiest, et Briti ja Itaalia wahekorras ei ole seni märgata muudatusi. Siiski tähendatakse, et Itaalia suursaadikul on möödunud reedel ja laupäeval olnud läbirääkimisi wälisminister Edeniga. Peetakse wöimalikuks, et hiljutine kokkuleppimine Hispaania küsimuses annab wöimaluse Inglise-Itaalia läbirääkimiste alustamiseks.

Francolaste võidud Aragoonias

St. Jean de Luz, 7. 2. (ETA) (Havas) Täna hommikul walitsuswastased wallutasid Alfambra, kus asus kindral Saraibia peastaap. Walitsuswastased piiawad kindlustada siiklemist Teruel-Saragossa teel ja ümber haarata walitsuswägesid. Esimest korda wöitis operatsioonidest osa ratsawägi. Walitsuswastaste wasak tiib ähwardab nüüd Dutrilase kaewandusrajoonda ja Montalbani küla. Ühtlasi walitsuswastaste rünnak on saatnud ohtu walitsuswägede ühendusteed Alcaniziga ja Aliagaga. Teatatakse, et walitsuswägede ratsawäe operatsioonid on sundinud walitsuswägesid maha jätma oma kergesuurtükiwäe üksused Alfambra sektoris.

Walitsuswastaste suur sõjasaak

Gijon, 7. 2. (ETA) (Havas) Raadiotsel teatati, et Teruelі frondilt on wiimaseil päewil toimetatud tagalasse üle 4000 wangilangenud walitsuswäelase. Nende hulgas olid üks brigaadiülem ja mitu politiilist komissari. Walitsuswastaste kätte on langenud nii palju igasugust sõjamaterjali, et seni puudub weel selge ülewaade saagi kohta. Igatahes on nad saanud üle 50 suurtüki, umbes 200 kuulipildujat, kolm tanki, hulk weoautosid jne. Ohnlahingus tulistati alla 11 walitsuswägede lennukit.

Rumeenias boikoteeritakse valimisi

Kokkupõrkeid raudse kaardiväe ja sandarmite vahel

Bukarest, 7. a. (ETA) (Havas) Rumeenia rahwaerakond, kelle juhiks on marssal Awerescu, on tagasi lükanud walitsuse ettepaneku moodustada rahwuslik-kristliku erakonnaga kartelli parlamendiwalimistel 2. märtsil. Rahwaerakond on otsustanud mitte osa wõtta neist walimistest. Marssal Awerescu seletas sel puhul, et walitsus püüab tõenäoliselt saawutada walimistel wõitu opositsioonierakondade wastu tarwitusele wõetawate surweabinõudega. Rahwaerakonna keeldumise tagajärjel wõib walitsus loota weel ainult rahwusdemokraatide ja Saksa wähemusrahwuslaste toetusele. Läbirääkimised Ungari wähemusrahwuslastega ei ole seni annud tagajärgi.

Seoses walimiskampaaniaga on mitmel pool olnud weriseid wahejuhtumeid. Tõsisem kokkupõrge leidis aset prowintsis raudse kaardiwäe pooldajate ja sandarmite wahel. Wiimased olid sunnitud kasutama relwi. Selle wahejuhtumi tagajärjel on kokku kutsutud raudse kaardiwäe keskkomitee, et kaalumisele wõtta erakonna suhtumist walitsusele. Seni raudne kaardiwägi suhtus walitsusele heatahtlikult.

Pastori protsess kinniste uste taga

Berliin, 7. 2. (ETA) (Havas) Täna hommikul kell 9.30 algas siin protsess tuntud kirikuõpetaja Martin Niemölleri wastu. Umbes 200 isikut oli kogunenud kohtuhoone ette, kuid sisse lasti ainult mõned kaebealuse lähemad sugulased ja sõbrad. Pastor Niemöller, kes oli mustas riietuses, oli wäga kahwatu. Tema ülekuulamine algas kohe kohtuistungi alul. Pärast ülekuulamist prokurör seletas, et asja arutamine sünnib kinniste uste taga. Seejärele erikaartidega sisselastud publik pidi lahkuma kohtusaalist. Peaktuulajate hulgas oli ka tuntud kirikuõpetaja Jacobi. Protsessi arutamine kestab arwatawasti mitu päewa. Ülekuulamisele tuleb 42 tunnistajat.

Elektriga laetud traattõkked

Palestiina põhjapiirile

Jerusalem, 7. 2. (ETA) (DNB) Lehed teatawad kawatsustest püstitada Palestiina põhjapiirile elektriga laetud traattõke, et takistada igasugust üle piiri Liibanonisse ja Süüriasse minekut wäljaspool ametlikku piiriliiklemist. Ühtlasi lehed teatawad, et Jerusalema kaupmehed kawatsewad tõsta protesti selle wastu, et kõik ülekäigukohad piiril on iskta weel suletud okastraadiga. Araabia allikaist kuuldub, et Liibanoni suurmufti on Liibanoni walitsusele teatanud, et eelseiswate suurte Beiramit pidustuste esimene päew pühendatakse leina ja kaastunde awaldamiseks Palestiina sündmuste puhul.

Jerusalem, 7. 2. (ETA) (Havas) Politsei ja sõjawäeüksused kajutawad praegust terroristliku tegewuse waheaega oma seisukohtade kindlustamiseks mässulistes keskustes. Araablaste salgad, kes Lenini suures suurelt ojalt häwitati, on põgenemad mäestikesse sisemaal. Tõenäoliselt nad kawatsewad sõbiwal silmapilgul ühineda mässuliste salkadega Põhja- ja Lõune

Aktiivsed sõdurid Saksa majandusministeeriumis

Nõutakse toodangu suurendamist

Berliin, 7. 2. (ETA) (DNB) Majandusministeeriumi juhtimise pidulikul üleandmisel uuele majandusministrile Funkile marssal Göring pidas kõne, milles ta alguses toonitas Hitleri poolt temale usaldatud ülesanet ümber korraldada majandusministeerium. Ta seletas, et ta on nüüd täitnud oma ülesande. Asjaolu, et majandusministeeriumi on astunud ka aktiiwsed sõdurid, näitab maailmale, et Saksamaa koondab wäsimatult kõik oma jõud selleks, et saawutada kõikidel aladel iseseiswust ja muutuda tugewaks.

Oma wastuses majandusminister Funk seletas, et majandusministeeriumis on awanenud nüüd uus tegewuswäli, mille tähtsus on palju suurem tema senisest ülesandest. Tema kätte on usaldatud neli-aastaku kawa teostamisel oluline osa. Ta ütles, et neli-aastaku kawa

Meie waralahkunud kallist ema ja abikaasat

ÖIE KINGS'i, sünd. Adler

sünd. 26. juunil 1915. a., surn. 6. weebr. 1938. a.

Kirstupanek leinamajas, Pärnu mnt. 45, 9. weebr. s.a. kl. 20.

mälestawad walusas leinas **pojakene ja abikaasa.**

Avaldame sügavat kaastunnet

härra Morits Tammele ta isa härra

Hans Tamm'e

surma puhul.

A-S. OSKAR KILGAS
juhatus ja ametkond.

August Liivasaar

Sünd. 1. VIII 1872, surn. 5. II 1938.

Ärasaatmine leinamajast 9. veebr. kell 1 p. l.
Matmine Rahumäel Kaarli koguduse kalmistul 9. veebr. kell 3 p. l.

Leinavad **õde ja õetütar abikaasaga**

Palutakse kõiki

Kuressaare Tööstuskooli

chirusojakonna lõpetanuid koguneda piihapäeval, 13. weebr., kell 12.00 Tallinna, Lai tän. 46 (teisel korral), kooli wilistlaskogu ajutamiseks.

Korraldajad.

A-S. TALLINNA LAEVAÜHISUS

11. skp. k. a. ekspedeerime
TALLINNAST HAMBURGI, ROTTERDAMI ja ANTVERPENI
a-l. „Kai"

Edaspidised laeva ekspeditsioonid iga kahe nädala tagant.
Kaupade ülesandmisi võetakse vastu ja lähemaid teateid antakse A/S. TALLINNA LAEVAÜHISUS'e poolt
S. Karja 18, tel. 426-90.

Tsingitud katuseplekki
„Bingley" ja mitmed teised sordi
musta raudplekki 1×2 arss. 10 ℔ kuni 20
musta raudplekki 1×2 mtr., 0,75, 1 m/m, 2 m/m, 2,9 m/
tsingitud plekki 1×1 mtr., 0,75 ja 1 m/
valget plekki J.C. 1×, 2×, 3×, 4×
siberi plekki 1×2 arss. 10 ℔—20
siberi plekki 1×2 mtr. 0,75, 1 m/, 1,5 m/
inglistina lattides,
seatina pankades,
ämbrikôrvu,
vitsrauda 1¼" nr. 19,
traati nr. 8,
soovitab
W. Wunder
Suur Patarei tän. 6.

Tehnik-joonestaja
otsib teenistust. Tunneb ehituste ja masinaehituse ala. Kirj. slt. „22/2782".

Balti Päästesel
Eesti Rannasõidu
Tel. 3
Kui ei takista ilmastiku jääolud, saadame
a-l. „Grenen
reedel, 11. veebr., kell 8 h
Tallinnast-Kär
Tagasisõit Kärdlast laup 12. veebruaril, kell 10 hom

Arnold Kuldkepp
Kopli
N.M.K.Ü.
Kalevi Klubi.

Pidud

EESTI DRAAMATEATER
Neljapäeval, 10. weebruaril kell ½8 õhtul
46. korda
„Suvi"
A. Särewi - O. Luisu dramatiseering 3 waatuses. (6 pildis).
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee.
Laupäeval, 12. weebruaril, kell ½8 õhtul
esietenduseks
„Valge taud"
Karel Capek'i draama 3 waatuses.
Näitejuht — Ruut Tarmo.
Lawapildid — P. Raudwee

NOORSOOTEATER.
Piihapäeval, 13. weebruaril kell ½3 p. l.
2. korda
„Väike lord Fauntleroy"
A. Särewi dramatiseering 6 pildis muusika, tantsu- ja lauludega.
Frances Burnett'i järele.
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee.
Tantsud — Gerd Neggo.
Muusika — Walfried Jakobson.
Kaastegelev — Gerd Neggo tantsustuudio.
Kassa awatud kl. 11—1 e.l. ja 5—8 õhtul.

ESTONIA TEATER
Teisipäeval, 8. weebr., kell ½8 õhtul
harilike hindadega
„Eugen Onegin"
P. Tschaikowski ooper 3 waat. 7 pildis.
Pääsmed Kr. 2.50—30 s.
Kesknädalal, 9. veebruaril, kell pool 8 õhtul
harilike hindadega
„Padaemand"
P. Tschaikowski ooper 3 waat. 7 pildis.
Pääsmed Kr. 2.50—30 s.
Neljapäeval, 10. weebruaril kell pool 8 õhtul
14. korda
harilike hindadega
„Sügismanöver"
J. Kalmani operett 3 waat.
Pääsmed Kr. 2.50—30 s.
Reedel, 11. weebruaril, kell pool 8 õhtul
viimast korda
alandatud hindadega
„Tseesar"
„Kaugete randade" ja „Fanny" järg. Marcel Pagnoli näidend 8 waatuses (11 pildis).
Pääsmed Kr. 1.— — 10 s.
Laupäeval, 12. weebruaril, kell pool 8 õhtul
3. korda
harilike hindadega
„Romeo ja Julia"
Ch. Gounod' ooper 4 waat. 6 pildis prologi ja epilooga.
Pääsmed Kr. 2.50—30 s.
Teatri kassad awatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6-st poole 9-ni.

KINO HELIOS
5, 7, 9
Paul Hartmann, Suse Graf, Viktor de Kowa kaasakiskuvas suurfilmis
„Salajase käsuga"
(Karakat)

TOULISTEATER
Teisipäeval, 8. weebr., kell ½8 õhtul
3. korda
„Rätsepad Sillamatsil"
Pääsmed 25—150 senti.
Kolmapäeval, 9. veebruaril, kell ½8 õhtul
23. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm"
Pääsmed 20—125 sendini.
Neljapäeval, 10. weebruaril kell ½8 õhtul
20. korda
üldhindadega
„Metsalise rada"
Andres Särewi dramatiseering Aug. Jakobsoni romaani järele 3 waatuses.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Reedel, 11. weebruaril, kell ½8 õhtul
24. korda
harilike hindadega
„Tootsi pulm"
Pääsmed 20—125 senti.
Pühapäeval, 13. weebruaril kell ½8 õhtul
22. korda
„Kolmekrossi ooper"
J. Gay - B. Brechti lugu lauludega 3 waat. 10 pildis
K. Weilli muusika.
Pääsmed 25—150 s.
Kassa awatud iga päew kl. 12—4 p. ja 6—½9 õht.

ЭЗОТЕРИЧЕСКОЕ О-ВО
„КультураДуха"
Pühavaimu 6
9. февраля с. г. устраивает лекцию г-на М. СИДОРОВА
Жизнь послѣ смерти
Начало в 7 час.
Вход открытый

„Estonia" kontsertsaal.
Neljapäeval, 10. veebruaril 1938. a.
VIIULIKUNSTNIKU
VANDA LUZZATO
AINUS KONTSERT.
Klaveril: Stefan Hajdn.
KAVAS: Händel'i, Beethoven'i Mendelssohn'i, Veracini-Corti, Rachmaninoff-Hubay, Liszt-Milstein'i, Paganini-Kreisler'i j. t. helitöid.
Algus kell 8 õhtul.
Pääsmed Kr. 3.10 kuni 60 s., õpilastele à 35 s., eelmüügil „Estonia" teatri kassas
„Estonia" kontsertbüroo.

Estonia kontsertsaalis.
Reedel, 11. weebruaril j. a.
solistide kontsert
Eedo Karrisoo
ojalvõtul.
Kaastegelevad: Ida Loo, Olga Lund, Eedo Karrisoo, Wootele Weikat.
Klaveril Hilja Saarne.
Algus kell 8 õhtul.
Pääsetähed: Kr. 2.50—0.50, õpilastele Kr. 0.25.
Eelmüük Estonia kassades.

PÄRNU LINATÖÖSTUSE AKTSIA SELTSI juhatus teatab, et seltsi
erakorraline peakoosolek
peetakse
REEDEL, 25. VEEBRUARIL 1938. A., kell 12 päeval,
„Endla" seltsi ruumides, Kalevi tän. 42.

Päevakord:
1. Koosoleku juhataja valimine.
2. Põhikapitali suurendamine ja sellele vastavalt põhikirja § 7 muutmine.

Märkus: Seltsi põhikirja § 31 põhjal (Riigi Teataja nr. 87 — 1919. a.) tuleb aktsiad või tunnistused vähemalt 7 päeva enne peakoosolekut seltsi juhatusele ette panna.

Pärnu Linatööstuse A.-S. juhatus.

KUULUTAJAILE TULNUD KIRJAD

6. ja 7. veebruaril sisse tulnud kirjad.

1/2601	21	1/3321	2	16/3296	4	16/2576	5
1/2637	1	1/1361	2	16/2696	9	16/2496	3
2/2242	3	2/3222	1	16/2616	10	16/1336	1
2/2602	5	2/1362	5	16/2256	2	17/3337	5
2/3282	7	2/3202	2	17/2497	2	17/3377	2
2/3322	3	2/2442	7	17/2657	1	17/2577	1
2/1562	1	3/2043	1	17/1657	2	18/2138	1
3/2523	3	3/3283	18	18/2498	18	18/1338	1
3/2683	1	3/3203	8	18/2658	3	18/1378	7
3/1803	1	3/2603	5	18/2378	1	18/3378	2
3/2443	2	3/2563	1	18/2258	1	18/2018	3
3/2483	1	3/2243	1	19/2739	11	19/2499	7
4/3324	28	4/9604	1	19/3219	4	19/1339	4
4/180	1	4/2644	13	19/2789	1	19/3259	5
4/2484	2	4/4444	1	19/2579	1	20/3300	4
5/2445	2	5/1285	1	20/2460	30	20/2220	1
5/2725	7	5/2485	1	20/2540	4	20/2260	3
5/3365	3	5/2085	2	20/1340	10	20/2500	2
5/2125	1	6/2726	6	20/2660	2	20/2380	4
6/1286	1	6/1366	5	20/1380	2	20/2140	1
6/3206	2	6/2246	2	20/2300	2	20/2580	2
6/2486	9	6/2646	6	21/2261	5	21/2461	11
6/1126	1	6/2326	5	21/2381	1	21/2621	4
6/126	1	6/3326	1	21/2501	5	21/2181	2
7/1367	4	7/1687	1	22/2462	4	22/2222	1
7/3367	2	7/2687	1	22/1702	2	22/2502	2
8/2448	6	8/2648	6	22/2262	1	22/3342	1
8/2568	4	8/2728	1	23/2743	5	23/1343	5
8/2138	1	9/2689	2	23/2423	8	23/3223	5
9/2609	1	9/3289	18	23/2103	1	23/2543	2
9/3329	3	9/1369	1	24/2264	1	24/2716	1
9/2249	4	9/3369	6	24/1384	2	24/1904	2
9/2529	1	9/2289	1	24/2304	1	24/2584	11
10/2610	3	10/2410	5	24/1824	1	24/2704	3
10/1370	3	10/2530	5	24/3224	2	24/2424	4
10/1330	11	10/2490	1	24/3223	1	24/3264	1
10/2730	1	10/2330	1	25/1385	49	25/2465	2
11/1371	12	11/2731	14	25/2505	14	25/2345	6
11/2171	1	11/2691	9	25/3265	6	25/3225	4
11/2611	5	11/2011	2	25/2545	5	25/2705	2
11/3291	6	11/2573	1	25/2585	2	26/2706	29
11/51	1	12/2332	25	26/2589	1	26/1346	6
12/2212	3	12/3332	2	26/2626	3	26/2506	10
12/1332	5	12/2252	2	26/3706	1	26/2546	2
12/3372	2	12/3252	2	26/2466	1	26/2676	1
12/652	1	13/2053	4	26/2186	1	26/3226	1
13/2013	4	13/2455	1	26/1386	1	27/2707	5
13/2573	6	13/1293	1	27/2387	4	27/2267	18
13/853	1	13/1333	2	27/2627	2	27/2667	25
13/2453	1	14/3334	9	27/3227	6	27/3307	5
14/2574	5	14/2414	3	27/2027	4	27/2747	1
14/2254	1	14/1214	4	27/1347	2	28/2508	4
14/2494	1	15/2455	22	28/1308	9	28/2308	14
15/1375	5	15/1335	9	28/3268	3	28/3348	26
15/2695	4	15/415	1	28/2468	6	28/2748	1
15/2615	4	15/2735	2	28/1388	4	28/2348	1
15/2575	2	15/2335	1	28/3274	1	28/2708	1
28/988	1	29/2429	28				
29/2309	7	29/3269	1				
29/3309	22	29/1389	6				
29/2589	9	29/2709	11				
29/2749	1	29/2229	2				
29/1349	2	29/2629	4				
29/2549	1	29/2189	1				
30/2470	6	30/2550	1				
31/3271	8	31/2391	2				
31/1351	6	31/2711	4				
31/2431	3	31/2671	5				
31/2511	1	31/2311	1				
31/2751	1	31/1355	1				
31/3231	2	32/2232	50				
32/2432	6	32/2752	7				
32/2712	3	32/2332	2				
32/2512	1	32/792	1				
32/8872	1	33/2513	2				
33/2033	1	33/2233	4				
33/2753	4	33/2713	1				
33/253	1	33/2113	1				
33/3233	1	34/2234	6				
34/2514	4	34/2354	7				
34/2474	5	34/3274	2				
34/2434	12	34/3274	1				
34/1674	1	34/1394	5				
34/1874	1	34/1954	1				
34/2674	1	34/2554	3				
34/3354	1	34/3424	1				
35/2315	1	35/1355	7				
35/3275	1	35/155	1				
35/2515	2	35/2675	2				
35/3315	1	36/2676	69				
36/2236	6	36/2516	4				
36/2476	4	36/3276	3				
36/2716	2	36/1276	1				
37/2237	6	37/2677	4				
37/1937	1	37/2477	5				
37/2517	4	37/1397	3				
37/2757	4	37/3277	4				
37/1957	1	37/3357	1				
38/1838	1	38/2438	37				
38/2238	2	38/2518	7				
38/1358	5	38/2678	3				
38/2770	1	38/2718	14				
38/2038	4	38/3278	1				
38/2218	1	38/3318	1				
39/2039	9	39/2719	6				
39/2519	8	39/3919	1				
39/2639	2	39/2479	4				
39/2559	2	39/2439	2				
39/2599	2	39/1399	1				
40/2120	37	40/1320	4				
40/2560	6	40/2360	4				
40/2600	3	40/2080	10				
40/2200	1	40/1400	7				
40/2640	3	40/3320	3				
A. 838	4	A. 882	2				
A. 902	3	A. 925	7				
A. 962	5	A. 963	1				
A. 340	1	B. 462	1				
B. 472	8	Lia 18	1				
M. 2135	4	R. 2041	25				
R. 2046	6	R. 2045	3				

Kokku 1713 kirja.

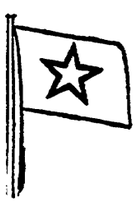

Therese Witismann
viimne käesolewa seme
keedukurs
algab 15. skp.
Wene tän. 12—8, III k
kõnet. kella 2—4.
Waltud kawa. Ühele hinnata kursus

Vilunud pedagoogide juhatusel (prakti nud Ameerikas) avatakse 20. veebr. esimene inglise-eesti
eellasteaed
(3—5 a. ulatuses). Vastuvõtmine 14.—16. kella 11—12 Raua tän. 43a—13; tel. 4

SOOVITAKSE OSTA VESKISSE
üks 40- — 60-hobusejõuline
diiselmooto
Pakkumised saata:
TARTU, P. JÄNES'E veskimasinatetöös

KIRBLA-RANNU VEEÜHING LÄÄNE
annab välja Kirbla vallamajas, 17. veebrua kell 12 päeval suusõnalisel vähempakk
kraavitööd.
Töö suurus 24000 k.-m, II liigi maa. Pak alghind 40 snt. m³. Juhatus jätab endale tööd ka mittevähempakkujale välja an välja andmata jätta.
JUHAT

Vajatakse vilunud asjatundjat
tööjõudu
RAADIOAPARAATIDE PARANDA JA MÜÜGI ALAL.
Pakkumistega esineda: k/m. E. Kirikal Viljandi, pos

Korralik iseseisev kutsetunnistusega **v** vabaneb teenistusest tööpuuduse tõttu j samal tööalal **kindlat teenistust.** Oskab ka keemilist puhastust, on töötanu tiiltööstuses värvaliabina ja suuremas v tööstuses iseseisvalt, nõus ärasõiduks.
Pal. kirj. slt „36/2796".

Iga laps loeb
„Laste Rõõm

REKLAAM
tasub tuhandekordselt, kui seda tehakse õigel kohal
Kuulutamine „Päevalehes" on tulutoov, sest „Päevalehte" loevad kõik rahvakihid

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

Töökaitse seadusest

Meie seadused töökaitse alal on wõtnud õige laialise ulatuse, millel ei tunda olewat mingit piiri. Nii ütleb tööinspektsiooni seaduse § 13 teine lõige (R. T. 1936. a. nr. 77), et tööinspektsiooni kaitse all on kõigi palgaliste isikute tööjõud. Keda aga palgaliseks tööjõuks lugeda tuleb, seda selgitab lähemalt tööliste töölepingu seadus (R. T. 1936. a. nr. 83). Wiimasest seadusest on näha, et töölise töölepinguks loetakse iga kokkulepet, mille põhjal tööline on wõtnud enesele kohustuse tasu eest teha tööd tööandjale. Sedamööda tuleb iga isikut, kes töölepingu järele teisele tööd teeb, lugeda tööliseks, ja seda, kes temale tööd annab, tööandjaks.

Niisuguse laia töölise ja tööandja mõiste juures on raske ette kujutada isikut, kes ei wõiks olla kas tööandja wõi tööline ja kellel ei tuleks tegemist teha töökaitse seadustega. Ka isikud, keda harilikult nimetatakse töölisteks, satuwad ühel wõi teisel juhul tööandjate liiki, sest praegusaja elutingimuste juures ei ole wõimalik, et keegi isik kõik temale tarwilise töö ise ära wõiks teha ja seeläbi tööandjate liigist wälja sattuda. Rääkimata sellest, et päris lihtsal inimesel tuleb mõnikord tarwitada lapsehoidjaid, puusaagijaid, pesupesijaid jne., ei saa üksi inimene ise kõike temale tarwilist tööd ära teha. Nii näiteks wõib, ja sagedasti peabki, iga inimene tarwitama saapaparandajat, riieteparandajat, pesulappijat, woorimeest, kärumeest jne., kes temale selle töö ära teewad, mida ta ise ära teha ei saa. Kui aga keegi teisele mingit tööd annab, satub tema tööandjate liiki ja peab täitma kõiki töökaitsesse ja töölepingutesse puutuwaid seaduse eeskirju. Nende eeskirjade täpne täitmine on aga sagedasti päris wõimatu, ja seaduste nõuete täitmata jätmisest tekiwad küsimused, mille lahendamine on wäga keeruline ja mõnikord ka selgujeta. Et see nii on, wõiks selgitada näidetega.

Nagu ülal tähendatud, on iga inimene, kes teisele mingit tööd annab, tööandja, ja see, kes temale antud tööd teeb, tööline. Sellele tööandja ja töölise mõistele ei ole pandud mingit piiri ei ajas, ei ruumis, ei töö iseloomus ega mingis muus asjaolus. Seejuures ütleb aga sama tööliste töölepingu seadus, et igale töölisele on tööandja kohustatud andma palgaraamatu. Sellest järgneb, et ei ole seaduse järele wõimalik ühtki tööd muidu teha lasta, kui töölisele ei ole antud palgaraamatut. Nii tuleb palgaraamatud anda mitte ainult nendele töölistele, kes küskil pikemat aega töötawad, waid palgaraamatud tuleb anda ka puulõhujatele, pesunaistele, saapaparandajatele, pakikandjatele ja ülepea kõikidele, kes teise heaks mingisuguse töö wõi toimingu tasu eest enda peale wõtawad. Et niisugune seaduse nõue tegelikult jääb täitmata, peaks igaühele olema selge. Waewalt on usutaw, et igamees, kes näiteks raudteejaamas mingisugused pakke tasu eest woorimehele laseb kanda, palgaraamatut taskus kannab, selle kohapeal tinginuste kohaselt täis täidab ja pakikandjale wälja annab. Niisama wähe usutaw on, et see, kes enesele üheks päewaks pesunaise wõtab, enne selleks palgaraamatu muretseb, selle seaduse nõuete kohaselt täis täidab ja pesunaisele wälja annab. Kui lugeda tööks ka seda, et taksoautojuht kedagi sõidutab, ja wist ei ole wõimalik seda muuks kui tööks lugeda, siis tuleks sõitjal iga sõidu eel muretseda palgaraamat, see tinginuste kohaselt täis täita ja autojuhile wälja anda. Waewalt wõib oletada, et niisugused nõudeid tegelikult suudetakse täita, waid ennemini wõib arwata et palgaraamatu wäljaandmise kohustus kõikide lühiajaliste töölepingute juures jääb täitmata, ja seaduste austajatele kas ainult kartust wõi mõnikord ka asjata sekeldusi kaela weeretab.

Kujuteleme, et keegi pesunaine, kes küskil perekonnas päew wõi paar pesu on pesnud, tööandjaga wastollu satub ja kaebusega tööinspektori poole pöördub, et tööandja temale mitte palgaraamatut wälja ei ole annud. Kui tööinspektori kohuseks on kõikide töökaitseks antud seaduste täitmise järele walwata, siis tekib küsimus, mis peab tööinspektor niisuguse kaebusega tegema? Kas peab tööinspektor alustama tööandja wastu kriminaalsüütamist Kr. S. § 348 põhjal, sest palgaraamatu wäljaandmata jätmine on wastuwaidlemata kindel ja palgaraamatu wäljaandmata jätmine on kriminaalsüütegu. Kui tööinspektor mitte kohustatud ei ole igakord kriminaalsüütamist alustama, milles wõiks siis seista antud juhul tema hoolitsemine selle eest, et töökaitseks antud seadusi ei rikutaks?

Olgu sellega lugu kuidas ta ka ei oleks, kuid selge on, et üksi kodanik nii laialisi töökaitse-seadusi täita ei suuda ja et täpne töökaitse seaduste täitmine wõib otsata palju tüli teha niihästi tööinspektorile kui ka igale kodanikule, kes teist endale mingit, ka kõige wäiksemat, tööd laseb teha. Igatahes on raske kujutella inimest, kes mitte töökaitse seadusi palgaraamatute wäljaandmise asjus ei wõiks rikkuda, ja kui see nii on, siis peab iga seadust austaja kodanik alatises hirmus elama, kas keegi töötegija teda mitte kriminaalkohtu süüpinki ei aseta, wõi wähemalt selleks katset ei tee, et tööandjale kõiksugust asjata tüli ja sekeldusi sünnitada.

Töökaitse seaduste täitmine kõikide kodanike poolt on seda keerulisem, et töökaitse seaduste andmisel ei ole mitte märgitud, missuguses wahekorras need seadused on tsiwiilseaduste eeskirjadega. Tsiwiilseadustikus leiame mitu liiki tööwahekordi, mida seaduseandja eraldi normeerib. Nii normeeriwad tsiwiilseadustiku §§ 4172—4192 isiklikke teenistuswahekordi ja sama seaduse §§ 4192—4225 teenijate palkamisest tekkinud wahekordi. Edasi normeeriwad tsiwiilseadustiku §§ 4226—4253 teatawa kindla töö tegemisega seotud wahekordi ja §§ 4254—4265 weotöö tegemise wahekordi. Kõikide nende seaduste juures on aga töökaitse huwides wälja antud ülaltähendatud tööliste töölepingu seadus, mis käib igasuguste töölepingute kohta, ka lepingute kohta kindlaks määratud töö täitmiseks. Kui nüüd ülatähendatud tsiwiilseadustiku eeskirju tööliste töölepingu seaduse eeskirjadega wõrrelda, siis ei ole arusaadaw, mis tsiwiilseadustiku eeskirjadest weel maksab ja mis maksmise on kaotanud. Sellest tekiwad aga niisugused arusaamatused, nagu küsimus, kas taksoauto palkamine üheks sõiduks, kas wõi altlinnast Toompeale, on ka tööleping wõi ei. Tsiwiilseadustiku eeskirjade järele ei ole taksoauto wõtmine mitte midagi muud kui tööleping kindlaks määratud tööks. Kui see aga nii on, ja tööliste töölepingu seadus loeb töölepinguks ka töölise pakkamist kindlaksmäärätud tööks, siis tuleks sellest järeldada, et igaüks, kes taksoauto palkab, sõlmib töölepingu ja sellele wastawalt peab ka töölisele palgaraamatu wälja andma. Arusaadaw peaks olema, et niisuguseid seaduse nõudeid ei ole wõimalik tegelikult täita, ja seepärast tundub, et töökaitseseadused tekitawad kõikidele kodanikele küsimusi, mille lahendamine on wäga raske, kui mitte päris wõimatu.

Tööliste töölepingu seaduses on küll öeldud, et selle seaduse eeskirjad ei ole makswad riigi- ja omawalitsuste teenijate, erakäitiste wainuntöö tegijate, põllutööliste, metsatööliste ja meremeeste kohta. Kuid wõib arwata, et seadus ei wabasta töökaitse seaduste eeskirjade täitmisest nimetatud isikuid mitte igal juhul, waid ainult juhtudel, kus nad on teenistuswahekorras kas riigiga, omawalitsustega, käitiste kajutajatega, põllupidajatega wõi metsatöö- ja mereneeseketöö andjatega. Kõik need isikud wõiwad aga ka muud tööd teha ja ise ka teistele mingit tööd anda, nii et ka neil tuleb töökaitse seadusi silmas pidada.

Kui nüüd kõikidel kodanikel ilma erandita töökaitse seadustega tegemist tuleb teha, siis waheset ei ole üleliigne sõna, et need seadused oleksid wõimalikult selged ja et nende eeskirju oleks wõimalik igal kodanikul tegelikult täita. Seepärast tuleks töökaitse seadusi parandada ja täiendada, et seaduse nõudeid ühelt poolt ja elu nõudeid teiselt poolt rohkem kooskõlastada.

R. J.

Habemeajamine on
vaevata ja tülita
pehme seebiga
„Vahur"
Klaastoos 50 senti.
Pealadu: O.-Ü. «REMEDIA». Tallinn Pühavaimu 11

Kindr. Laidoneri kõne Tartus

Ajalugu ja praegune filmapilk

Valitsus peab vabaduste suhtes leidma kesktee

Isamaaliidu Tartu maakomitee rahwus- ja noortepäewal „Wanemuises" 6. weebruaril kõnet pidades ütles ülemjuhataja kindr. J. Laidoner kokkuwõttes järgmist:

Kui meie oma olewikku waatleme ja tulewiku-kawatusi teeme, siis katsume hindawa pilgu heita ka minewikule, sest kes ei oska hinnata minewikku, see ei saa õigelt juhtida ka oma tulewikku. Täna enne lõunat oli mul wõimalus paar tundi wabast ajast kasutada Eesti Rahwa Muuseumi kogude waatamiseks. Sellest saadik kui wiimati käisin selles asutuses, on seal tehtud määratusuuri edusamme. Wiimati muuseumit külastades tema kogud olid weel korraldamata; oli wäga raske sealt midagi wälja otsida, mis õigesti iseloomustaks meie minewiku kulturi, et seda siis kasutada tulewiku tarwis. Nüüd on pilt footuks teine ja need, kes on Eesti Rahwa Muuseumi korraldanud, on korda saatnud wäga suure töö. Sellele asutusele wõime uhked olla.

Waadates kogusid, mulle jäi meele üks ese. See oli wana puust regi, raudabeta ja nööriga kokku seotud. Kui seda rege waatasin, tuli mõttesse, et siin alahindame oma rahwa kulturi taset minewikus. Wäga wõimalik, et mõni õige lohakas ja waene talumees omas niisugune ree, 40—50 aastat tagasi — mäletan seda wäga hästi — igas talus olid juba rautatud reed, ja kuigi leidus algelisemaid puuregesid, siis olid need korralikult walmistatud ja witsadega kinni seotud. Tõin ainult näite, kuidas meie wahel oma minewikku wööriti hindame, kui paneme wälja selle kõige wiletsama. See lugu olgu sissejuhatuseks arutlusele, kuidas meie tihti kogu oma ajalugu oleme alahinnanud. Tuletame meele keskmist põlwe, wanemaid inimesi, kes waremalt igal sõdjal ja ehasõdjal juhul rääkisid itka sellest koledast 700-aastasest orjaajast. Niisugused nutulaulud olid meie harilikud pidukõned. Mina olin üks neid, kes niisuguse nutmise wastu hakkasid wõitlema ja juurat tõnatud, see wiis on nüüd kadunud.

Meie noored teadlased esinewad nüüd järjest julgemalt ja teaduslikult põhjendatud andmetega, mis tõestawad, et

Eesti rahwa minewik ei ole olnud niisugune, nagu seda warem kujutati.

Weel praegu meil armastatakse korrata, kuidas meie riigi ja rahwa olemine ja elu oleks nagu peale hakanud alles iseseiswuse-päewil, ja et Eesti rahwa iseteadlikum elujärk ulatuks tagasi ainult 60—70 aastat. Mida kangemale minna, seda tühjemana näidatakse meie ajalugu, ja wahepeal paistab, nagu oleks Eesti rahwas ühel ajastul hoopis kadunud olnud. Siis tuletame weel meele wabaduswõitlusi 13. sajandil, ja see on ka kõik. Wahepeal on tühi koht. Waatame, kas see oli nii.

Meie rahwa wabaduswõitlus kanges minewikus oli raske heitlus tugewa wastasega. Sõda kestis aastakümneid, ja sellele wõitlusele wõime olla uhked, olgugi, et meie teatawas mõttes alla jäime. Teame juhtumeid, kus üks rahwas sattus teise alla mõne kuu jooksul. Tuletame meele suurt roomlast Caesarit, kes läks wälja tugewa rahwa wastu, ja kui ta oli wõidu saawutanud, ta wõttis selle kokku kolme sõnasse: tulin, nägin, wõitsin. Sellest nähtub, kui ruttu on allutatud rahwaid. Meie wabaduswõitlus kestis aastakümneid, jäime alla, aga ega seepärast Eesti rahwas ei kadunud, tekkis ainult uus walitsew kiht, kes oli teisest rahwusest ja rääkis teist keelt. Sündis orduriik. Keskajast näeme, et walitsewad kihid tihti ei rääkinud seda keelt, mida kõnelesid rahwamassid. Saksamaal keskajal walitsew kiht ja rahwamassid olid samast soost, kuid walitsew kiht püüdis rääkida ladina keelt. Seejuures see ladina keel oli õige halb. Friedrich Suure ajal Saksa aadel püüdis wäljenduda prantsuse keeles. Friedrich Suur ise kirjutas prantsuse keeles. Wene kõrge aadel rääkis prantsuse keelt paremini kui wene keelt ja Inglismaa kaotas üldse oma keele.

Meie maale tuli wõõrdlemisi suur arw wõõrast elementi, kes hakkas Orduriiki korraldama. Kuid walitsew kiht ei oleks jäänud walitsewaks,

kui sellesse poleks üle läinud hulk Eesti rahwa poegi ja tütreid.

Walitsew kiht sai wäljaspoolt wähe lisa, kuid olukord oli niisugune, et kes tahtis kõrgemale jõuda, see pidi teist keelt kõnelema. See ei tähendanud aga, et Eesti rahwas seega ära kadus. Ka meie noored teadlased katsuwad nüüd näidata ja tõestada, et niisugused nähtused tolajal olid päris loomulikud. Kogu tolleaegses Euroopas walitsesid samad olukorrad nagu meiegi maal.

Orduriik, mis maast ja rahwast wälja kaswas, oli tugew ja korraldatud riik. Meie ei saa sellele riigiükfusele waadata kui wõõrale asjale. Riik koosneb maast, rahwast ja wõimust. Maad ilma rahwata wõib kujutleda, kuid ei saa kujutleda riiki ilma rahwata. See on iga riigi kõige tähtsam element. Nii oli see ka siis. Ja see orduriik ei olnud tol-korral sugugi wäike tegur. Kui waatame teiste maade ajalugu samast ajajärgust, siis näeme, kuidas praeguse Saksamaa alal walitsesid wäga ebamäärased ja segased olud. üht ja sama keelt kõnelew rahwas sõdis omawahel. Riigikord ei olnud kangelatki hiilgaw, kodusõdasid oli palju. Meil walitses tol-ajal wõõrdlemisi rahulik olukord, talupoeg haris oma maad, wõim oli tasakaalustatud, waimulik seisus ei olnud wõimu poolest ülekaalus ega saa öelda, et orduriiitlid oleksid saanud üksi oma wõimu maksma panna. See hea riiklik organisatsioon kestis wõrdlemisi kaua, ligi kolm ja pool sada aastat, misjuures ajawahemikul meie maal oli wõrdlemisi rahulik. Ka pidi tolajal walitsema kaunis suur majanduslik heaolu. Sel ajajärgul on ehitatud wäga palju kirikuid. Kuigi elame praegu üle majanduslikku tõusu, ei jaksa meie püstitada nii monumentaalseid ehitusi. Tollest ajast on weel järele jäänud suured kindlused ja lossid, et walmis olla kaitseks wäliswaenlase wastu. Ainult piitsaga ei saa ehitada, selleks peab olema ka jõukust. Ja see aeg oli wõrdlemisi jõukas. Meie kõrwal Idas tekkis siis suur ja tugew Moskoowia, kelle eesotsas 16. sajandi keskel seisis Iwan Hirmus ehk Julm. See ei olnud mitte ainult hirmus mees, waid ka wäga osaw ja tark walitseja. Ta sai aru, et Wenemaa peab oma arenemises leidma pääsu Balti merele. Ta alustas siin sõda, isegi kaks sõda pidas, kuid lõpuks ei saanud ta siiski jagu orduriigist, ei jõudnud wälja Baltimere ääre. See oli wõrdlemisi wäikese orduriigi sõda suure Wene riigi wastu.

Kas seda sõda wõis pidada ainult walitsew kiht üksinda? Kas meie Wabadussõda oleksid wõinud pidada ainult juhid ja kindralid? Wäeosad, kes sõdisid, ei seisnud üksi koos neist, kes rääkisid saksa keelt — sõjast wõttis osa ka määratu hulk Eesti rahwa poegi ja tagajärg, peab ütlema, oli hea. Küll wapustas see kõwasti orduriiki, kuid tugew wastane ei saanud siiski temast jagu.

Tahtsin neude näidete waral selgitada, et siin ka keskajal, misjuures ajastu oma ajaloost oleme nagu maha kriipsutanud, et siin oli tol-ajal juba tugew riiklik üksus, ja et sellest wõttis Eesti rahwas samal mõõdul osa ka nagu praegugi. Eesti rahwa saatusel on olnud raskeid järkusid, nagu neid seidub ka teiste rahwaste minewikus. Meie ei tea ühtki rahwast, kes kogu aeg oleks kuskil kõrguste tipul höljunud. Mõõnad on wahelduud tõusudega. On olnud palju rahwaid, kes pole jõudnud riiklikult iseseiswale elule. Niik kui ühiskondlik tegur on kõige suurem ühiskondlik saawutus, kuid paljud rahwad pole temani jõudnud. Meie oleme waba rahwas ja keskajal meie juures oli wõrdlemisi hästi korraldatud riik, kuna ta jõudis wastu panna tugewale jõule, nagu seda oli 16. sajandil Moskoowia monarh Iwan Hirmus, kes ei saawutanud oma eesmärki.

Hiljem meie maa sattus ajutiselt teiste riikide wõimu alla, muutus nende prowintsideks, kuid tähtsaks prowintsiks. Meie maa on Rootsi riigi elus etendanud wäga suurt osa. üle 25 aasta tagasi, kui õppisin sõjateadust Peterburis, minul tuli nurida 30-aastase sõja ajajärku. Minule selgus siis, et Gustaf Adolf peaaegu kogu oma sõjawäe warustuse, nagu toidu ja muu moona, sai Liiwimaalt. Toykordsetes Kesk-Euroopa segadustes langes wäga palju meie maa poegi. See oli Rootsi riigi kõige kuulsam sõda. Hiljuti kuulsime ühe meie noore teadlase nurimistest, et Põhja-sõjas ja üldse Karl 12. rüügementides oli palju rohkem eestlasi, kui seda oleme seni harjunud arwama ja kujutlema. Põhjasõda laastas meie maa. See oli kõige õnnetum aeg meie rahwale ja tema ühiskondlikule organisatsioonile. Peaaegu terwe 18. sajand kuulus kõrgemisele ja wanade haawade parandamisele. 19. sajandil hakkab rahwa majanduslik seisukord paranema ja ta paneb ennast itka rohkem ja rohkem maksma.

Tuleb suur maailmasõda ja rewolutsioon. Rahwas kogu oma koosseisus on üüdi juba niiwõrd küps, et tõstab julgelt iseseiswuse mõtte. Selle mõtte tekkimine iseenesest näitab rahwa iseteadwust, kultuurset taset ja majanduslikku jõukust. Kuid waewalt oli iseseiswus wälja kuulutatud, kui tal tuleb wõitluse ästuda waenulike jõududega. Pidime wastupanu korraldama suure Wene riigi sõjalistele jõududele. Wastase jõud olid halwasti organiseeritud, kuid ka meil ei olnud weel mingit hiilgawat korraldust.

Ojutusime siiski tugewamateks, ja kordub seesama, mis sündis 400 aastat tagasi Iwan Julma ajal, kes tahtis wälja jõuda Balti merest, ja kelle lõi tagasi orduriik. Eesti rahwas on nüüd juba nii tugew, et suudab end korraldada ja temal on ka küllalt juhtiwaid tegelasi. Sõjalise wõiduga on pandud kõige tugewam nurgakiwi Eesti iseseiswale riigile.

Tahaksin sõbrameele panna meie noortele, et ajalugu peab hindama natuke julgemalt ja sellest peab ammutama julgust tulewiku jaoks. Meie Wabadussõda — see on määratu-suur tegur, ka siit wõime leida ja ammutada waimustust. üldse meie wõime oma ajaloost leida wäga palju seda, mis meid tiiwustab tulewiku tegudeks.

Tänasel rahwuspäewal tahaksin kriipsutada alla ja näidata, et siin on meie noortel nurisjatel suur töö ees. Peame tunnistama omaks ajaloo, mis oli tegelikult meie oma. Kui teie sõhete Soome muuseumi — Soomes on ka walitsew kiht rääkinud teist keelt kui rahwas — siis näete, et kõik Rootsi tegelased on Soome tegelased. Wiiburi muuseumis nägin Wene keisrite pilte ja soomlased ütlewad — need olid meie suurwürstid. Meie ajalugu on rikkam kui Soomel. Lätlased oe endid tunnistanud järeletulijaiks Kuramaa hertsogiriigile.

Lõpuks kindral Laidoner peatus

eelseiswate walimiste

juures ja tegi wäikese läbilõike nuest põhiseadusest. Edasi ta märkis: Ees seisab suur töö. Minule paistab, et peame kõik tegema, et uus põhiseadus rakendataks elu mitte ainult riigihoidja dekreediga, mis on juba tehtud. Riigihoidja ja mina saame kõik tegema, et põhiseadus täiesti rahulikult läheks ellu. Kuid sellest pole weel küllalt. Teataw otsustamine on antud rahwa enese kätte ja tema peab walima isikud kes hakkawad nut põhiseadust teostama ja ellu wiima. See on nüüd rahwa tarkus, et ta waliks isikud, kes tõsiselt ja kindlalt tahawad põhiseaduse ellu wiia.

Kui kujutleme, et terwe tulewane Riigiwolikogu tuleks kokku isikust, kes põhimõtteliselt on uue põhiseaduse wastu, kas põhiseadus läheb siis ellu?

Ei. Tuleb segadus. Aga meie hoiatame selle eest, sest kui juures riigis on sisemine segadus, siis on see selle rahwa ja riigi õnnetus. Kui see juhtub wäikeses riigis, siis tuleb keegi wäljaspoolt ja paneb käe peale. Meie ei wõi lubada endale sisemist korralagedust, et meil tuleksid sisemises werewalamised. Siin peame ettewaatlikud olema ja selleparast seisame meie praegu wäga tähtsate sündmuste ees. Need walimised on küll esimesed walimised ja wõib-olla kõige tähtsamad. Põhiseadus peaks andma teatud rahuldust mõlemale poolele — neile, kes nõuawad tugewat keskwõimu ja neile, kes tahawad, et rahwal oleks oma sõna ütelda.

On küllalt inimesi, kes on käinud riigihoidja juures, ja kes ütlewad — mis teie jändate, pole waja põhiseadust, walitsege edasi, kõik on hästi. Teised ütlewad — nüüd peab olema täielik wabadus, nagu oli riigikogu ajal, ajalehed peakõid wõima kirjutada, mida tahawad. Siin peab riigiwõim leidma kesktee, et mitte lubada wabadusi, mis wiiksid meie elu peaaegu katastroofi äärele. Meie ei lähe wälja tagurluse peale, waid tahame, et Eestis tulewikus maksaks riigikord, kus kõik wõinud olekõid tasakaalustatud. Kui meie kõik teeme uue põhiseaduse ellurwiimiseks ja maksmapanemiseks siis oleme wäga suure sammu edasi astunud oma riiklikus elus. Peame tegema kõik, et meil oleks rahu. Kui walitsew sõjemine kindlus, siis ei julge keegi wäljaspoolt tulla, et katsuda meid wapustada. Wäikesele rahwale tema sõjemine kord on suurema tähendusega kui suurele.

100 tk õhukindlais alumiiniumist toosides
Rikkaliku aroomi ja parala kangusega.
ETK tubakatehas.

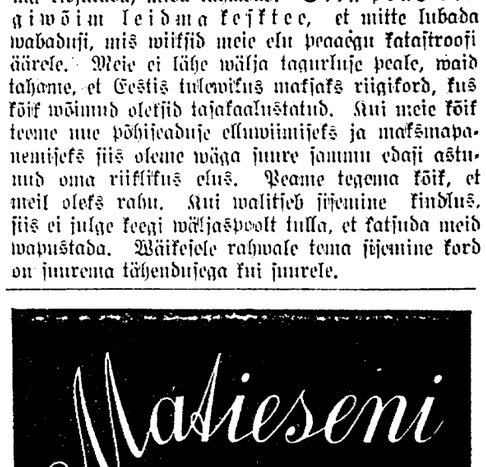

Sidney Horler kriminaalromaan

Nr. 1 Saladus

14

„Kuidas ta sattus organisatsiooni?"

„Nägin teda esmakordselt meie peakorteris. Nadja oli ühel warahommikul sattunud kahe eraritides politseiniku kätte. Repington, kes tuli parajasti suitsetamast Ema Kingi juurest, — me tegime seda muidugi hiljem kindlaks, — tuli talle appi, lõi politseinikud uimaseks ja päästis Nadja. Wõi õigemini Nadja päästis tema, tuues ta meie Limehouse'i peakorterisse."

„Need naised! Nad on alati nii lollid ja riskeeriwad asjata," pahandas Bivanti.

„Kuid, juht, ma mõtlen, et seekord pole tõesti mingit riski. Repington on täiesti meie tüüp — kunagi olnud õhentlmen, hakkas ta allakäik mitmesugustel põhjustel ning nüüd on ta walmis tegema kõik, mis temalt iganes nõutakse. Nagu teile juba tähendasin, oli Williams temaga wäga rahul, kuna ta osutus wäga julgeks ja osawaks oma esimehel retkel, mil tõi krahwinna Wardinghami kaelakee."

„Te ütlesite, endine õhentlmen — hm, ma tahaksin teda näha. Saate te seda wõimaldada, Lasch?"

Krahw kummardus.

„Enne kui lahkute, doktor," ta tasandas häält, olgugi, et kõik olid lahkunud, „ma mõtlen, see mees Scotland Yardist, Morton, teab liig palju. Tal on teatawaid kahtlusi. Kui nii —"

„Teen korraldusi tema suhtes, krahw." Ta kurjad silmad wälkusid. „Arstidel on siis jälle mõneks ajaks kõneainet," lisas Bivanti.

15. peatükk.

Abipalwe.

„Wajan abi! Tulge kohe! F."

Tom Dommett waatas enne sedelit ja siis selle toojat.

„Kust te tulete?" küsis ta.

Poiss, kes kandis liwreed, wastas põlastawalt:

„Kas teil silmi ei ole? „Eloise'ist"."

„Eloise'ist?" Moeäridest ei teadnud Dommett palju.

„See on üks kauplus, teie tola," wastas ninakalt käskjalg. „Kas ma saan wastust? Sellepärast ma ju tulin."

„Ei — wastust ei saa. Siin." Dommett andis poisile schillingi.

„Oh, tänan teid," wastas käskjalg ja tegi grimassi. Kuid Tom Dommett ei näinud seda.

Wana poksija istus, süütas oma sawipiibu ning mõtles. Kui Foyle oli kodus, siis ei tohtinud ta seda piipu tarwitada mujal kui köögis.

Dommett waatles ümbrikku.

„Härra P. R. Foyle'ile,". seisis sellel, kuid ta awas selle, nagu üldse kõik, mis nüüd tuli ta peremehe nimele, selles õndsas lootuses, et saab ehk kuidagi ta saladusliku kadumise jälile.

Tasa luges ta uuesti neid sõnu: „Wajan abi! Tulge kohe. F."

Jah, see oli kindlasti Foyle ise. Kuid miks saatis ta kirja kübaraäri kaudu ja pealegi enese nimele? Dommett raputas pead nende wõistatuste üle, kuna ta piip täitis suurte suitsupilwedega toa.

Kuidas oligi nüüd selle koha nimi, mida nimetas see jõmpsikas? „Eloise"? Kus pagana kohal peaks see asuma?

Ta uuris telefoniraamatut, leidis sealt Bondstreeti kübaraäri aadressi ning rõiwastus wäljaminemiseks.

Kümme minutit hiljem oli ta äris.

„Ma tulen mr. Foyle'i juurest," ütles ta pikale, kenale daamile.

„Ah tõesti!" wastas daam, waadates nii, nagu kenad naised tawatsewad waadata lihtsurelikele, „ja kes wõiks küll olla see mr. Foyle?"

„Ta on mu peremees, kui soowite teada, mis, ta elab Albanys ja ma tulin siit läbi, et küsida ligemalt sõnumi üle, mis talle saadeti siit..."

Daam muutus otsekohe lahkeks, wähemalt inimlikuks, kui ta kuutis sõna „Albany". Selles sõnas on midagi, mis meeldib isegi jumalannadele! Wähemalt neile, kes töötawad Bondstreeti kübaraärides ning ootawad, et ühel päewal tuleb mees, kellega nad abielluwad ja kellel on küllalt palju warandust, et elada Albanys.

„Sõnum, ütlesite te?"

„Jah, üks sõnum. Te olete perenaine, eks ole?"

„Mitte just," ütles daam, „kuid olge lahke ja oodake, kuni ma küsin järele."

Kaks minutit hiljem juhatati Dommett kontoritaolisesse tuppa.

„Teie tulewat mr. Foyle'i juurest," küsis keskealine naine, kelle ülalpeost järeldas Dommett, et ta on perenaine.

„Jah, proua. Olen tema teener." Ta leidis, et on mõistlikum rääkida oma poolt wõimalikult wähem. Aeg oli kallis.

„Ja mida soowite teada?"

„Ma tahtsin teada, kust tuli see kiri." Ta näitas ümbrikku.

„Eloise" oli üllatatud.

„Ma mõtlesin, et mr. Foyle teab seda isegi — seda enam, et ta ise tegi korralduse, mille täitmine mulle walmistas muidugi headmeelt. Teade tuli — ee — saatja on Dipper's Dyke'ist, Esseri rannikult."

„Kas oleksite nii lahke ja kirjutaksite mulle selle aadressi, proua."

„Jah, muidugi." Naine, kes millestki ei saanud aru, kirjutas.

„Ma loodan, et mr. Foyle on terwe," ütles ta, ulatades paberi.

Poksiringis Tom Dommett ei kaotanud kunagi oma külma werd. Ka nüüd kogus ta end.

„Ma loodan, et mr. Foyle'il läheb nii hästi kui iganes wõimalik," wastas ta. Selle keerulise wastusega lahkus ta ärist.

*

Tasa, kuid südamest wandudes, jatkas keegi mees oma teekonda. Wihma sadas kui oawarrest, ta oli läbimärg ja halwas tujus, kuid ta jatkas jonnakalt oma teed.

Hulkuda täiesti wõõras kohas wihmasajus ja pimeduses! Dommett ei uskunud enam, et ta ettewõte õnnestub ning oleks meeleldi kuskil põõsa wõi räästa all hommikut oodanud.

Kuid wõimalus, et ta leiab Foyle'i — mehe, kelle eest ta annaks oma elu — kes saatis talle appikutse, see mõte ei annud talle rahu. Komistades ja kukkudes tõttas ta edasi, rõõmustades juba ette wõitlusest, mis tuleb peremehe waenlastega.

Ta leidis, et oli waid juhus, et märkas tõuswat üht hoonet enda ees. Leida midagi wähemat kui linna, selles pimeduses, oli peagu wõimatu.

Kuid juba mõni samm edasi taipas ta, et on eksinud, ning et ta on sattunud waremeisse.

Otsekui selle arwamuse kinnituseks kukkus ta ühte auku.

Aeglaselt tuli Dommett teadwusele. Kui siigawale ta kukkus, polnud tal aimugi, kuid ta oli kaotanud mälu mõneks ajaks ja nüüdki tundis end halwasti.

Milline hädaohtlik tee! Kui kergesti oleks wõinud murduda käe- wõi jalaluu...

Aeglaselt tõusis ta püsti. Rõõmuga märkas, et luud-kondid on terwed. Waewaselt hakkas ta auku mööda edasi liikuma.

Järsku kuulis ta karjet, kuid samahästi wõis see olla ka tuule hulumine.

Jälle — mis see küll wõiks olla? Hääl kostus otsekui maa alt. Dommett, wäsinud, märg „nii et hamba all pole kuiwa kohta", nagu ta ise ütles, tõttas siiski hääle suunas edasi.

Maa edenes wäga aeglaselt. Ta hoidis seinast kinni ja astus õige ettewaatlikult. Siis nägi ta tuld wilkuwat eespool ning unustas ettewaatuse.

„Oh-h!"

See oli karje — appihüüdjaks oli kindlasti hirmunud ja piinatud naine. Kord warem kuulis Tom Dommett niisugust häält — sõja ajal Prantsusmaal kuski laastatud külas.

Nüüd ta juba jooksis, käärides käiseid ülespoole. Jõudnud ümber nurga, nägi ta sõeeni, mis ei wajanud ligemaid kommentaare — keegi tütarlaps püüdis end lahti rabeleda teda kinnihoidwa mehe käest.

Tegewus oli ainus, mis suutis Tom Dommetti unustama panna oma praegust wiletsust: suure rõõmuga jooksis ta edasi.

16. peatükk.

Hirm.

Kui Sylwia oli kirjutanud Eloise'ile ja palunud „saata kohe must sametkübar", püüdis ta end rahustada. Ta peab jääma rahulikuks, ütles ta endale, kuni tuleb Foyle. Mida just peaks Foyle tegema, kui ta tuleb, sellest polnud tal aimugi. Ainus asi, mis ta teadis, oli suur usaldus Foyle'i wastu.

Kaks Biddinghami! See teadmine ei annud talle rahu. Ta ei tohtinud selle üle esitada küsimusi oma peremehele. Selleks oli palju põhjusi. Kõigepealt, siis oleks ta pidanud ütlema, et teadis maa-aluse käigu olemasolu. Biddingham — tõeline Biddingham, see Biddingham, keda ta tundis, — oli talle mitmel korral öelnud, ta ärgu küsigu liig palju. Tal oli hirm, et ta wallandatakse kohalt ja waatamata kõigile õudseile elamusile siin, et tahtnud ta siiski lahukda. Ei: ta tahtis awastada saladust, mis ei ümbritsemud üksnes seda maja, waid ka kõiki inimesi, kes siin elasid.

Torm wiis koolimajalt katuse

12.000 kilogrammiline katus tõsteti õhku, keerutati ringi ja paisati koolimaja õuele. — Purunes ja vajus viltu 5 korstent. — Kahjusumma 1200 kr.

Eile, esmaspäeval, 7. jkp., kella 10 paigu leidis aset Pärnumaa Sauga wallas isejugune õnnetus — Sauga 6-kl. ehituse olewalt koolimajalt kiskus 6—7-palline WNW tuul plekist katuse pealt ära ja heitis selle paarkümmend meetrit eemale koolimaja õuele. Katuse õhkulendamisel ja purunemisel said kannatada 5 koolimaja korstent ja osa müüri — ligemale 30 meetri ulatuses, mis warises kokku.

Sauga koolimaja, mille ehitamisele asuti läinud aasta kewadel, tuleb moodsaim Pärnumaal — ligemale 50 meetrit pikk, kahekordne kiwiehitus. Läinud aasta lõpuks wiidi uue hoone woorehitus katuse alla ning küllma tulekul kaikes ehitustegewus. Katus, millest näiid enam kui ⅔ häwis, pandi peale läinud aasta lõpul.

Sauga koolimaja muantee poolt vaadatuna.

Kuidas tekkis see isejugune õnnetus?

Juba kauemat aega puhuwad Pärnu lahes ja ümbruses tugewad WNW tuuled. Esmaspäewa hommikul paisusid need eriti tugewateks puhangulisteks tuule-iilideks, ulatudes 6—7 pallini. Kella 10 ajal, millal õnnetus juhtus, on märgatud Saugas eriti tugewaid torni-iile. Arwatawasti üks niisugusei haaraski Sauga koolimaja katuse oma wõimusesse ja tõstis selle pealt ära.

Õnnetus juhtus silmapilgul, millal keegi seda lähemalt pealt ei näinud. Kuid wõib arwata, et katuse õhkutõusmine ja purunimine kestis waid mõni sekund. Katuse ja pöörningu wahele pääsnud tuulehoog tõstis katuse põhjapoolsest otsast üles, pööras selle õhus ringi ja heitis siis kolinal koolimaja õuele. Seejuures purunesid ja wajusid wiltu 5 koolimaja korstent. Misugune kolinaga kogu katuse struktuur, mis wõis kaaluda 12 tonni ümber, kokku warises, wõib selgesti kujutada, sest paarid ja roowikud, millele katus oli kinnitatud, on purustatud pihuks ja põrmuks.

Tõenäoliselt pole õnnetuse juures peasüüdlaseks mitte üksi torm, waid ka lohakas töö. Sauga koolimaja ehitab ettewõtja Elblaus. Nagu koha peal järelewatusel nähtus, oleks õnnetus tulemata jäänud, kui katuse kinnitamise konstruktsioon oleks tugewam olnud. Enam kui 60 sarikast olid waid 8 sarikat kinnitatud müürilattide külge. Needki aga ainult liihikeste 4—6-tolliste naeltega, kuna enesestmõistetawad raudsed klambrid puudusid täiesti. Neid polewat saadud kinnitada seepärast, et küllm takistamd talwel tööd.

Esialgselt arwestades tõuseb kahju 1200 kroonile, sest katust enam täies ulatuses tarwitada ei saada. Wald kahjusid ei kanna, kuna ehitus ettewõtjalt on wastu wõtmata. Kuna wastaw seadus näeb ette, et kui juhtub ehitusel oleva hoonega õnnetus, mis on tingitud ettewõtja lohakusest, siis wõetakse ettewõtja wastutusele. Lähemail päewil astub wastaw komisjon õnnetuse üksikasjaliji põhjusi selgitama, millest siis ka oleneb, kas ettewõtjal tuleb kohtus wastust anda wõi ei.

Käesolewat hoonet ehitatakse 1937. a. kewadest saadik. Ta pidi lõplikult walmima k. a. sügiseks. Ehitustehnilist järelewalwet teostab arhitekt M. Meriwälja.

Hukkus N. Wene õhulaew „SSSR V-6"

13 inimest sai surma 19-liikmelisest meeskonnast. Surmasaanute hulgas laeva kaks komandöri ja kolm nende abi. Laev treenis polaaruurijate päästmiseks

Õhulaev riivas mäetippu

Moskwa, 8. 2. (ETA) (TASS) Kandalakscha lähedal (277 kilomeetrit Murmanskist edela pool) hukkus õhulaew „SSSR V—6", mis Gudowantsewi juhatusel oli jooritamas treening-lendu marsrundil Moskwa-Murmansk-Moskwa. Selle lennu kordamineknl ja õhulaewa materjaalse osa läbiproowimisel pidi otsustatama küsimus, kas saata õhulaew päästma Papanini ekspeditsiooni, milleks õhulaewa meeskond oli walitsuse ees sõjwi awaldanud.

Esialgsete andmete järele on katastroofi põhjustanud asjaolu, et õhulaew riiwas mäetippu halwa nähtawuse tingimustes, kuna õhulaewa materjaalne osa on kogu aeg töötanud hästi.

Õhulaewa 19-liikmelisest meeskonnast on hukkunud 13 meest. Kolm meest on kergesti haawata saanud, ja kolm on terweks jäänud. Ohwrite matused peetakse Moskwas riigi kulul. Walitsus otsustas anda hukkunute perekondadele igaühele 10.000 rubla ühekordset toetust ja määras neile kõrgema pensioni.

Moskwa, 8. 2. (ETA) (TASS) Õhulaewa „SSSR V—6" hukkumise asjaolude kohta teatatakse täiendawalt: Õhulaewa lendu registriti Gudowantsewi raadiogrammide järele ja waatluste põhjal maapinnalt. 6. weebruaril kell 18.56 fikseeriti õhulaewa lend Shemtschushnaja jaama piirkonnas, milline jaam asetseb 39 kilomeetrit Kandalakschast. Pärast raadiogrammi saamist kell 18.56, milles teatati lennu soodsast arenemisest, katkes äkki õhulaewa raadiojaama töötamine. Maapealsete raadiojaamade korduwatele wäljakutsetele ei saadud õhulaewalt mingit wastust. Õhulaew oli lähenemas Kandalakschale lumesajus. See asjaolu ühenduses pimeduse saabumisega wähendas weel rohkem nähtawust. Kella 20 paigu tulid ärewad teated kohalikelt elanikelt, kes kella 19 ajal olid waadelnud õhulaewa lendu „Walgemere" jaama piirkonnas, 19 kilomeetrit Kandalakschast. Elanikud olid kuulnud mingit tugewat mürtsu. Pärast seda ei olnud enam kuulda õhulaewa mootorite mürinat, ja õhulaew kadus silmapiirilt.

Arwatawa õnnetuse piirkonda saadeti kohe otsimisrühmad põtradega ja suuskadel. 7. weebruaril koidikul üks otsimisrühm tegi kindlaks, et õhulaew „SSSR V—6" on hukkunud 18 kilomeetrit „Walgemere" jaamast läänepool. Surmasaanute hulgas on ka õhulaewa esimene komandör Gudowantsew, teine komandör Pankow ja komandöri kolm abi. Katastroofi kohale saadeti Murmanskist walitsuse komisjon.

Jääpank triiwib edasi

Moskwa, 7. 2. (ETA) (Havas) „Tass" teatab, et jääpank nelja polaaruurijaga triiwib ikka edasi piki Grööniman idapoolset kallast. Papanin ja temaga kaaslased ei lakka tegemast teaduslikke waatlusi, mille tulemused nad korrapäraselt raadioteel edasi annawad.

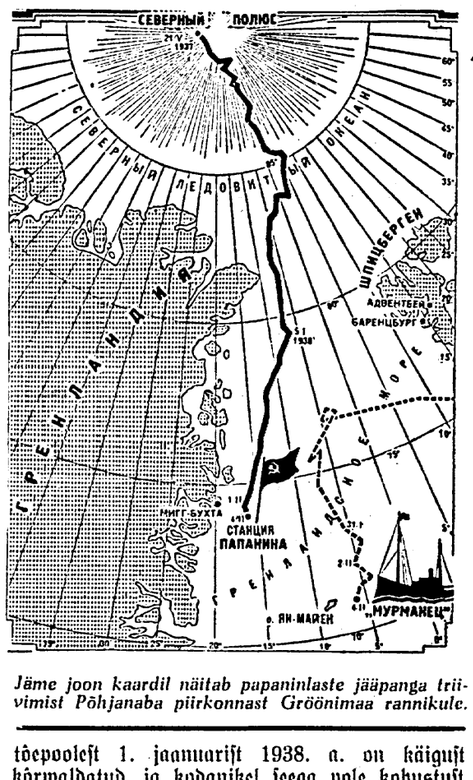

Jäme joon kaardil näitab papaninlaste jääpanga triivimist Põhjanaba piirkonnast Grööniman rannikule.

Prints-abikaas Bernhard oma vastsündinud tütrekesega.

Kroonised paberrahad käigust kõrvaldatud

Kodanikele on wiimasel ajal palju waidlust tekitanud küsimus, kas 1-kroonised paberrahad on weel käibel-kõlwulised wõi ei. Meie järelepärimisele wastati Eesti Pangast, et need rahad tõepoolest 1. jaanuarist 1938. a. on käigust kõrwaldatud, ja kodanikel seega pole kohustust neid wastu wõtta. Eesti Panga osakonnad wahetawad 1-kroonised paberrahasid ümber kuni 1. jaan. 1939 ja peapank Tallinnas kuni 1. jaan. 1940. Wiimati nimetatud tähtpäewast on need kaotanud igasuguse rahawäärtuse. Otsus 1-krooniste paberrahade käigust kõrwaldamisest on waremalt awaldatud „Riigi Teatajas".

Loodetav ilm

kesknädalal, 9. veebruaril

Kergest keskmiseni muutliku sihiga tuuli. Öösi selgevõitu ja kuni 10 kraadi külma, päeval muutlik pilvitus ja sisemaal 0—5 kraadi külma. Rannikul ja saartel sula.

Rumeenias kadus Vene diplomaat

Küüditatud või tapetud?

Bukarest, 8. 2. (ETA) (Havas) Nõukogude Liidu asjadeajaja Butenko kadus salapäraselt oma korterist. Arwatakse, et ta on langenud kallaletungi ohwriks. Butenko, kes seisab Nõukogude Liidu saatkonna eesotsas pärast saadik Ostrowski ärakutsumist, oli lahkunud saatkonnast piihapäewa õhtul kella 20 paigu. Ta oli autos sõitnud koju. Saatkonna autojuht kinnitab, et ta on wiinud Butenko koju, ja et ta ei ole lahkunud enne, kui Butenko oli sulgenud majaukse. Sellest silmapilgust puuduwad igasugused teated Nõukogude asjadeajaja kohta. Butenko teenija, rumeenlanna, seletab, et Butenko ei olnud weel tulnud koju, kui tema kella 21 paigu oli heitnud magama. Ta oli wäga üllatunud, kui ta nägi esmaspäewa hommikul, et Butenko ei olnud maganud kodus. Esmaspäewa hommikul saatkond tundis rahutust ja saatkonna sekretär läks Butenko korterisse. Korteris walitses täielik kord, kuid trepikojas oli näha kahtlasi plekke, mis sarnelesid wereplekkidele. Saatkonna sekretär alarmeeris kohe politsei. Seni otsimised ei ole annud mingisuguseid tagajärgi. Nõukogude Liidu saatkonnas ollakse kindlal arwamisel, et Butenko on küüditatud wõi koguni tapetud. Butenko saabus Moskwast kahe kuu eest.

Terved hambad.....
on wältimatud lapse kehaliseks arenemiseks. Kui lapsed ei puhasta hambaid meeleldi, siis on wäga sageli selle põhjuseks hambapasta terav maitse. Nivea-hambapastat aga eelistawad lapsed, sest ta omab pehme ja meeldiva maitse. Nivea-hambapasta puhastab hambad põhjalikult ja on neile täiesti kahjuta.
Hinnad: 50 senti ja 75 senti. Werner Mehks, Tallinn
NIVEA-Hambapasta

O. Lutsu kogutud teose
Jlmus IV ja V köide
IV köide
SUVI II
Hind broš. Kr. 3.—, paremal paberil Kr. 3.30, köites Kr. 4.40.
Sündmustikult ja sisult on „Suvi" II otsene jätk „Suvi" I-le. Tegelased on ühe samad, samuti ka tegevuskohad ja aeg. Peategelane on endiselt Toots, kes nüü isatalu kõigekülgselt korda seadma, saades varsti selle pärisperemeheks. Huumorikü huvitavamaid pilte on raamatus Kiire õnnetu teekond Venemaale, et põllutööd õ tema minek Tootsi juure samal otstarbel ja RajaTeele kosjaminek Tootsile.
V köide
„Tootsi pulm" ja „Argipä
Hind broš. Kr. 4.50, paremal paberil Kr. 4.90, köites Kr. 5.65.
O. Lutsu kogutud teoste käesoleva ande moodustavad jutustused „Toots „Argipäev". Mõlemad kuuluvad Kentuki Lõvi seeriasse. Sündmustikult jätkub „ scalt, kus „Suvi" II oma lõppes. Jutustuses kujutatakse Joosep Tootsi ja Raj ellumist ja pulmi. Selle teose jätkuks on aga „Argipäev", kus kujutatakse eeska elu argipäeva pärast pulmi.
O. Lutsu kogutud teoste soodustatud ettetellimishinnad
BROŠEERITULT: korraga makstes Kr. 60.—. Osade-viisi makstes Kr. 75.—. tasuda tellimise andmisel Kr. 7.50 ja iga köite kättesaamisel Kr. 2.25.
ÜLENI LINASES KÖITES JA ERITI HEAL PABERIL: korraga makstes Kr. 90 viisi makstes Kr. 105.—. Sellest tuleb tasuda tellimise andmisel Kr. 7.50 ja iga saamisel Kr. 3.25.
O.-Ü. „Noor-Eesti Kirjast
Tartus, Gustav-Adolfi 8, telef. 2-66. Posti jooksva arv
Raamatukauplus Tartus, Rüütli 11.

Moodne hoone Ülemiste lennu

Praegusele Dvigateli maa-alale kolme fassaadiga esindu Torupost, telefonikeskjaam, skulptuure, maale jne. — Ju teeks uus tänav

Fassaadi projektide võistlusel auhinnati A. Järvetsoni, E. Kesa kavandid

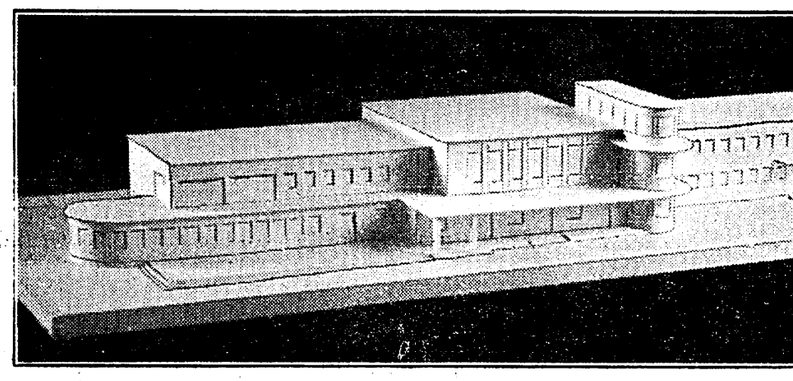

Teedeministeeriumi lennuasjanduse inspektuur kuulutas läinud aastal välja Ülemiste lennujaama teenistushoone fassaadi projektide võistluse, kusjuures projektide sisseandmise tähtajaks oli 31. jaanuar 1938. a. Tähtajaks anti sisse üldse 14 projekti. Nüüd on žürii, mille esimeheks arh. A. Kotli ja liikmeteks lennuasjanduse insp. O. Org, arh. P. Kuusik, R. Koolmar ja ins. E. Hansen, võistlevate projektide kohta oma otsuse langetanud.

Esimese auhinna — 600 kr. — sai arh. A. Järvetsoni projekt, teise auhinna — 450 kr. — M. Loite projekt, kolmanda auhinna — 300 kr. — Ernst Kesa projekt. Peale selle otsustati osta veel kaks projekti — Aleks. Nürnbergi ja Harald Armani projektid hinnaga à 100 kr.

*

Ülemiste lennujaama teenistushoone tuleb praegu Dvigateli valdusel olevale maa-alale, mille kättesaamine ainult lühema aja küsimus. Hoone kubatuuriks on ette nähtud 10.000—12.000 kantmeetrit ja lennuhoone ehitamine läheb umbkaudsete kalkulatsioonide järele maksma ümmarguselt 300.000 kr. Hoone saab kavatsuste kohaselt kõigiti moodsa sisustuse — toruposti, telefonikeskjaama 60 abonendiga, moodsad signaals mine fassaad on mõeldud kodun kust kivist — kas Saaremaa Vasalemma marmorist. Sisemis tahetakse hoonele anda kõigiti kasutades hoone kaunistamiseks maale.

Lennujaam on nagu riigi v paljud reisijad näevad Tallinnast ma siit läbilendamisel. Seepärast rõhku panna sellele, et lennujaan tuleks kõigiti esinduslik ja tud. Lennujaama teenistushoone raldatakse kunstihoones kanepä mis avatud on kesknädalal ja 10—20. Näitusele pääs on soovi

Lennujaama teenistushoone põh teedeministeeriumi arh. R. Kool lus korraldati parimate fassaa Uuel hoonel on õieti kolm külge napoolne, lennuväljapoolne ja Tar ne. Juurepääsutee lennuväljale kes teenistushooneni läheb läbi Dvig algab umbes Dvigateli admini veidi Ülemiste raudteejaama poo teeks rajatakse uus tänav.

Lennujaama teenistushoone lõp tamisele asutakse kohe pärast mist. Kuna osa krediiti ehitusk juba avatud, algavad ehitustööd k valmimise järele. Sügiseks saada katuse alla. Arvata on, ehitus võtab veidi rohkem aega.

Jääpress Muhu väinas tekitas suurt

Kannatada on peale Väikse-väina tammi saanud Taaliku, ja Rohuküla sadamad

Eilsest tormist ja weetõusust tekkinud jääpress Muhu wäinas on tekitanud üsna suurt kahju. Nagu näiid selgunud, on peale Wäike-wäina tammi wõrdlemisi tugewasti saanud kannatada Taaliku, Orissaare ja Rohuküla sadamad. Taalikus on jää sadamasillalt wiinud ära walgustusmajad. Orissaares on purustatud kaks sillakasti, kuna Rohukülas on jääpangad murdnud läbi wanast muulist.

Järelepärimisel weeteedewalitsusest selgus, et täna hommikul saadeti koha peale kahjusid selgitama üks weeteede walitsuse insener. Tõenäoliselt wõtab see aega paar päewa, mille järele tähetakse wõimaluse piirides kohe asuda parandustööde teostamisele. Esialgsel kaudsel hinda- misel arwatakse jääpressist tekki wat tuhandetesse kroonidesse.

Täna hommikul torm raugesi pes ka jääpress Muhu wäinas duses ka esialgne hädaoht on m tormi raugemisega alanes märge mis eile tõusis üle normaalse mis wäga suurel määral põhju murdumist kaldast.

Eile asuti ka jääpankade Wäike-wäina tammilt. Kas o ühendust Muhu- ja Saaremaa da jalule, pole esialgselt weel näoliselt ei ole aga tammi seis kuna kannatada on saanud w käsipuud ja tamm ise on terwe

Õpilased saavad 4 priipäeva

Haridusministeeriumi kooliwalitsus ja kutseoskuse-osakond teatawad, et määruse õppetöö waheaegade, üldiste ning kohalike piihade ja muude tähtpäewade kohta 1937./1938. kooliaastal (1937, 48, 437) § 1 on osaliselt muudetud selles mõttes, et õppetöö koolides seisab 24., 25. ja 26. weebruaril 1938. ja õppetöö ei seisa koolides 28. weebruaril 1938.

Ühenduses sellega tuleb Ees aastapäewa aktused pidada koo s. a., kuid maa-algkoolides, kus wõi kus õpilastel tuleb käia aktused tarwilise pidulikkusega ruaril, kasutades selleks 1½- ajast wiimaste tundide arwel.

Kuna 27. weebruar on piih wad õpilased koos wabariigi aa temisega kokku 4 priipäeva.

Wälispoliitika horitsondil

Parempoolsete rünnak Holstile sanktsiooniartikli pärast

Soomes, kus 1935. a. detsembrijt alates on ametlikult tunnustatud kehtiwaks Skandinaawia orienitatsioon, kuid kus sellele kogu aeg autoritaarkorra juures on töötanud wastu koondusorakondlikud ja lapua lehed, wihjates wajadust jälgida Saksamaa ja Itaalia eeskujusid, on niiid korraga kõik erakonnad muutunud Skandinaawia orientatsiooni pooldajaiks.

Asi on järgmine: Roosi wälisminister Sandler ajus pärast Abessiinia juhtes tarwitusele wõetud sanktsioonide luhtumist seisukohale, et põhjamaa riigid peakid nõudma täielikku erapooletust tulewastes sõdades ja rahuswahelistes kokkupõrgetes, mis wõiksid wiia sõdadeni, järelikult loobumist Rahwasteliidu artikkel 16. täitmisest, mis nõuab sanktsioonidest osawõtmist rünndajaks tunnistatud riigi wastu. Selle waatega on ühinenud kõik Skandinaawia riigid. Muidugi on see põhjamaade nõudmine Soome Saksa-sõbralikele ringkondadele täiesti wastuwõetaw ja nad pooldawad seda praegu weel rohkem seepärast, et Wenemaa oli Genfis sanktsioonide-artikli muutmise wastu.

Soome esindaja Rahwasteliidus, saarkonnanõunik Yöntilä, seletas nimelt komisjonis, et artikkel 16. muutmine peaks üldise julgeoleku pärast olema wõimalikult täike. Yöntilä lisas weel, et „Soome walitsus ei wõi muutmisele anda oma heakskiitwat nõusolu, et ilma üldise hoiatuseta hüljataks staatusi mõningad julgeolu tagatised, mis olekssid põhimõtteliselt endisest jõus sellest hoolimata, et nende peaalses wäärtuses oldaks erinarwamises." Soome walitsus pidi järelikult olema asunud seisukohale, et statuuti ei tohiks muuta. Need arwamised on olnud wastupidised seletustele, mis Undén Rootsi esindajana Rahwasteliidus on esitanud, kirjutab „Uusi Suomi".

Muidugi tekitas see Soome erinew seisukoht ka Rootsis ägedat arwustust. Soomes endas arwustas Sandleri poliitikat ainult üks leht, Holstile lähedalseisew „Turun Sanomat", nimetades Sandleri Rahwasteliidu poliitikat „rahuwastajaks atentaadiks", kuna teised lehed kirjutasid eranditult Skandinaawia orientatsiooni wainmis. Mõned Rootsi lehed kirjutasid, et Soome ja Leitsinow olewat ühisel seisukohal, kuna Liitsinow kaitses Genfis awalikult sanktsiooniartiklit.

Nii awalik süüdistus Wene-sõbralikkuses on Soomes hädaohtlik igale poliitikule. Soome wabariigi president Kallio ütles niiid eduskunna istungjärgu awamisel peetud kõnes, et Rahwasteliit on ojutunud nõrgaks wäikeriikide julgeolu kaitsmisel, kas oli siis niiid tema wälisminister Holsti ütlustanud ka presidendi juhtes ajada iseseiswat poliitikat, küsis „Uusi Suomi".

Soome wälisministeeriumist seletati niiid, et saatkonnanõunik Yöntilä olewat oma algatusel käinud Genfi komisjonis andmas selliseid seletusi, Soome wälisministeerium ei olewat wõinudki teda selleks wolitada, kuna Soome pole selle komisjoni liigegi.

Sellele wastasid koonduserakondlikud lehed, et kogu wälisminister Holsti senine tegewus olewat nii omapärane ja arwustust-õigustaw, et poleks ime, kui ta ka isiklikult oleks Rahwasteliidu komisjonis andnud need ärewust tekitanud seletused. Ja kui see polekski. nii, siis olewat asjad Soome wälisministeeriumis ikkagi juba nii kaugele arenenud, et wälisministeeriumile allutwad ametnikud wõiwad oma nimel rääkida mida tahatwad, ilma et olekssid selleks saanud wolituisi.

Lapua „Ajan Suunta" nõuab awalikult Holsti pead. Leht ütleb, et ühtki häält ei tõusnwat praegu Holsti kaitseks selle usaldusetu petmises, mis ta Soome wälisministrina on lajkinud saada osaks Skandinaawiale. Soome olewat seletusega, et sanktsiooniartikkel tuleks ärilitada, rikkumud wäikeste riikide ühisriimet ja Soome kaotusid. „Nõuame, et härra Holsti lahkuks wälisministri kohalt," kirjutab leht.

Mi.

Eelseisvaks hooajaks suuremaid summasid kodukaunistamisele

Kodukaunistamise peakomitee palub maakomiteedele saadetud ringkirjalises käsituses hoolitseda neid selle eest, et maa-, walla- ja alewiomawalitsused oma uues eelarwetes ette näeksid wõimalikult suuremaid summasid kodukaunistamise, korrastamise, istutamistöödе ning puhtuse ja awaliku ilu tõstmise teostamiseks eelseiswal hooajal. Samuti palutakse summasid ette näha ka kohalike komiteede ainelisteks toetamiseks.

„Te kas lahkute Mediokast või teid maetakse siia!"

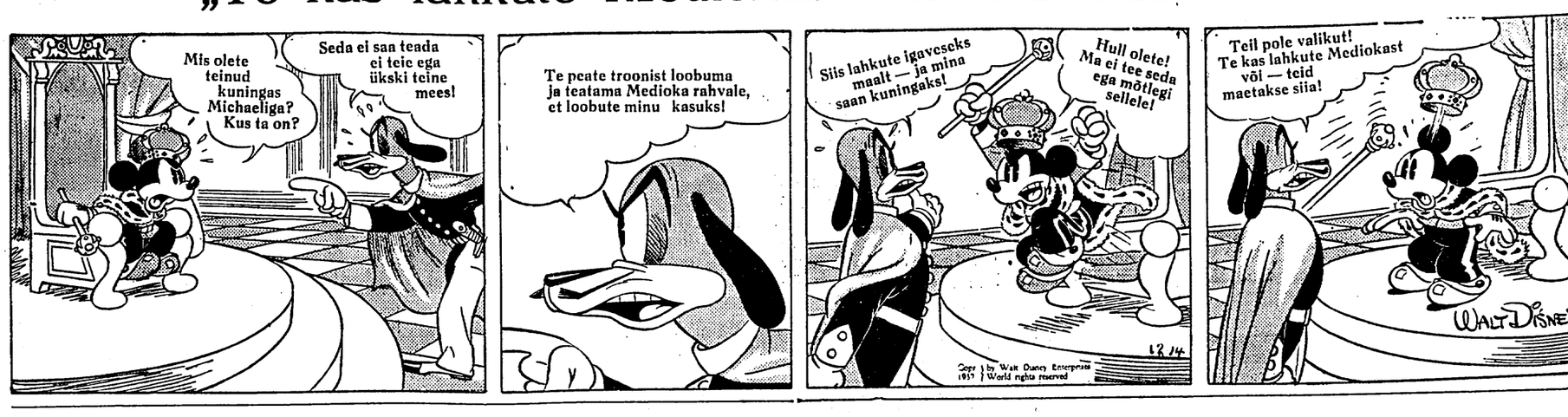

Ameeriklane nagu ta on

Empiiriline mõtlemiswiis ameeriklase ellusuhtumisest

Ameeriklane riskib keskmiselt palju. — Äärmused riiklikus elus ei leia pinda. — 40 prots. ameeriklasi kiriku liikmeteks

Suur osa sissetulekust lõbuks ja mugavuseks

„Päevalehele" kirjutanud J. Annusson.

IV.

Ajalooline arenemine ja wälisolukorrad on andnud ameeriklase mõtlemisele eurooplase omast erinewa suuna. Eelpoolmainitud erandid wälja arwatud, üldläbilõikes on ameeriklase edu mõõduandwaks teguriks olnud isiklik tublidus ja oskus. Samuti ka waba algatus, waba wõistlus, wabadus ja üheõiguslus tegutsemises ja uskumises on olnud Ameerika ühiskonnale kas ideaaliks wõi wähemalt ta tähtsamaiks tunnusteks.

Isiklikus algatamises saadawa edu kõrval oli ka nii mõndagi äpardust. Tuli weenduda, et paljudel wanalt kodumaalt kaasa toodud oskustel, teadmistel ja waadetel puudus tegelik wäärtus. Uued olud nõudsid uusi oskusi ja uusi lahendusi, mis said tekkida alles farmi kogemuse ja korduwa katsetamise kaudu. Et töötanud üks tee, siis katsuti teist, kolmandat jne. Katseliselt loodi uued majanduse ja tööstuse teed, katsetamise kaudu kujunes ka kogu Ameerika ühiskondlik kord.

See asjaäärt tegi ühers ameeriklase iseloomu tähtsamaks osaks katselise ehk empiirilise mõtlemise. Mitte niipalju teooria kui praktika! Teooria ei tarwitse ega saagi igakord olla lõplik tõde; uuel katsetamisel wõiwad awaneda uued teed; teiste äpardus ei ole weel tõestuseks, et ka mina ei saa. Wabaduse ja demokraatliku korra kõrwal katseline mõtlemine on olnud Ameerika elu ja arenemise tähtsaks teguriks kui ka tulemuseks. Weel praegugi tunneme ta mõju igasugustel majanduslikel kui ka waimsel aladel, samuti aga ka ühiskondlikus ning isiklikus elus. Ameeriklane riskib keskmiselt rohkem; kulutab sageli suuri summasid mitmesugusteks katsetamisteks; muudab oma elukutset ja eluaset sagedamini kui seda tehakse wanas maailmas; isegi sagedane mööbli muendamine, uue taskukella wõi uue auto ostmine, mute lõbude ja wahelduste otsimine näib kuuluwat samasse liiki: püüitakse saada paremaid tulemusi wõi suuremat rahuldust uute abinõudega uutel teedel.

Ollakse walmis katsetama ka riiklikus ja kogukondlikus elus, kuid tagasihoidlikult ja ettewaatlikult. Äärmised ja wõrdlemisi mõõdukadki pahempoolsed poliitilised woolud ei ole ühendriikides seni soodsat pinda leidnud. On ainult kaks erakonda — demokraatlik ja wabariiklik, mis erinewad üksteisest peamiselt riikliku asjaajamise üksikasjades; kõige suurematelt lahkumineku punktideks on olnud: tollipoliitika, keskwalitsuse wõimu ja osariikide autonoomia wahekorrad jne. Kodanikul on sageli raske leida olulist wahet erakondade kawade wahel ja ta hääletab kandidaatide poolt wõi wastu nende isiklikku meeldiwuse järele. Kõik senised kolmanda erakonna asutamise katsed on täiel määral äpardunud; sotsialistid ja kommuniistid nimetawad endid küll aastate jooksul erakondadeks, kuid pole seni suutnud oma kandidaate seadusandlikesse asutustesse wiia. Säärane olukord on annud ühendriikide elule teatud piisiwa ühtluse, teisest küljest aga ta on takistanud mitme wajalise muenduse läbiwiimist. Kodanik tunneb, et kahe erakonna wahed on peamiselt kandidaatide isikulist laadi; ta ei oota mõõdwat muendust ühest ega teisest walimise tulemusest. Suur protsent walijaid ei hääleta üldse, teised hääletawad harjunud kombe järele ühe wõi teise erakonna poolt; poliitilisse erakonda kuuluimine on umbes sama traditsiooniline kohustus nagu esiwanemate kirikuliikmeks olemine.

Usuelulisest seisukohast hinnates peawad iga 100 ameeriklase hulgast ainult umbes 40 ennast ühe wõi teise kiriku liikmeteks. Suurem osa kirikuliikmete üldarwust, umbes 30 miljonit, on protestantlased (episkopaalse, metodisti, baptisti ja luteri kiriku liikmed); katoliiklasi on umbes 20 miljonit. Ajaloolisel arenemisel on märgata rahwa waimses elus tunduwat protestantismi mõju. Kirikust wäljaspool seisew enamus ei ole katsunud usundlikul alal mingit järjekindlat positiiwset woolu luua.

*

Eurooplasel on kalduwust oodata ameeriklaselt mitmesugusid üllatawaid „üle aija wiskamisi". Muidugi on Ameerikas kui suurel maal mitmesugused üllatused mõeldawad; üldiselt aga ameeriklane pole sugugi weidram ega kaelanurdwatele sammudele kalduwam kui wana maailma elanik. Ka ei ole tegelikus elus märgata rohkem dollari jahti kui Euroopa mail naelte, frankide, markade wõi kroonide piiidmist. Kaubanduslikus ja tööstuslikus praktikas wõib wahest küll märgata tugewamat wõitlust ja mõnel juhul walimatuid wõtteid, kuid see ei ole weel üldiselt kogu Ameerika elu tunnuseks. Suurem osa kodanike elab sama wähe-ettewõtlikku elu, teeb sama rutiinset igapäewa-tööd ja kogub samuti penni ja dollari haawal enesele warandust wõi jälle kulutab oma sissetuleku wiimse pennini ära, nagu see toimub jõupool ookeanigi. Suurema osa kodanike tulud wõimaldawad ühte wõi teist kokkuhoidu; paljudele on see aga kättesaamatuks unistuseks.

Ettewaatamata oleks ka teha üldistusi muil aladel. Näiteks armastatakse kiidelda eurooplase ideaalsusega wastandina ameeriklase tegelikku, äärilise maailmawaatega. Seda arwamist korbawad eriti need, kelle Ameerika tundmine koosneb peamiselt New Yorgi külastamisest. Kuid New York ei ole weel Ameerika! Arusaadawalt on selle suure kaubanduslikku linna elul teatud äärilisi piirjoonii, eriti sinna pesitsemud suure juutide arwu mõjul. Asjale arwustawalt suhtuwad ameeriklased nimetawad New Yorki mõnikord Jew (juudi) Yorgiks. Keskmisel kodanikul on samuti omad ideaalid, nii pisutpalju kui neid on meil Euroopas. Seda näitab mõn seas suur tung hariduse järele, kõige kõrgema keskkoolide ja ülikoolide õpilaste arwuga maailmas. Ja kui Ameerika rikas annetab suuri summasid koolide, raamatukogude, haiglate ja muude asutuste awamiseks, siis ei tarwitse see igakord olla reklaam wõi wanade patude lunastamine; see wõib niisama hästi olla Ameerika traditsiooniline idealism.

Mõnesugused narrused, nagu kinotähtede wõi rikaste perekondade tung Euroopa aunimede ja tiitlite järele, on kogu maailma tõusikute ühine nõrkus. Haritud kui ka lihtsale ameeriklasele ei ole niisugusest kraamist ei see ega külm.

Samuti ei saa öelda, nagu oleks Ameerika kuritegewus — gangsterism, lasterösöwimine jne. — mingi Euroopa omast kisendawalt ülenlatuw pahe. Kuritegewust on igal maal ja ta ilme oleneb uludest ja ühiskonna iseärasustest.

*

Nähtawasti on wõimatu ühe wõi teise rahwa hinge ja omapära mingi wastuwaidlematu mõõduga hinnata. Siiski on selleks toimetatud lugematuid katseid. Iga matkaja ja juhuslik waatleja peab ennast mingi rahwa hinge awastajaks.

Columbia ülikooli professor E. L. Thorndike otsib „Ameerika hinge" kodaniku aastasest eelarwest. Ta jagab isiku kuiud üksikosadesse, wastawalt mitmesugustele wajadustele, mille rahuldamiseks nad on tarwitatud. Selle järele ameeriklane maksab teiste lugupidamise omandamiseks ja ühiskonna naeru ning pilke alla sattumisest hoidmiseks enam, kui enese nälja kustutamiseks. Ta maksab lõbu ja waheldusе (waimse ja tundmusliku lõbu — nägelise, kuuldelise, maitselise ja haistelise nauding) eest rohkem, kui enese kaitseks külma ja kuumuse, wihma, metsloomade, haiguste, kurjategijate ja igasuguste pahade inimeste ning walude eest. Alla kolmandiku ta kuludest läheb ta enese kui inimese elu hoidmiseks ja edasijõtkamiseks tulewaje põlwe kaudu. Ülejäänud suurem osa tarwitatakse lõbuks ning mugawuseks — kehaliselt, hingelisel, kõlbelisel ja eriti ühiskondlikult.

Wõrdlemisi wähe ta kulutab oma mõistuseliste wajaduste rahuldamiseks, kui selleks mitte pidada harilikus teatris ja kinos käimist, millel Thorndike arwates on wähe mõistuselist sisu, wõi jälle mõne mitteloetawa kalli raamatukogu ostmist.

See analüüs tehti Ühendriikide elanike 1929. a. wäljaminekute aruandest, selle järele, kui palju kulutati toidu ostmiseks, riietamiseks, pesupesemiseks, tubaka ostmiseks, autode omandamiseks, lõhnaõlide, maitseainete jne. peale.

Mulle on teadmata, kas on keegi katsunud samal alusel eurooplase, inglase, sakslase wõi eestlase hinge määrata. Umbkaudu wõiksime oletada, et eurooplane oma wähema sissetuleku juures kulutab suurema protsendi nälja kustutamiseks ja oma elamise ning olemasolu kindlustamiseks kui ameeriklane. See ei tohiks aga tähendada, nagu oleks eurooplase köht suurema isuga wõi ta „hing" ainelisemat laadi. Tegelikult tähendab see, et tal ei olnud niipalju raha mitmesuguste mu dingute wõimaldamiseks, nagu ameeriklase lise haritpul 1929. Otsi ameeriklase kõhnade aastate kuludest ja ja leiad, et n kolmandiku kogu elanike arwust kogu probleem koosneb ta kõhukiisimusest. L pool otsas on aga seesuguseid perekondi, t raske oma tiitre sünnipäewaks 100-tuhan list pidu korraldada. „Keskmise ameeriklas annab ainult osalise kujutluse rahwa el arwestata sellest mõlemale poole kaugele erinemistega.

*

Nagu Ameerika ja Euroopa inimes nende loomingute wahel puudu wahe: on waid oludest, wajadustest ja r test mõjutatud erinewad wormid. Otse on, et ameeriklase kui suure ja rikka m asjuniku senistes tulemustes waldab teg Ameerikal on kõrgesti arenenud tööstu handus, kuid seda leiame ju samuti ka ja lõpuks on ju Euroopa see, kes andi tõuke kogu masina-ajajärgu tekkimiseks. ala kõrwal ameeriklane wäljendab ro awaldust ka teistel, idealistliku iseloomu Ta linnades ja külades on keskmiselt ro kuid kui Euroopa kõige katoliiklikumail riik ja seltskond kulutawad teaduste are noorsoo kaswatuse ja hariduse toetami maid summasid kui üksi teine rahwas aineliste ülesannete lahendamise kõrwal parimad wõsud on agaralt otsimud elu isiklikku ning ühiskondliku arenemise suun rikal on suuri teeneid demokraatia ja põhimõtete ellu rakendamises järjekõrgul was ulatuses. Ameerika arenemise tule metamine puhttegeliku iseloomuga, ilm kaswatusliku sisuta tsiwilisatsi wastandina mingile kõrgemataselisele id Euroopa kultuurile pole muud kui üksikasjade liialdamine ja juurdekarwa lõ Kultuur ja tsiwilisatsioon on sisuliselt ük keegi pole suutnud seni ega suuda ka tõmmata täpset joont „waimse" ja kultuuri wahele. Isegi kõige kõrgema wad teadused, usundid ja filosoofiad on kanud lahkuma oma pilwede taha troonidelt, kujunedes samm-sammult määral kogu inimelu ja toimingu lah osaks.

K. Eenpalu intervjuu P lehele

Eestis pole kommuniste ega tunta tööpu

Warsjawi, 7. 2. (ETA) (Pat) „Gazeta awaldab interwjuu, mille Eesti peaministri K. Eenpalu on annud lehe Tallinna kirjasaatj palu on seletanud reformide tähtsust, mis o widud uue põhiseaduse kehtima hakkamiseg peaministri asetäitja on rõhutanud, et Eesti enam kommuniste ja et kommunistid on siin kogu oma mõju. See asjaolu on seletataw hea materjaalse seisukorraga ja Eesti maja olukorraga, kus enam ei tunta tööpuudust. P asetäitja Eenpalu on rõhutanud ka wajadus dada Eesti-Poola kaubanduslikke juhteid.

Festimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

63

„Parunihärra vastu pole meil midagi kaevata."

„Siis rehed peksma nagu parunhärra seda nouab," soovitas adrakohtunik.

„Parunihärra mõisas tahetakse, et õhtul peksame, aga õhtul me ei peksa... Kas Seidlas on teine seadus, et seal peksetakse rehte päeval, kas kohtusaks ei teaks sellest ka rääkida?"

Adrakohtunik sattus sulaste ees piinlikku seisukorda. Lõpuks vastas:

„Seaduses pole rehepeksust midagi sees, seda teeb iga härra oma mõisas, kuidas tema seda tarviliseks peab."

„Miks siis Uuemõisas ei wõi päeval peksa rehte, kui seadus seda ei keela, nagu kohtusaks praegu seletas!"

Nüüd oli adrakohtunik hoopis hädas: ta oli enese sulaste ees sõnadega ja seaduse seletusega sisse mässinud ega leidnud teed väljarääkimiseks.

Saksad vahetasid mõtteid omavahel. Tehti vaheaeg.

„Mina tahan need asjad üksikult läbi katsuma ja kirja panema. Nüüd ootama ja siis mina andma teile üks hea nou, mis teie tegema."

Kohtunikud lahkusid õuest, et varsti tulla tagasi.

„Eks me kuuleme, mis head nõu ta meile annab... Ja-jah, sellel seadusel on konks sees: miks ta meile ei annud kohe vastust. Küllap ta vaatab sellest õigest keisri seadusest järele, mis seal on öeldud öiste rehepeksude kohta."

Neid ja veel teisi mõtteavaldusi toodi sulaste poolt kuuldavale. Igatahes tõusis sulastel tuju, sest nad olid seisukorra peremehed ja adrakohtunik pidi järele andma.

TEOSULASED EI LÄINUD LÕKSU

Härrastemajas peeti nõu, mis nende poistega teha. Igatahes on neil omad eestvedajad ja nõuandjad, nagu võis seda järeldada vahelehüüetest. Hulgaviisi nendest küll ei saa jagu, see oli härradele selge.

„Mina kutsun sulased üksikult ette ja uurin välja, kes nende eestvedajad on. Need tuleb kinni võtta ja Tallinna saata, muidu ei suuda meie rahutusi maha suruda," oli adrakohtuniku seisukoht.

„Kõlli sulane Toomas on Kirimäe sulaste eestvedaja," seletas Tiesenhausen. „Tema on see kõige kurja juur. Lasksin ta kinni võtta, aga siis tulid teised ja vabastasid ta. Peale Tooma peab olema veel teisi eestvedajaid. Need peab kõik kinni võetama."

„Tähendab, Kõlli Toomas on number üks. Kes on teised, seda tahan ma selgitada. Annaksin nõu, et nad ei saaks üksteisega nurga taga kokku rääkida, vaid et neid kõiki talliõues kinni peetaks. Tahan neile anda ihunuhtlust, see on see kõige parem asi, mis selle mässuvaimu seest välja ajab."

Tiesenhausen laskis kutsuda opmani ja tegi korralduse, et mõisamehed asuvad salamahti värava peale ette ega lase ühtki sulastest enne välja, kui eestvedajad on kinni võetud ja teised vastuhakkamise eest karistatud. Vahimees pangu vitsad valmis ja oodaku käsku.

Käsi hõõrudes läksid kohtunikud talliõue. Tee peal otsustati karistusviis ümber. Tiesenhausen avaldas kartust, et kui talliõues ihunuhtlust anda, siis võib korduda sama, mis Tooma vangistamisel: teised tulevad vahele ja vabastavad karistusaluse. Sulaseid on rohkem kui mõisamehi, ja kui nad hakkavad mässama, siis võib ka kohtunike käsi halvasti käia. Üksikult aga toas kinni võtta ja läbi peksa, sellega tuleb kergemini toime.

Opman sai uue käsu. Vahimees käsutati ettetuppa ja paar tallipoissi ja teine kutsar ka.

Mäe noor Jüri jooksis talliõue ja sosistas teistele teopoistele:

„Täna hakatakse ihunuhtlust andma."

„Kust sa seda tead?" küsiti temalt.

„Vahimees läks tuppa ja vitsakimbud olid kuuehõlma all, nägin oma silmaga."

„Kurat võtaks, peksa me endid ei lase, saagu mis saab," vandus Põua Mait ja saatis poisikese õuest välja. „Kui midagi näed, siis tule ja ütle meile kohe. Ole viks poiss nagu alati!"

„Kohus algab uuesti. Igaüks minema, kui tema nimi saama hüütud," käsutas opman sulaseid.

Vahimees ilmus ukse vahele ja hüüdis:

„Kõlli Toomas, tule tuppa kohtu ette!"

„Ütelge vahimehele, et mind pole siin. Olen läinud peretuppa jooma," sosistas Toomas ja kükitas teiste selja taha.

„Toomas läks peretuppa kalja jooma, teda pole praegu siin."

„Kolu Tõnu!" hõikas vahimees teiskordselt ukse vahele ilmudes.

Tõnu kohta üteldi samuti, et läinud korraks välja.

„Zeibig, kas täitsid minu korraldust wõi mitte?" küsis pahane Tiesenhausen.

„Mehed seisavad värava peal ja ükski ei pääse õuest välja."

„Käi välja ja vaata, mis see tähendab!" põrutas Tiesenhausen vahimehe peale.

„See on otse narrimine! "

„Parunihärra, teopoisid on kõik õues," teatas vahimees tagasi jõudes.

„Kõlli Toomas ette kutsuda!"

Vahimees läks õue. Oli kuulda valju kära ja vahimees tuli tuppa, ise ähmi täis.

„Sulased ei tule tuppa. Kõlli Toomas ütles, et tulgu kohtusaks nende juure õue."

„Donnerwetter!"

„Neetud talupojaori! Lasen ta läbi peksa et ta pölvili mu ees palub."

Tiesenhauseni vihal polnud piire. Kohtu on siia tulnud ja nüüd ei kuula tema sulased Mis mõtlevad teised mõisnikud temast? Na ravad ta hoopis välja.

Adrakohtunik ilmus ukse vahele. Kära ta vaikis.

„Seaduse ja keisri majesteedi nimel nõuan nimed, kes hakkasid härrale vastu ega la Toomast Tallinna viima."

„Meie kõik olime üheskoos ja vabas Tooma... Kui tahetakse karistada, siis ka meid kõiki!" kostsid hääled läbisegi.

„Mina nõuan Kõlli Toomast tuppa tulema tust andma!" karjus adrakohtunik üle sulast „Kes on Kõlli Toomas?"

„Mina olen Toomas!" hüüdis Toomas ja ukse poole minema.

Sulaste jõuk vajus tema järel ukse Kohtunik taganes.

„Mis kohtusaks minust tahab?" küsis T ja seisis mõni samm uksest eemal.

„Tule tuppa ja andma vastust mul ko ees."

„Tuppa ma ei tule ja toas pole mingit lauda. Kohtulaud ja kull on mõisas."

„Mina käsen sind tulema!"

„Misjaoks vahimees vitsadega tuppa läks? Toomas vastu.

„Suu pidama! Kui kohtuhärra räägib, sii olema vait," põrutas adrakohtunik.

Sulased vaikisid.

„Mina nouan seaduse nimel Tooma laht kohtu ette."

Sulastejõuk vajus ukse poole.

„Tuleme kõik tuppa, aga üksikult ei Juba teame, mis seal meid ootab... Saam keda see vahimees suudab peksa! Kui koh on veel midagi ütelda, siis tehku seda siins Üks kõigi ja kõik ühe eest!"

„Üks kõigi ja kõik ühe eest!" kordus hi

(Järgn

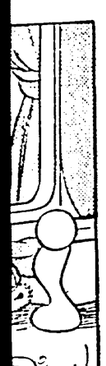

...u Poola

...a tööpuudust

„Gazeta Polska" ...iniistri asetäitja ...rjasaatjale. Een... ...mis on lõpule ...kamisega. Edasi ...t Eestis ei ole ...on siin kaotanud ...eletatav tööliste ...ti majandusliku ...dust. Peaministri ...wajadust jüwen...uhteid.

...ste muude nau...eeriklasel ta küll...riklase „hinge" ...d, et umbes ühe ...t kogu maailma ...st. Lana teisel ...kondi, kellel pole ...-inhande-dollari...eeriklase" mõiste ...hwa elust. kui ei ...ugele ulatuwate

...imeste, nii ka ...puudub jõuline ...st ja wõimalus... Otse loomulik ...kka uue mandri ...ab tegelik küll... ...tööstus ja kau...ti ka Euroopal; ...s audis esimese ...tiseks. Tegeliku ...b rohket enese...loomuga alades, ...elt rohkem kiri...mail mail; ta ...te arendamiseks, ...etamiseks juure...was maailmas; ...õrwal ta rahwa ...ud elu mõtet ja ...e juunda; Ameeriika ja wabaduse ...järgult kaswa...ie tulemuste ni...a, ilma kõrgema ...jatsioonita, ...sele idealistlikule ...ud kui wähemate ...rwa lõhestamine. ...elt üks ja sama; ...a ka tulewikus ...e" ja „ainelise" ...rgemale juundu...d on lõputu ha...ha ulaumatelt ...muult rohkemal ...gu lahutamatuks

...ksa nõnda,

...ohtunikud ...tased sõna. Nad nae-

...ra talliõues

...buan nende ...a lasknud

...abastasime karistagu

...ema ja vas...laste kära.

... ja hakkas

...kse poole.

...s Toomas

kohtulaua

...git kohtu-

...ks?" küsis

siis teised

...htilaskjad

...ei tule... ...ame näha, ...htusaksal ...nsamas...

hüüe. ...gneb.)

Üliõpilaskond ei saanud uut esimeest

Koosolek kestis öö läbi

Pilte Tartu üliõpilaskonnast. Ülal uus üliõpilaskonna esindus, all vanematekogu.

Tartu, 8. 2. Tartu üliõpilaskonna uue edustuse koosolek lõppes täna hommikul kell ¼7 tulemusteta, sest suuremad rühmitused ei jõudnud kokkuleppele uue juhatuse koosseisu asjus. Koosolek otsustati katkestada, kuna mitmed koosolijad pidid minema tööle. Uus koosolek juhatuse moodustamiseks peetakse täna õhtul algusega kell 8.

Kuuldavasti olid alul läbirääkimised esimehe asjus. Seda kohta nõudsid endale korporatsioonid. Seltsid nõustusid viimaks sellega, kuid nõudsid enesele 9-liikmelises juhatuses 4 kohta ja üliõpilasühingutele 1 koha. Korporatsioonid olidki nõus seltsidele andma 4 kohta, kuid polnud nõus andma üliõpilasühingutele üht kohta.

Juhatuse esimehe tõenäolise kandidaadina nimetatakse E. Jürgensoni (korp. Sakala) nime.

Esmaspäev kujunes Tartu üliõpilaskonnale ajalooliseks päevaks. Senise üliõpilaskonna ajutise juhatuse asemel asus tegevusse uus üliõpilaskonna esindus. Siinkohal märgitagu, et üleminekuaeg ajutise juhatuse tegevuse näol kestis üliõpilaskonnas ümmarguselt poolteist aastat, sest vana edustus saadeti haridusministri korraldusega laiali 1936. a. sügissemestril.

Esinduse koosoleku avas vastavalt haridusministri korraldusele senise ajutise juhatuse esimees H. Sein, kes avaldas heameelt uue üliõpilaskonna esinduse kokkuastumisel ja andis üliõpilaskonna ajutise juhatuse poolt edasi parimaid tervitusi edaspidiseks edukaks tööks.

Järgnevalt aj. juhatuse esimees andis lühikese ülevaate selle kohta, milliseid uuendusi ja muudatusi on läbi viidud üliõpilaskonna ajutise juhatuse poolt üliõpilaskonnas.

Päevakorra kinnitamisel puhkevad vaidlused. Lõppeks võetakse 30 häälega siiski päevakord vastu aj. juhatuse poolt esitatud kujul ja asutakse 2. päevakorrapunkti juure. Aj. juhatuse esimees märgib, et vastuvõtmisele tulev kodukord on suurelt osalt endise edustuse kodukord, ainult mõnes osas on seda muudetud vastavalt ülikoolide seaduse eeskirjadele ja haridusministeeriumi korraldustele. Nii on senise 7-liikmelise juhatuse asemel nähtud ette 8-liikmeline juhatus; üliõpilaskonna esinduse koosolekud on kinnised, millest peale edustuse liikmete võivad osa võtta veel ülikooli rektor, üliõpilaskonna kuraator (mõlemad sõnaõigusega), üliõpilaskonventide vanemad ja üliõpilaskonna juhatuse poolt kutsutud isikud; häälte poolenemisel juhatuses on esimehel 2 häält jne. jne.

Sõna võtab H. Mark (üliõpilasseltside rühm), kes ütleb, et endine kodukord sisaldab kardinaalseid muudatusi, ja paneb seepärast ette teha koosolekule vaheaeg, et võimalust oleks kodukorraga tutvuda. Korporatsioonide rühmalt tehakse ettepanek teha veerandtunniline vaheaeg, seltside rühmalt kaks tundi. Hiljem võeti vastu pooletunniline vaheaeg.

Seejärele antakse kodukord seisukohavõtmiseki koosistuvale vanematekogule. Umbes kahe tunni pärast teatatakse vanematekogu poolt, et nemad on jätnud kodukorra vastuvõtmise sisuliselt üliõpilaskonna esinduse enda hooleks ja otsustada.

Koosoleku uuesti alates võetakse kodukord lõpuks üsna libedasti vastu. Vaidlust tekitanud paragrahvid võetakse nii vastu, et üliõpilaskonna esinduse koosolekud on normaalselt avalikud, kuid koosoleks võib need üksikute küsimuste otsustamisel kinniseks kuulutada ⅔ kooslijate häältega.

Üliõpilaskonna juhatuse koosseis otsustati suurendada 9-liikmeliseks,

kuna rõhutati just, et kolleegium peaks olema ikka paarituarvuline. Samuti võeti vastu üksmeelselt seisukoht, et üliõpilaskonna uus põhikiri peab olema koostatud ja vastu võetud hiljemalt 31. märtsiks. Seega oli tüliküsimus sõbralikult lahendatud ja asuti lootusrikkalt uue päevakorrapunkti — valimiste juure.

Selleks tehti jällegi pooletunniline vaheaeg, mis aga venis varahommikuni.

Üliõpilaskonna kuraatoriks prof. Herman Jaakson

Peeti vanematekogu esimene koosolek

Üliõpilasasjade prorektori prof. E. Rootsi poolt oli esmaspäeva õhtuks kell 8 kokku kutsutud üliõpilaskonna vanematekogu esimeseks koosolekus, millest võtsid osa kõik üliõpilaskonventide vanemad peale ühe. Teatavasti kuulub vanematekogusse 24 liiget.

Vanematekogu koosoleku avas ja juhatas prorektor prof. E. Roots. Esimese päevakorra punktina tulid kõne alla kuraatori ja ta abi valimisega seoses olevad küsimused.

Kuraatoriks valiti prof. Herman Jaakson (üliõpilaskonvent „ÜS. Raimla"). Kuraatori abiks valiti prof. Al. Laas (üliõpilaskonvent „Korp! Fraternitas Tartuensis"). Kuraator esitatakse kinnitamiseks haridusministrile.

Pealeselle valiti veel vanematekogu kodukorra väljatöötamise komisjon, kuhu said konvendivanemad E. Jaanson (üliõpilaskonvent „Korporatsioon Vironia"), Al. Hellat (üliõpilaskonvent „EÜS Põhjala"), A. Mägi (üliõpilaskonv. „ÜS. Raimla"), P. Tarvel (üliõp.-konv. „EÜS. Veljesto") ja V. Freymann (üliõp.-konv. „Livonia" ja „Korp! Fr. Academica").

Üliõpilaskonna põhikirja väljatöötamise komisjoni valiti konvendivanemad E. Irv (üliõp.-konv. „Korp. Fr. Liviensis"), pr. L. Vallaste (üliõp.-konv. „Korp. Filiae Patriae") ja pr. S. Kilkson (üliõp.-konv. „Eesti Naisüliõpilaste Selts").

Rahvasteliidu põhikirja reformist

kõnelevad reedel kell 8 õhtul Seltskondlikus Majas Eesti Välissuhete Ühingu koosolekul peatoimetaja H. Tammer ja välisministeeriumi osakonna juhataja N. Kaasik.

Õpilase isiksus olgu puhtalt paberil

Inspektor mag. A. Kurvits, dr. V. Hion ja koolijuhataja Ed. Tasa on koostanud „Õpilase isiksuse arenemise lehe, mis peab moodustama raamkava individuaal- ja sotsiaalkasvatuse sünteesimiseks selgepiiriliseks kasvatuse süsteemiks ja tahab kaasa aidata teadlikule karakteri arendamisele ehk inimese kasvatamisele Pestalozzi mõttes.

Lehele trükitud küsimusi vaadeldes selgub, et kui need küsimuslahtrid kõik vastustega täidetakse, siis on õpilase isiksus tõesti puhtalt paberil. Nii leidub lehel selliseid küsimusi: Mitu kuud imes? Millal tuli esimene hammas? Kas omab voodi ja kui ei, kelle juures siis magab? Millal magama heidab ja millal üles tõuseb? Pesu puhtus, naha puhtus ja naha tervislik seisund? Kõrgushüpe, kaugushüpe, pesapalli kaugusvise jne.

Hiinlased alustasid vasturünnakut

Lennukid tekitasid jaapanlastele suuri kaotusi

Maharaiutud pea hoiatuseks

Hankou, 7. 2. (ETA) (Reuter) Hiina wäed alustasid täna õhujõudude toetusel wasturünnakut Jaapani positsioonidele Huai jõe lõunapoolsel kaldal. Huai jõgi asetseb Pengpust põhjapool. Seitse Hiina pommilennukit pommitas raskesti Jaapani wägesid ja suurtükiwäge Pengpu juures, tekitades jaapanlastele suuri kaotusi. Hiina pommilennukeid juhtisid n.-n. wöörleegioni piloodid. Wöörleegion on moodustatud mitmest rahwusest wälismaa wabatahtlikest.

Schanghai, 7. 2. (ETA) (Reuter) Prantsuse kontsessioonalal politsei leidis maharaiutud pea, mille külge oli kinnitatud sedel pealkirjaga: „Hoiduge koostööst jaapanlastega!" Arwatakse, et tegemist on ühe jaapanisõbraliku ajalehetoimetaja Tsai peaga. See on jubedaim mõrw, millega seni terroristid on hakkama saanud. Warem mõrwarid kasutasid püstoleid ja käsigranaate.

Schanghai, 7. 2. (ETA) (Reuter) Hiina allikast lükatakse ümber teade, nagu olekfid Hiina wäed lõunapool Tientsin-Pukou raudteed täiel frondil tagasi tõmbumas. Rõhutatakse, et Hiina wäed ajualdawad ägedat wastupanu. Seni on neil korda läinud takistada Jaapani wägede üleminekut Huai jõest. Ent siiski hiinlased tunnistawad, et Jaapani suurtükiwägi on tekitanud suuri kahjusid Hiina positsioonidele.

Hiinlased wäsitawad jaapanlasi

Hiina lehed teatawad, et Hiina jõugud, kasutades wäsitamistaktikat Jaapani garnisonide wastu, mis asuwad ecmal feltorcist, kus on käimas tähtsamad operatsioonid, on wallutanud Juhangi, Hantschoust läänepool. Nende kätte on langenud palju sõjasaaki. Nad on praegu jaapanlaste kannul, kes põgenewad Hangtschou suunas. Schansi provintsis Hiina wäeosad on wallutanud Kihsieni, mis asub Taijuanist lõunapool.

Noomitus Jaapani väejuhtidele

Schanghai, 7. 2. (ETA) (Reuter) Jaapani wägede ülemjuhataja Hiinas kindral Matsui pöördus täna Nankingi paraadiwäljakul Jaapani wäejuhtide poole üleskutsega tugewdada distsipliini oma wäeosades, et hoida kõrgel Jaapani wägede prestiisi. Matsui juhtis tähelepanu sõnumeile Jaapani wägede liigagarusest Hiinas, mis on tekitanud wälismaal halba muljet. Kindral Matsui noomitus wäejuhtidele on esimene sellesarnane Jaapani sõjawäe ajaloos.

Kindralid ei pooldanud seikluspoli...

Hitler heitis nad ukse taha, Stalin oleks käskinud maha lasta. Muudatused Saksa sõjavä... teostatud. Hitler lahkus Berliinist

Riigipäeval kõnelevat Hitler selget keelt

Berliin, 7. 2. (ETA) (Havas) Hitler lahkus Berliinist, et sõita Berchtesgadeni. Uus välisminister von Ribbentrop on praegu ka Berchtesgadenis, kus on ette nähtud läbirääkimised tema ja Hitleri wahel.

London, 7. 2. (ETA) (Havas) „Daily Express" kirjutab Saksa sündmuste puhul, et kindralid ei pooldanud seikluspoliitikat Hispaanias ega mujal. Nad kõnelesid liig valju ja Hitler heitis nad ukse taha. Ent tuleb märkida, et ta ei ole andnud käsku ühtki neist maha lasta, mida Stalin küll oleks teinud sarnases olukoras, kirjutab leht.

Berliin, 7. 2. (ETA) Wälismaa lehtedes on, seoses juhi poolt läbiviidud muudatustega walitsuses ja sõjawäe juhtkonnas, lewinud palju kuulduſi, millede järele Berliinis olewat ajet leidnud rida sensatsioonilisi sündmusi. Nii tõi Prantsuse leht „Temps" pühapäewal sõnumi Baaselist, kus keegi reisija olewat lehe kirjasaatjale jutustanud tähelepanuvääratawaid üksikasju Berliini sündmustest, eriti aga salapolitsei ja politseijuhi Himmleri tegewusest. Saksamaal ei ole sellelaadilised sõnumid tekitanud mingisugust ärewust, waid wastupidi teatawat lõbusust.

Kuulduste kohta, nagu oleks politseijuht Himmler wangistanud kindral von Fritschi, tähendatakse, et kindralit wõidakse iga päew näha jalutamas Berliini uulitsail, kuna Himmler sündmuste päewal ei wiibinud üldse Berliinis, waid oma maamõisas Tegernsee juures.

„Sunday Chronicle'i" sõnumi puhul, nagu oleks juht nüüd peagu täielikult kaotanud oma häälе ja nagu kawatsetaks tema kõne riigipäewa kokkuastumise puhul wõtta mõne hääleteisiku kaasabil heliplaatidele, seletatakse siin, et selliseid kuulduſi on lewitatud liig sagedasti, et need leiaksid weel uskumist. Märgitakse, et **riigipäewa istungil 20. weebruaril kuuleb kogu maailm juhi ja kantsleri häält selgemini kui see meeldib teatawatele ringkondadele wälismaal.**

Kuldsuled ja -prilliraamid keelatud

Berliin, 7. 2. (ETA) (Havas) Saksamaal keelati prilliraamide ja kirjutusfulgede walmistamisel tarwitada kulda. See keeld ei ole maksew wäljaweo artiklite kohta.

Papen Franco juure

Berliin, 7. 2. (ETA) (Havas) Kuuldub, et Saksa suursaadikuks Wiini sealt lahkunud von Papeni asemele nimetatakse riigipresidendi kantselei-ülem dr. Otto Meissner.

Berliin, 7. 2. (ETA) (Reuter) Nüüd arwatakse kindlasti teadwat, et Saksa senine suursaadik Wiinis von Papen määratakse Salamancasse, endine peakonsul Schanghais Kriebl suursaadikuks Wiini ja krahw Schulenberg suursaadikuks Tokiosse.

Von Ribbentrop, kes ühes von Papeniga weetis nädalalõpu Hitleri juures Berchtesgadenis, seidab tõenäoliselt juba lähemail päewil Londoni suunalagajätu külaskäigule ja asub oma kohuste täitmisele Saksa wälisministeeriumi juhina arwatawasti käesolewa nädala lõpul wõi järgmise nädala alul.

Blomberg ja Fritsch olnud venesõh...

Berliinilt polevat loota rahupoliitika

Nagu Berliinist telegrafeeritakse, on Hitler pühapäeval sõitnud Berchtesgadenisse, kus veedab mõne päeva. Sellest järeldatakse, et sündmused ülemjuhatuse ja diplomaatia reorganiseerimise asjus on lõpule viidud ja üllatusi sel alal enam oodata pole.

Nagu edasi teatatakse, annab Hitler 20. veebr. riigipäeval täieliku ülevaate toimepandud muudatustest ja võtab kokku rahvussotsialistide viieaastase valitsemise tulemused. Ühtlasi käivad Berliinis kuuldused, et kavatsetavat riigipäeva täiesti kaotada ja selleks korraldatakse rahvahääletus.

„Jouri" Berliini kirjasaatja osutab seoses Saksa kindralite errusaatmisega, et kõik nad on pooldanud Saksamaa lähenemist Venemaale, esmajoones kindralid v. Blomberg ja Fritsch. Blomberg oli sõjaväelise delegatsiooni eesotsas, mis 1928. a. Moskvas võttis tegelikult osa punaarmee ümberrelvastamisest. See sundis omal ajal Prantsuse kindralstaapi nõudma lepingu sõlmimist Venemaaga.

„Journal" avaldab suure ülevaate viimaste päevade sündmustest Saksas. Artikli autor rõhutab rahvussotsialistliku partei võitu armee üle. Prantsuse ajakirjaniku arvates oleks asjatu Saksamaalt nüüd loota rahuarmastavamat välispoliitikat ja ta kutsub prantslasi olema valvel.

Londonist teatatakse, et ühe Saksa reformide tagajärjena olevat nüüd oodata Inglismaa püüet oma vahekorda Itaaliaga parandada. Pidades võimalikuks agressiivse poliitika suurenemist Saksas, tulevat Inglismaal teha kõik kokkuleppe saavutamiseks Roomaga. Teisest küljest Londonis juhitakse tähelepanu, et Itaalia püüab nüüd isegi Saksamaa sündmuste mõjul suhteid Inglismaaga parandada.

Viini „Neueste Nachri... kaotab oma saatkonna Mo... seile kuuldusile, et Viini... v. Meissner, nimetatavat s... omaaegne Saarimaa kindral...

„Daily Telegraph" teata... välisministeeriumi koosseis... Ribbentropi nimetamisega... saadiku ärakutsumisega. ... muudatusi välisministeeriu... kutsutavat ära veelgi rida... püüdvat tähtsamaile kohil... Jäävat oma kohtadele ainu... Hiljem nemadki asendatav... selleks ajaks õpivad ära u...

„Daily Heraldi" teatel j... kavatsetud sõit Varssavi. ... huvi Saksa sündmuste vas... kardavad, et need mõjuta... küsimusi. Kopenhaageni „... tes oleks Saksa muudatust... liin-Rooma-Tokio kolmnurg... küljest aga vähendab häda... v. Neurathi nimetamine sa... kogu juhatajaks.

„Pravda" kirjutab, et ... tinginud lahkhelid riigielu ... nõutud suurt kiirustamist ... millega taheti Saksa diviisi... sele tasemele. Kindral Fri... lubamatuks, kuna see mõ... Peale selle ta on nõudnu... Hispaanias seal kannatatu... raskuste tagajärjel.

Mussolini...

Saksa-Itaali...

London, 8. 2. (ET... press" ennustab dramaatilisi... sul. Peategelaseks osutub Mu... solini kahtleb Saksa-Itaalia ... rast ta olevat walmis Hispa... lia wabatahtlikke ja uusti... lismaaga. Ehkki Mussolini ... mustele Saksamaal wõiks w... wusfotsialistide wäljaastumi... taha näha oma uste taga w... tema käsutuses peab olema ... Brenneri kaitseks. Teiseltpoo... walmistanud pettumust Mus... sellest, et kindral Franco ti... saata weel tuhandeid sõdure... mis aga ei tasu end ära. ... hutust Abessiinia pärast, kus ... abessiinlaste alatiste kallalet...

Wõidurohke päew klassiloteriil

25.000 kr. pooleks Järwa-Jaani ...

„Kiusatusele" ja tundm...

7000 krooni võitis a.-s. Kreenbalti neli ametnikku

Täna enne lõunat oli klassiloterii loosimisel elevust. Juba varahommikul, tund aega pärast loosimise algust, andis loosiratas 25.000-kroonise võidu, millele loteriimängijad peavõidust saadik „ihusid hammast". See oli suurim võit, mida loosiratas peitis, kui mitte arvestada 30.000-kroonist preemiat loosimise viimasel päeval. Peavõit ilmus päevavalgele möödunud teisipäeval, loosimise teisel päeval. Nüüd järgnes järjekorras suurim võit täpselt nädal aega hiljem.

Kuid tänane loosimisennelõunat andis veel teisigi tüsedaid võite. Loosirattast võeti välja teine ja viimane 7000-kroonine võit ja rida teisi nimetamisväärseid keskmisi võidusummasid.

Kuhu sattusid siis tänased saagirikka loosimispäeva suuremad võidud?

Seda on kergem küsida kui vastata. Aga hoopis tumedaks need asjad siiski ei jäänud.

Kõigepealt 25.000 krooni suhtes, mis langes rohelisele piletile nr. 12.628. Selle piletinumbriga on kaks ja pool sendimiljonit jälle leidnud tee maa südamesse —

Järva-Jaani alevisse ja selle lähemasse ümbrusse.

Õnnejumalale millegipärast see paigakene näib meeldivat. Ta viskab sinna ühe suurvõidu teise järel. Algas asi kaks loteriid tagasi 10.000 krooniga, mille omanikuks sai Metsamõisa peremees, endine krahv Ernst Mannteufel. Siis tuli 25.000 krooni eelmisel loteriil, mis langes osaks kahele kollektiivile, üks neljaliikmeline ja teine kaheksaliikmeline. Siin tekkis aga sekeldusi osanike vahel, mille lahendamine praegu veel kohtuasutustele annab tööd. Nende kahe suurema ja paljude vähemate võitude tõttu on Järva-Jaani ja selle ümbruse rahvas sattunud päris loteriipalavikku. Piletite müügikohtadele joostakse tormi. Kõiki nõudmisi ei suudeta rahuldada vaatamata sellele, et keskkohast on saadetud lisapileteid suuremal määral. Paljud on tellinud pileteid postiteel otsekohe keskmüügikohast. Arvatakse, et Järva-Jaanis mängib iga teine inimene klassiloteriil.

Ning nüüd kukkus järvajaanlaste keskele teine samasugune patakas raha. See pani alevi täna sõna otseses mõttes keema. Muud juttu enam ei olnudki kui loteriivõidust.

Seekordne võidupilet on müüdud nagu eelmisedki, millele on sattunud suured võidud, Järva-Jaani Ühispangast. Võidunumbri teatavakssaamisel pank asus selgitama võitjat. Varsti oli asi klaar ühe võidupooles suhtes, kuna teist poolt ümbritseb saladusekate. Võidupilet on müüdud pooleks, nagu pooleks on läinud viimaste päevade võitude enamik.

Ühe poole omanikuks on 20-liikmeline kollektiiv „a.-s. Kiusatus",

kes mängib kaheksa poolraamatuga ja ühe terveraamatuga, seega kokku viie raamatuga. See kollektiiv on klassiloteriil mänginud kogu aeg, kuid teiste nimedega. Kord on nimeks olnud „a.-s. Võidula", siis „a.-s. Õnnela", kuid kumbki neist nimedest ei ole toonud võitu ega õnne. Käesoleval loteriil võeti uus ja kangem nimi ning see tõigi võidu majja. Kui arvata maha riigimaks, siis jääb igale „a.-s. Kiusatuse" kollektiivi liikmele puhast raha sellest võidust 500 krooni. Maa oludes see ei ole väike raha. Pealegi kui see langeb osaks korraga kahelekümnele inimesele.

Meil läks korda selgitada, et kollektiivi organiseerijaks ja hingeks on

Ühispanga asjaajaja Julius Raudve,

kes aga ise täna viibis väljaspool Järva-Jaani, nimelt Paides. Kuna tema käes oli ka kollektiiviliikmete nimestik, siis ei olnud võimalik selgitada, kes kollektiivi kuuluvad. Nii palju on siiski teada, et võiduosanikeks on väga mitmesuguseid inimesi paljudest asutustest, enamikus ühistegelasi Ühispangast, tarvitajateühingust, kuid ka ümberkaudsei dtaluomanikke.

Teise poole 25.000 kroonist on võitnud tundmatu.

Ühispanga ametnike seletusil neil ei ole aimugi, kes see võiks olla. On vaid näha niipalju, et selle poolpiletiga on mänginud sama isik mitu klassi, kuid kes ta on, kas järvajaanlane või muidu järvakas, selle kohta puuduvad igasugused pidemed.

Tänase ennelõuna loosimise teine kõvem „pomm" oli 7000 krooni, mis langes kollasele piletile nr. 31782. Kohalike mängijate lohutuseks võime teatada, et see summa on jäänud Tallinna. Võidupileti müüjaks osutub

a.-s. Kreenbalti ametnike ring, kuhu ka jääb võiduraha.

Võidupilet kuulub neljast ametnikust koosnevale kollektiivile, kes raha jagavad võrdselt omavahel. Võitjad on korraliku palgaga ametnikud, vanemad müüjad ja arveametnikud keskasutusest, kes soovivad jääda tundmatuks avalikkusele, et vältida mõnesuguseid tüütamisi. Nad kõik on perekonnainimesed, kuid väikeste perekondadega. Oma võidu üle on kõik rõõmsad, sest raha kuluvat hä... ka kogu ametkond s... kord on külastanud k... meid, kuna seni sealt... piletitele langenud võ... ditult väljaspoole. A... nud läbi 250 piletira... võiduks on olnud seni... suurenes see 7000 kro...

2000-kroonistest võ... täna tulid loosirattast. ... omanike Krediitpanga... ametnikule, teine on ... „Rahvaülikooli" raa... keskmüügikohast osto... raamat oli varem terv... matukaupluses, kuid p... saadeti tagasi keskmü... siis saatis postitellimis...

500-kroonistest või... Petri rohukaupluse ka... panga kaudu ja kolm... kaudu Tallinna, neljas... tuuri kaudu Tartumaa...

Tänaseid suu...

25.000-kroo...
12628 roh.
7000-kroon...
31782 foll.
2000-kroonij...
18999 pun., 41615 foll.
500-kroonije...
37009 foll., 39495 foll.,
100-kroonij...
7847 fin., 9681 roh., 154... fin., 13330 roh., 27914 fin., 33522 pun., 34891 fin., 38500 roh., 47258 fin., 476...
30-kroonise...
114 f, 222 f, 1187 f, 1344 3401 p, 4097 p, 4972 f, 5... 10568 f, 12783 p, 13098 f, ... 21323 f, 21339 f, 23904 f, ... 30353 r, 31945 p, 33844 p, ... 37075 r, 38512 r, 38650 f, ... 43162 f, 43313 r, 43774 f, ... 46307 f, 47000 f, 49617 r, ...

Eilsed pärastlõ...

500-kroonij...
26189 fin., 39136 pun.
100-kroonij...
3820 pun., 13795 fin., 26353 roh., 46235 fin.
30-kroonise...
209 f, 1947 r, 1961 r, ... 16769 r, 17666 f, 21974 p, ... 29808 f, 30077 f, 31435 p, ... 35172 r, 39505 f, 39996 p, ...

Euroopa saab veel ühe kuninganna

Tulevase Albaania kuninganna elukäik

Euroopa hakkab saama uut kuningannat. Nagu telegrammid teatavad, on Albaania 42-aastane kuningas Achmed Zogu, alt miljoni elanikuga riigi valitseja, end kihlanud kauni ungari krahvitari Geraldine Apponyiga. Kuna näib, et ta istub oma troonil kindlalt, võides hiljuti suure pidulikkusega pühitseda oma 10-a. valitsemise juubelit, siis pole tema alamailt selle abiellumise vastu oodata tõsist opositsiooni. Jääb arvata, et selle abielu vastu pole midagi ütelda ka Itaalia valitsusel.

Achmed Zogu mõrsja põlveneb perekonnast, keda võiks seada Kesk-Euroopa silmapaistvamate aristokraadi-sugukondade kõrvale. Ungari ajalugu hakkab Apponyidest jutustama juba 13. sajandil ja hiljem on see sugukond annud rea tähtsaid riigimehi ja teisi kuulsusi. Tähtsamaid riigimehi oli Apponyidest kahtlemata krahv Albert Apponyi, keda tunneb kogu Euroopa. Tema sirge kogu ja hõbevalge habe olid tuntud nagu ta haruldaselt suur keelteannegi, mis võimladas tal rääkida prantsuse, inglise, saksa ja itaalia keeli niisama suurepäraselt kui ungari keelt. Üht tuleb siiski märkida, et eriti rikkad Apponyid pole ilal olnud ega ole võinud korraldada neid muistendlikke pidustusi, mida korraldasid kõik teised Ungari magnaadid. Krahv Albert ise, kellele kuulus niipalju silmapaistvaid kohti, elas väga lihtsalt. Nii oli tema peamiseks liiklusvahendiks tänavraudtee. Tuleb toonitada ka, et Apponyid on ikka olnud usklikud katoliiklased, mispärast krahvinna Geraldine abiellumine muhamediusulise kuningaga tähendab selle sugukonna traditsioonide murdmist.

Apponyide soontes voolab ka krahvide Mannsdorfide verd ja kuna need omal ajal said sugulaseks Inglise kuningannale Victoriale, siis võib Albaania kuningas ütelda, et ta mõrsja on Inglise kuningakojaga sugulane.

Kuigi Albaania on väike ja ta kuningakoda veel väga lihtne, ei too abiellumine krahvinna Geraldine ellu siiski suuri muudatusi, sest ta on seni elanud väga lihtsalt. Ta on krahv Anton Apponyi tütar, kelle isa abiellus ameeriklannaga ja suri pärast kümme aastat kestnud õnnelikku abielu. Lesk asus mõlema tütrega Pariisi elama. Mõne aja pärast ema otsustas uuesti abielluda. Kui ta seda tütardele teatas, hakkas nende ungari veri keema. Neile näis, et ema ei austanud nende isa mälestust. Tüdrukud põgenesid Ungarisse. Raha neil polnud, nii mindi matkale jalgsi. Vanem tütar Virginia oli tollal 14-, noorem — Geraldine 12-aastane. Politsei nabis põgenikud kinni, kuid ema juure neid siiski ei viidud. Nad viidi Ungaris elava sõtse juure, kuna nende ema, kes abiellus prantslasega, asus elama Mentoni. Sõts hakkas nüüd oma vennalapsi kasvatama. Geraldinest sai muusika- ja kunstiarmastaja, tal on ka suurepärased keeleanded, sest ta oskab peagu kõik Euroopa keeled. Lisaks mainime veel, et ta on väga veetlev — sale, tumedapäine, tumedate suurte silmadega, käitumiselt vallutavalt lahke.

Neiud pidid elama lihtsalt ka sõtse juures, kuna see pole rikas ja elas provintsis. Budapesti kõrgemast seltskonnast neil polnud palju almu. Kuid olukord muutus. Budapesti ooperis korraldati mingi heategev õhtu ja sellest võttis osa ka Geraldine. Ta esines Mimina Puccini ooperis „Boheemis" ja ta leebe ilu võlus kogu Budapesti. Kui hiljem Ungari rahvamuuseum hakkas turistidele müüma oma postkaarte, oli tulevane Albaania kuninganna üks neist valitud aristokraadest, kes heade võõrkeelte oskajatena kutsuti postkaartide müügi korraldajaiks. Hiljem Geraldine võttis ühes õega osa heategevast peost ühes rikka krahvitari mõisas. Sel daamil oli tulnud idee kõik oma mõisad ja talupoegade majad sisustada rahvuslikus stiilis ja kõigile elanikele anda lillede nimed. See tekitas huvi ja Zebegenyisse, nagu oli ühe ta mõisa uus nimi, sõitsid välismaa turistid. Nii sai krahvitar heategevaks otstarbeks palju raha. Palju õnne oli pidustustel ka krahvitar Virginial, kes oli nimetatud Roosiks. Ta tutvus sel peol elegantse ungari mõisnikuga, kes temaga abiellus. Krahvinna Geraldine, keda pidustusel hüüti „valgeks roosiks", ei mõtelnud veel abiellumisest. Talle näis, et tema unelmate prints polnud veel tulnud.

Viimaks kohtas temagi oma printsi. Kuidas see õieti juhtus, seda pole veel hästi teada. Ühed jutustavad, et krahvinna Geraldine oli Zoguga tutvunud kuninga õe kaudu. Kuningas oli tema pilti näinud oma õe juures ja pilt oli kuningale nii meeldinud, et ta oli otsustanud noore krahvitariga tutvuda. Sealt peale oleks nagu taevas ise seda tutvust soodustanud. Kuningas sõitis Rooma, kus teme auks korraldati vastuvõtte. Korraldas vastuvõtu ka suuremaid Itaalia aristokraate vürst Colonna. Seal nägi Albaania valitseja täiesti ootamatult krahvinna Geraldinet, kes polnud tulnud Rooma mitte esinduslike, vaid terviseparanduse ülesannetega. Ta oli Budapestis saanud raskeltarstitava köha. Seepärast soovitasid arstid tal mõneks ajaks sõita Itaaliasse, teise kliimasse.

Teised ütlevad, et kuningas ei ole krahvitariga tutvunud ei nii ega teisiti, vaid Roomas oli kuninga enda juure kutsunud keegi tähtis Ungari aristokraat üteldes, et õhtust võtab osa ainult kuus isikut. Seal oli siis kuninga lauanaabriks olnud krahvitar Geraldine. Mõlemad olevat armunud esimesest pilgust.

Tiraanas, Albaania pealinnas, peab tulevane kuninganna igatahes sõbrustama oma abikaasa 6 õega, kes kõik on kaunid ja eluröömsad daamid, kuid kellest veel ükski pole abielus. Kuningas Achmed jumaldab neid ja on nad nimetanud oma rügementide ülemaiks, mille univorme printsessid meelsasti kannavad. Kuninga loss Tiraanas on moodsalt sisustatud, kuid sellega lõpeb ka kõik ilu Albaania pealinnas. Välismaa diplomaadid, kes peavad siin elama päevast-päeva, on kui vaesed väljasaadetud keset igavat kolkaelu. Väljaspool Tiraanat valitseb mägedes keskaegne kord. Kuningas on küll püüdnud oma rahva elu moderniseerida, kuid need püüded pole veel annud silmanähtavaid tagajärgi. Seal valitseb veel verine kättemaksu komme oma sugukonna vaenlastele ja ägedad võitlused sugukondade vahel on sageli vaigistatavad ainult sõjaväe abil.

Teatavasti alustas kuningas Achmed Zogu oma riigimehe elukäiku ministrina. Sellelt kohalt ta valiti Albaania vabariigi presidendiks, kuid 1928. a. ta kuulutas end kuningaks. Saksa printsil Wiedil, kes omal-ajal Euroopa valitsuste poolt Albaania troonile asetatult pidi varsti maalt põgenema, polnud mingeid väljavaateid oma trooni tagasisaamiseks. Achmed Zogu, kes ise on albaanlane ja tunneb oma alamaid, on osanud trooni kinni pidada, võttes appi küll diplomaatiat, küll võimu. Alul oli tal palju vastaseid, kuid nüüd valitseb Albaanias võrdlemisi rahu. Võiks rääkida ka teatavaist saavutusist majandusalal.

Majandusliku kutseoskuse seadus valmis

Kauemat aega majanduslikul alal tegutsenud isikud saavad kutsetunnistuse eksamita

Haridusministeeriuis korraldati majanduslikn kutseoskuse seaduse koostamise koosolekub, kus tähendatud seaduse eelnõu peeti otstarbekohaseks ja wastuwõetawaks, kusjuures mõne üksiku paragrahwi juures tehti ettepanekuib, mis täiendawad wõi muudawad seaduse eelnõu wastawas osas.

Seaduse eelnõu esitatakse wiimistletult haridusministrile ja siis wastuwõetawaks tunnustamise puhul haridusministri poolt riigihoidjale.

Majanduslikn kutseoskuse omandamist õppeasutuste kaudu käsitleb wastawas osa. kutsehariduslikke õppeasutuste seadus, majanduslikn kutseoskuse omandamist wäljaspool kooli majanduslikn kutseoskuse seadus.

Majanduslikn kutseoskuse seaduse eelnõu näeb korraldawa keskasutusena ette majanduslikn kutseoskuse nõukogu, mis asub haridusministeeriumi juures ja mille liikmeiks on haridusministeeriumi, majandusministeeriumi, Kaubandus-tööstuskoja, ühistegewuskoja, eraettewõtete ametnike koja ja õpetajate koja esindajad. Majanduslikn kutseoskuse nõukogule alluwad kohalikud majanduslikn kutseoskuse ametid, mille liikmed, peale haridusministri poolt nimetatud juhataja, määratakse kodade poolt esitatud kandidaatide hulgast.

Ameti õppimine teostub majanduslikus ettewõttes lepingu alusel, kusjuures õppeaja kestuse wiie aasta piirides, wastawalt alale, määrab majanduslikn kutseoskuse nõukogu.

Õppeaja lõppedes läheb õpilane kutseeksamisse majanduslikn kutseoskuse ametisse, mille liikmete arw eksami puhuks suurendatakse wastawate erialajatundjatega. Kui on kohal tööstamas majandusõpilaste kool wõi kursus (kolme aasta kestes umbes à 9 tundi nädalas), tuleb lõpetada enne õppinud majandusametniku wõi õppinud kaupleja eksamile minemist kooli õpingud (wiimasest nõudest wõib majanduslikn kutseoskuse amet nõukogu poolt antud juhtnööridel teha erandeid). Majandusõpilastel, kes õpiwad kohas, kus ei ole majandusõpilaste kooli wõi kursust, sisaldab eksam ka selle kooli õppekawa üldises ulatuses. Madalaima astme kutseeksamiks on õppinud majandusametniku (bürootegewuse alal) ja õppinud kaupleja (äritegewuse alal) oma ning selle kutse omanikul on järgmise astme kutseeksamiks, pärast wähemalt kolmeaastast tegewust wastawal majanduslikul alal, wanema õppinud majandusametniku ja wanema õppinud kaupleja oma.

Kõrgemaks kutseeksamiks

on õppinud büroojuhi ja õppinud ärijuhi oma, mida saab öiendada wastawalt wanem õppinud majandusametnik ja wanem õppinud kaupleja pärast wähemalt wiie-aastast tegewust wastawal alal.

Toodud kutsenimetused on üldnimetusteks ja nende aset wõiwad täita, olenewalt erialast, erinimetused.

Majanduslikul kutsealal tegutsemise õigust omawad kõigi kolme astme kutse omanikud, alates õppinud majandusametnikust ja õppinud kauplejast.

Majandusõpilase õpetamise õigust omawad kahe astme kutse omanikud, alates wanemast õppinud majandusametnikust ja wanemast õppinud kauplejast; kui ettewõtes on waid kolm tegutsejat, õpilased ühes arwatud, siis wõib majandusõpilast õpetada ka õppinud majandusametnik ja õppinud kaupleja. Ettewõtte juhtimise õigust omawad kõigi kolme astme kutse omanikud, kuid ettewõtte kuruseft olenewalt on suuremate ettewõtete puhtes tarwis wastawalt kõrgema astme kutsed.

Seadus saab majandusala kohta hakata kehtima ainult siis, kui nõukogu selle ala arwab seaduse alla. Mõne ala seaduse alla arwamiseks on isegi tarwilik wabariigi walitsuse otsus, mis tehakse wäga kaalutud ja põhjalatud asjaoludel (näiteks 3. järgu äritunnistuse põhjal töötawad ettewõtete seaduse alla arwamiseks on tarwis wabariigi walitsuse otsus).

Kui on see wõi teine majandusala arwatud seaduse alla, siis wõib sellel alal korraldada õppimist tõne all olewa seaduse alusel, korraldada eksameid ja registreerida kutsete omanikke. Kutsetunnistuse nõudmine ettewõtte juhatajalt ja tegutsejalt ei saa seaduse alla arwatud tööalabel mingil kombel esineda enne nelja aastat möödumist seaduse kehtima hakkamise ajast arwates. Kuid ka nelja aasta möödumisel ei hakka need kutsetunnistuse nõudmised kehtima iseendast, waid seda tuleb nõukogul otsustada ja küsida enne weel Eesti Linnade Liidu ja Eesti Omawalitsuste Liidu arwamus. On arwata, et alul juhatajalt kutse nõudmise nõue teostatakse suuremate ettewõtete suhtes, wäiksemate suhtes wõib see tulla alles hiljem päewakorra.

Erilistes ettewõtetes, nagu suured kauplused, draagistärid, restoranid, saaks tulla kutsetunnistuse nõudmine teostamisele ka tegutsejalt, mitte ainult juhatajalt, haridusministri sellekohasel otsusel, milleks ka enne tuleb küsida Eesti Linnade Liidu ja Eesti Omawalitsuste Liidu arwamus.

Majandustegelased, kellel on kauemat aega kestnud tegewus selja taga, ei tarwitse olla häiritud kutseeksamite pärast, sest seadus näeb ette, et kauemat aega majanduslikul alal tegutsenud isikud wõiwad saada kutsetunnistuse eksamita — selles wõi teises astmes, olenewalt tegutsemise aastate arwust.

Korter ja kodu

Äsja peetud raadiokõnes mag. A. Elango, k
neldes nurdeealiste noorte wahekorrast koduge
juhtis tähelepanu, et paljudel noortel ei ole hinge
säilinud mingeid ülewaid mõlestusi kodust kui n
jugusest. Linnaelanikud wahetawad ju nii sage
kortereid, et noorel ei saagi olla siigawamaid el
nusi kodust, nagu on maalapsel, kes pärastij
elus, olgu ta siis kus tahes, mõletab ikka oma kod
seoses lapsepõlwe helgemate mõlestustega.

Linlase koduks on üürikorter ja eeltähendat
raadiokõnelejale õigust andes peame tunnistama,
see korter on pahatihti kitsas ega sunda noortes
jiwendada kuidagi kodususe tunnet. Ei saa öi
olla juttu kodukultuurist seal, kus kogu perekon
elab ühetoalises korteris. Ja suuremais linnade
nagu Tallinnas, ühetoaline korter kehwemate per
kondade elamiskohaks ongi. Seda märkides jul
me kohe tähelepanu tõsiasjale, et lasteõnnistus
suurem just kehwemais perekonnis. See oleks m
sotsiaalelu suurwõite, kui me kord jõuaksime n
kaugele, et perekonnaga inimestel ei tarwitse
üldse enam elada ühetoalistes korterites. Ne
toakesed sobiksid palju paremini üksikuile.

Suuremaks sirgunud koolinoorel ei leidu üh
toalises korteris oma lauda ega nurgakest, kus
oma raamatutega ja asjadega wõiks olla. Siin
üks ühe ja teine teise tiilinaks. Ja siin aren
perekonnaelu tema kõigekülgseis wäljendusis. Sõ
waks jääwad juhtumid, kus kogu perekond on ko
Kui maal ka kõige kehwemas perekonnas istuta
ühiselt söögilaua ääre, siis pole linna pisikorter
sageli enam seda kommet, waid siiiakse nii kuid
kegi koju tuleb ja kuidas seda söögipoolist juht
olema. Ühetoaline korter osutub waid nagu j
huslikuks peatuskohaks, kus ööbitakse kuidagi, w
takse läbi rutu natuke kõhutäidet ja lipatakse
jälle minema. Noored lähewad kas tänawo
noorteorganisatsioonidesse wõi kinno. Pole kod
püsi ka täiskaswanuil. Kodu, see tähtsamaid k
watuskohti, kaotab noorte suhtes ikka rohkem o
mõju.

Ja mis rääkida üksi noortest. Awaramat k
terit wajaks iga inimene. Pidewalt rõhutata
näiteks paremate korterioluide wajadust põllut
listele. Meieaja inimene ei lepi enam sellega,
tal pole kohta ega oma nurka, kus oleks wõime
weeta tööst üle jäänud wabu tunde. Teiseks nõ
wad abiellunud inimesed oma iseseiswat kort
wõi paremal juhtumil iseseiswat majakest, kusj
res oleks ka natuke aiamaad. See ongi üks tõ
samaid eeldusi selleks, et maa ei jääks rahwast t
jaks ja et kaswaks laste arw.

Nagu linna ehituskomisjoni esimehe äsja
seletusist ajakirjandusele kuulsime, tahab Talli
linn ehitada Lasnamäel wäikekortereid lasteri
tele perekondadele. Seda otsust tuleb kõigiti
witada. On ju lasterikastel perekondadel kort
leidmine eriti raske ja weel raskem on neil üü
maksmine juhtumil, kui see kruwitakse kõrge
mida on wäikekorterite puudusel karta. Edasi r
kis linnanõunik tulewikuwõimalusist selles mõt
et riik ja omawalitsused peaksid soodustama kod
kele oma iseseiswa kodu loomist. See teostuks
teel, et riik wõi omawalitsus ehitab majakese
mis ja kodanik tasub selle pikkamisi üüriga. S
list moodust on praktiseeritud ka wälisriiki
Selline kawatsus, kui see kord peaks teostam
tulema, aitaks küll kaasa iseseiswate kodude a
kaswamisele. Ühtlasi aitaks linna ehitustegev
korterite arwu suurendamise suhtes tasakaalu h
üürinormide alal.

Seoses linna korterite ehitamisega kerkib
esile siiski mõningaid küsimusi, mille juures tu
lähemalt peatuda. Nagu linnanõuniku seletus
aru wõis saada, ei taha linn lasterikastele p
kondadele kortereid ehitades taotella hoolekand
eesmärke. Lasterikastel perekondadel tuleb ik
maksa üüri, kuigi mõõdukat. Kuna aga linn tok
kefkiite kulud oma kanda ja majade korras
maksab ka midagi, rääkimata ehituskuludest,
peawad loomulikult ka pikkamööda tagasi linna
jasse tulema, siis peab olekama, et üürid 40-
ruutmeetri põrandapinnaga moodsais korte
tulewad küllaltki kõrged ja tekib tahtmata küsim
et kas suudawad lasterikkad perekonnad neile m
ratud kortereid üürida. Nad elawad seni ehk
juure perega kuskil wanas pisikorteris, kus
palgaoludele on wastawam. Siinkohal meenub e
de ja lastekaitse seaduse kawa, mis näeb ette
seas ka seda, et lasterikastele perekondadele tule
ha riigi ja omawalitsuste arwel üürimaksu
soodustusi. Üsna suure lastepere juures tu
perekonna toitja üldse üürist wabastada. Ja
teisiti wist saagi toimida, kui tahetakse saawu
tegelikke tulemusi emade- ja lastekaitse alal.

Loodame, et riik ja linnawalitsus saawad
tahtmise juures neist küsimustest üle ja lasteri
test perekondadest pääsewad mõnedki tulewikus
hedamaisse kodudesse. Linnawalitsuse kawade
rele tahetakse nendele majadele anda ka wäl
selt soliidne ilme, et noortel jääks oma üürik
hea mõlestus.

Kokkuwõttes peab tähendama, et kodu ja
teri küsimustest ei pääse riik ja omawalitsused
pea mööda. Need seisawad püsiwalt päewakor
sest praegusaja inimene nõuab ikka rohkem
gust, õhku ja ka kaunist kodu, mis wäärikS kodu
me ja millel oleks kaswataw mõju wõrsu
noorsoole.

Soome rewideerib oma seisukohti

Rahvasteliidu põhikirja muutmise asjus

Genfi esindaja annab aru oma tegevusest

Helsingi, 8. 2. (ETA) Soome walitsus on nimetanud asjatundjate komitee, kes peab wõtma rewideerimisele 1936. aastal Rahwasteliidule esitatud Soome seisukohad Rahwasteliidu põhikirja muutmisettepanekute asjus. Teatawasti pöördus Rahwasteliidu täiskogu 1936. aasta juulis liikmesriikide poole üleskutsega esineda ettepanekutega Rahwasteliidu pakti muutmiseks. Oma wastuses Soome awaldas arwamist, et moment ei ole soodus põhjalike muudatuste teostamiseks Rahwasteliidu põhikirjas ja pidas palju tähtsamaks, et liikmesriigid rõhutaksid oma walmisolekut täitma endiselt täpsemini ja täielikumalt Rahwasteliidu põhikirja määrusi.

Kuna rahwuswaheline seisukord on wiimasel ajal olutiselt muutunud ja Rahwasteliidu põhikirja muutmisettepanekud tõenäoliselt eelolewal sügisel Rahwasteliidu täiskogus arutusele tulewad, siis on Soome walitsus pidanud tarwilikuks wõtta rewideerimisele oma tookordset seisukohta. Selleks otstarbeks nimetatud asjatundjatekomisjoni on määratud esimehena wälisminister Holsti, abiesimehena endine wälisminister R. Erich ja liikmetena parlamendi wälisasjade komisjoni esimees Sventorzetski ja abiesimees Kukkonen, kindralstaabi ülem kindral Oesch ja endine esindaja Rahwasteliidus C. Enckell. Komisjon peab oma tööga walmis saama kewade jooksul.

Helsingi, 7. 2. (ETA) Soome asjadeajaja Genfis Yöntilä, kelle seletused 28-komitees on tekitanud kõmu, ja kes kutsuti Helsingi aru andma oma esinemise üle, saabus täna Turu kaudu Helsingi. Turus kui ka Helsingis Yöntilä keeldus kategoorliselt ajakirjanikele mingisuguseid seletusi andmast. Kohe pärast saabumist ta ruttas wälisministeeriumisse, kus ta wõeti wastu wälisminister Holsti poolt.

Minister Holsti esineb homme kell 11 eduskunna wälisasjade komisjonis seletustega Soome wälispoliitika kohta. Peetakse wõimalikuks, et wälisminister hilsem kõneleb ringhäälingus.

Sajawiiekümne-aastane Austraalia

Kolm kuud pühitsetakse maailma „noorima" mandri sünnipäeva. — Sunnitööliste vangilaager esimene asundus

Terwe mander pühitseb oma sünnipäeva ... Kõlab küll wäga omapäraselt, kui üteldakse, et Austraalia on olemas ainult alustades 26. jaanuarist 1788, sest tegelikult see maakera osa, wäikseim maailmajagu, pole maakera teistest jagudest noorem. Ometi algas Austraalia ajalugu alles 150 aasta eest, enne seda oli ta ainult „halja lõunapoolse maakera osa", mida olid otsinud ainult wähesed laugemere sõitjad. Euroopa oli juba elanud läbi klassikalise wanaaja, romantilise keskaja, wana rooma-greeka päranduse uue ärkamise ja Prantsuse revolutsioonituulte alguse, kui Austraalial weel polnud ajalugu olemaski. Praegu näib peagu uskumatu, et Austraalia miljonilinnad Sidney ja Melbourne ähwardawad Euroopa metropolist üle kaswada ja areneda niisama kiiresti nagu Ameerika suurlinnad. Austraalia suurlinnad uhkustawad oma toredate pilwelõhujate ja lakkamatu autowooluga. Usinat tiiipi põllutöömaginad on Austraalia farmeril tawaline asi ja sageli on ta jõukam oma ametiwendadeist Ameerikas. Neende saawutuste tõttu Austraalia peab end õigustatuks niiid terwelt kolm kuud piihitsema oma kõigest 150. sünnipäewa.

Enne 1788. aastat oli Austraalias, mis oma 3-miljoni-ruutmiililise maa-alaga on ainult weidi Euroopast wäiksem, kõigest 200.000 pärismaalasest elanikku. Nad elasid niisama algelisel järjel kui nende esiwanemad aastatuhandete eest. Ka need 60.000 pärismaalast, kes seal weel elawad, pole omandanud mingisugust kultuuri ja lähenewad tõenäoliselt wäljasuremisele.

Austraalia „sünni" aeg ei ühtu ta awastamisega. Kunas õieti esimene eurooplane sõitis Austraalia kallastele, seda pole teada ja waewalt kunagi õnnestubki seda selgitada. Nii hispaanlased kui hollandlased ja portugallased kinnitawad, et nende meremehed on awastanud Austraalia. Tähenduse sai see maailmajagu siiski alles pärast seda, kui teda kuulus inglise maailmarändur Cook awastas 18. sajandi seitsmekümnendais aastais. Oma 370-tonnilise purjekaga „Endeavour" piiudis Cook mitu korda pääseda Austraalia randa. Pärismaalased ei teinud Cooki purjekast merel wäljagi, aga niipea kui Cook piiudis randuda, wõtsid nad teda wastu noolerahega. Pärismaalased ei laskmud endaga astuda „rahulikku läbirääkimisse", olles otsustanud walgeid meremehi mitte maale lasta. Nõnda sõitis Cook läbi kogu Austraalia põhjarannikn. Wiimaks ajas tuul laewa madalikule. Kui laew oli wiimaks suure waewaga madalikust päästetud, siis nägid meremehed, et pärismaalasi polnud enam kaldal. Cooki mehed maandusid ja leidsid maa olewat wäga wiljaka. Cook hiiwas uuel maal Inglise lipu ja liitis sellega Austraalia Suur-Briti impeeriumiga.

Cooki maikast oli mööduunud peagu 20 aastat, kuid uuele maale polnud weel asunud ühtki kolonisti. Alul mõteldi Austraaliasse asundada nii-nimetatud lojalistid, Ameerika inglased, kes polnud Ameerika wabadussõjas wõidelnud Inglismaa wastu. Oleks see kawatsus teostatud, oleks Austraalia ajalugu arenenud teisiti. Kuid tolleaegne Inglise walitsus polnud küllalt energiline nii suure algatuse läbiviimiseks. Austraaliat hakati wähehaawal muutma roimarite asumaaks. See oli kõige lihtsam. Inglise nuhtlusseadus oli tollal wäga wali ja juur puudus rahwa waesemais kihtes soodustas kuritegewust. Tuhanded roimarid määrati maalt wäljasaatmisele. Neid oli hulk aega saadetud Ameerikasse, kuid nüüd ei tahtnud Põhja-Ameerika elanikud neid enam wastu wõtta ja nii pidi Inglismaa neile otsima teist paika. Austraalia oli selleks nagu loodud, sest seal polnud roimareil mingit lootust tsiwiliseeritud maailma tagasi pöörduda.

Inglise sõjalaewastiku kapten Philipp juhtis ühelsast wäikesest purjekast koosnewat laewastikku, mis sõitis esimese 720 wäljasaadetuga Austraaliasse. Temale alus 443 ohwitseri, madrust ja wangiwalwurit. Seitsuklik matk kestis üheksa kuud, kuni wiimaks laewad wõisid randuda ja saata maale oma elawa laadungi. Otsinud kohase paiga, Philipp lõi esimese asunduse, nimetades selle Uueks Lõuna-Waleseks. Philipist sai selle asunduse komandant ja ühtlasi ka esimene Austraalia kindralkuberner. Kui Austraalia nüüd mõlestab oma riigi asutamist, siis mõlestab ta tegelikult selle roimarite koloonia asutamist. Waeste, halestusweärsete wäljasaadetute asunduseist on saanud rikkaim Austraalia osariik. Uue Lõuna-Waleesi pealinn Sidney oma 2,6 miljoni elanikuga on Austraalia poliitika- ja kultuurelu keskuseks.

Weel 80 aastat saatsid inglased Austraaliasse oma roimareid. Wäljasaadetud wõisid wõtta kaasa naised ja lapsed ning nõnda said neist inimestest esimesed Austraalia kodanikud. Kõik need 6,5 miljonit walget, kes nüüd elawad Austraalias, pole muidugi nende wäljasaadetute järglased. Juba 19. sajandi alul hakkas Austraaliasse woolama asunikke, kes pidid sageli wõitlema mässawaie roimarite wastu.

Wähehaawal arenes teistest Austraalia piirkonnist weel uusi osariike: Queensland, Lõuna-Austraalia, Tasmania, Victoria ja Lääne-Austraalia. Omaette maaala on hiigelsuur „põhjapiirkond", mis on seni wäga hõredalt asustatud ja paiguti päris tühi. Kui Austraalia osariigid ühinesid uue pealinna Canberra ehitamiseks, määrasid nad talle Washingtoni eeskujul erilise piirkonna.

Austraalia majanduselu arenemisel oli eriline tähtsus lambakaswatusel ja tulla leidmisel. Kui Austraalia hakkas lambaid kaswatama, sai temast kiiresti peamine willahankija maa kogu maailmale. Kulla leidmine meelitas sinna palju ettewõtlikke inimesi. See inimeste kokkuwool awitas Austraalial puhtpõllumajanduslikust maast areneda tööstuslikuks maaks.

Juba 150 aastat on Austraalia saatuse määrajaks olnud walged, kuid selle suure maa kohta on seal wäga wähe elanikke. Seda seepärast, et suurem jagu Austraalia pinnast on wiljakandmatu. Ainult 30 protsent kogu Austraalia pinnast on kasutataw. See wiljakas maa ulatub piki rannikut umbes 200-miililises laiuses. Sellest hoolimata wõiks Austraalias siiski elada mitu korda rohkem inimesi. Elanike loomulik juurekasw Austraalias on aga wäga wäike ja uued asunikud Inglismaalt on äärmiselt wisad tulema. Praegusele inglasele ei meeldi enam maaharimise töö ja ka Austraalia farmerid lähewad meelsasti linnadesse elama, milline areng on saanud wäga hädaohtlikuks sellele uuele maale. Teistesse rassidesse kuuluwaid inimesi ei lasta Austraaliasse juba algusest peale, nõnda et seal elab praegu ainult 14.000 hiinlast, 2500 jaapanlast ja peale 60.000 pärismaalase 12.000 teistesse rassidesse kuuluwat inimest. Wähese elanike arwuga Austraalia näib eriti jaapanlastele olewat heaks mainspalaks, sest wisad samuraide järglased wõiwad elada sealgi, kus see walgetel pole wõimalik.

Nüüd siis pühitsewad austraallased oma mandri 150. sünniaastat ega taha wähemalt pidupäewil mõtelda „kollasest hädaohust", mis ähwardab nende ilusat maad.

Lugusid kohtust

Surnukssõitja poolteiseks aastaks vangi

Mootorratta juht Johannes Sermat oli ringkonnakohtus süüpingil inimese surnuksajamise pärast.

See oli 8. juunil möödunud aastal kui ta sõitis Paldiski maanteel otsa Antonina Veinbergile, kellel purunes pealuu ja kes selle raske vigastuse tagajärjel suri.

Veinberg oli liikunud ühes Luise Läätsiga. Lääts seletas, et mootorrattur on suure kiirusega sõitnud ja signaali andmata Veinbergile peale sõitnud niisuguse hooga, et Veinberg on selle tagajärjel kolm korda ülepeakaela kukkunud.

Sermat ennast süüdi ei tunnistanud, vaid seletas, et Veinberg on ootamatult talle teele ette ilmunud.

Tunnistajate ja ekspertide abil tehti kindlaks, et Veinbergi surmas oli süüdi ikkagi Sermat.

Kohus mõistis Veinbergi poolteiseks aastaks vangimajja.

See oli ainult „unustus"

Ühel päeval ilmus Pirital „Rummu" restoraani keegi mees ja tellis kelner Jaan Alksniselt toite ja jooke kolme ja poole krooni eest. Sellejuures mees nimetas, et tema on Jaan Einsoo, majaperemees Pelgulinnast.

Hiljem ta tahtis veel tellida, kuid kelner kahtles mehes ja nõudis et ta maksaks senise arve ära. Nüüd aga selgus, et mehel pole raha.

Kelner toimetas ta politseisse. Siin selgus, et on tegemist Karl Preikochiga, kes on varemalt karistatud varguste eest.

Preikoch seletas, et ta ei ole sugugi teadnud, et tal rahakotti kaasas polnud.

Kohus mõistis ta üheks aastaks vangi. Muidugi mitte unustamise, vaid kelmuse pärast.

Järvamaa talud oksjonil

Tapa jaoskonna kohtupristaw müüs esmaspäewal Rakweres kaks kinniswara. Müügile oli määratud kuus talu, kuid kolm suutsid wõlakohustused warem tasuda, kuna üks koht jäi müümata ostjate puudusel. Albu wallas asuw Joh. Kiwimäe 29,44 ha suurune talu oli määratud ETK nõudel müügile 1500 kr. eest, kuid talu omandas end. omaniku isa Joh. Steinberg alles 9251 kr. eest. Samas Albu wallas asetsew Julius Trummi talukoht „Lehmo nr. 111" ostis 3750 kr. eest nõudja Tallinna Linnapank. Talu oli hinnatud 2000 krooni.

Ja tema käis ainult magamas

Artur-Friedrich Abel on karistatud mees. Ta armastab vahel näpata. Sügisel ta oli teenistuseta ja abistas vahel Erich Varikut õunakastide vedamisel. Variku õunakelder oli Kesk-Kompassi t. 7.

Kui Varik sõitis kord maale, lõhkus Abel Variku õunakeldri luku ja varastas sealt 50 kilogrammi õunu ning lauakaalud.

Kui ta vastutusele võeti, ta seletas, et käinud keldris ainult magamas.

Kohus mõistis ta kolmeks aastaks vangimajja.

Lätlaste ebaõnnestunud varguseretk Tallinna

Mehed tabati põgenemisel Balti jaamas. Raske karistus hirmutab tegutsemast Lätist

Tallinna-Harju kriminaalpolitseinikud tabasid möödunud nädala lõpul Balti jaamas rongilt 3 lätlast — 41-a. Peeter Mulkise, 35-a. Aleksander Bogdanowi ning 49-a. Jakob Lidaki, kes Tallinnas on sooritanud rea warguſi. Mehed toimetati kriminaalpolitseisse, kus nad oma süü ülekuulamisel üleisse tunnistasid, mispärast nad hiljem paigutati wanglasse. Kõik tabatud on warem Riias warguste pärast saanud karistada.

Juurdlusega selgus, et mehed on Tallinna warguseretkele tulnud juba enam kui nädalapäewad tagasi. Öö wastu reedet tungisid nad walewõtme abil Sakala tän. nr. 36 asetsewasse toidunainetekauplusesse, kust wiisid ära 136 kr. wäärtuses mitmesugust kaupa. Hiljem tühjendasid nad sannuti walewõtme abil Kungla tänawal taks korterit ja wõimalik, et nende südamel lasub weel muidki patte.

Tunnusmärkide järele warguse kohal arwasid kriminaalpolitseinikud kohe, et tegemuses on nued mehed. Wastawalt sellele hakati taimima ka jälitamist, mis weel wiimasel minutil andis tagajärgi, kuna lätlased olid juba rongil ja tahtsid oma sangiga sõita tagasi Riiga. Läbiotsimisel saadi Melkise taskust muuseas ka üks medaljong ja käewõru, mis oli warastatud Kungla tän. nr. 1 asetsewast korterist.

Tabatute isiku kindlakstegemisel selgus, et kõik mehed on juba warem kohtulikult karistatud. Melkis kogunisti on ka Eestis juba istunud kinni, kuna ta mõni aasta tagasi siia sooritas samasugune warguseretke, mis jällegi õnnestus.

Ülekuulamisel mehed seletasid, et Lätis nad ei julge enam warastada, kuna seal karistus on liig suur. Tühise warguse eest ostawat wana retsidiwisti keskmiselt 5—6 aastat sunniitööd, mille järele aga wastaw komisjon weel wõiwat määrata 10-a. wangistust, kui leitakse, et tegemist on kutselise kurjategijaga. Ru tud mehed on aga kõik tuntud wanade retsidiwisti millega on seletataw ka nende retk Tallinna. W kes on 41-a. wana, on oma elueaja jooksul istunud ni terwelt 19 aastat.

Lennuväeohvitseridele puhk kodu N.-Jõesuhu

Eesti lennuwäe ohwitserid tahawad asutada N. suhu puhkekodu. Selles asjas kõstawad juba lä timised kohalike kinniswaraomanikega suwila ostm Praegu on aga lahtine, misõuguse suwila lennu sed ostawad, sest ostuobjektina on kõne all 7 su Loodetawasti juba lähemal ajal selgub puhkekodu tamiseks teostataw maja ost. Kindlasti tahetakse juba eelolewaks suweks awada oma puhkekodu.

Külasepp kukkus hobusega jõ

Wanaküla lähedal, Rossioni jõel, kukkus kohal lasepp Warkki läbi nõrga jää jõkke. Mees uppunuk hobusega, kui poleks seda hädakisa kuulnud küla ini ja rutanud appi. Mehe-hobuse päästmine osutus keks tööks, sest sisekukkumise koha ümbruses o üsna laialt nõrk ega tahtnud kanda veal päästjaid. mõtlida, et wiimase suure sula tõttu on läbi nõrg kukkumisi Narwa ja Rossioni jõel olnud üsna ro kuid seni on need kõik lõppenud õnnelikult.

Kohalikke teateid

Tallinn saab töö-tervishoiu muuseumi

Eesti Terwishoiu Muuseumi Tallinna osakonnale uute sobiwate ruumide leidmine, mis juba aastaid on kestnud ja seni pole tagajärgi annud, on nüüd E. Terwishoiu Muuseumi juhataja dr. W. Sumberg: andmeil lahenenud. Tallinna linnawalitsuse poolt on muuseumile sobiwad ruumid leitud end. Lindeni majas, Narwa mnt. 4, ja üüritingimustes oma majaomanikuga kokku lepitud. Selles majas asetseb ka Kunstimuuseum.

Eriti sobiwaks osutub asjaolu, et Terwishoiu Muuseumi ja Kunstimuuseumi on kerge ühendada, milleks ainult uks läbi raiuda tuleb. Wastaw projekt on Tallinna linna ehitusosakonna poolt juba koostatud ja remont algab kohe pärast majaomanikuga lepingu allakirjutamist. Nii wõiksid Kunstimuuseumi külastajad ka Terwishoiu Muuseumi külastada ja ümberpöördult. Nimetatud ruumides on kawatsus awada töö-terwishoiu muuseumi (alatist näitust), mis Tallinnale on eriti tähtis.

Töö-terwishoiu muuseumi sisustamiseks wäärtuslikke esemeid annab eelolewal kewadel Tallinnas korraldada kawatsetaw terwishoiu-näitus, mille eeltööd on praegu käimas ja mille tööterwishoidu käsitlew osa jääks näituse lõppedes püsima töö-terwishoiu muuseumina Tallinnas.

Loomade ja lihahinnad

esmaspäewal, 7. weebruaril

Põllutöökoja Tallinna alatisel looma- ja lihaturul walitses weiste turustamise osas juba pikemat aega tagasihoidlik tegewus. Lihakaubandusele mõjus üldse halwawalt püsiw jula soojade ja niiskete ilmadega. Sarnasel ajal on juurmiügil ostjad wäga tagasihoidlikud, sest liha tagawarad kaotawad kiirelt oma kwaliteedi.

Käesolew nädal algas eelmisest weidi elawama tendentsiga. Ilmade külmenemisega on loota praeguse tendentsi püsimist ning isegi weidi kõwenemist.

Pullid keskmises ja paremas rammutuses maksid 60—63 s. tapakaalu ja 20—32 s. eluskaalu kilo. Alla eelnimetatud piiri maksis ainult nõrga lihawäärtusega kaup.

Mullikate hinnad on pullidega ühel tasemel, wälja arwatud nuumatud kaup, mida turul on aga wähe ning maksab 70 s. piires tapakaalu kilo.

Lehmad rammusad 58—62 s., keskmised 52—56 s. ja lahjad 50 s. piires tapakaalu kilo. Lehmade eluskaalu hind on 20—25—30 s. piires kilo.

Wasikaid turu keskmiselt ja samatugune on ka nõudmine. Tapetud kaup ühes nahaga maksis 50—65 s. kilo. Usna lahja kaup turul puudus. Eluswasikad 30—44 s. kilo.

Lambaid wähe. Tapetud lambad ilma nahata ja pudemeteta 55—65 s. ja eluskaaluga 33—40 s. kilo.

Tapetud sead maksid 77—82 s. piires kilo.

Toodud hinnad on arwatud Tallinnas.

Kalurid ja kalandustegelased tulewad kokku

17. weebruaril tulewad kokku kaubandus-tööstuskoja ruumesse üleriikliku nõupidamisele kalandustegelased ja kalurite esindajad. Koosolekul esinewad kõnedega põllutööminister A. Tupits, sotsiaalminister O. Kask, kalanduskoja esimees M. Laagus ja koja sekretär-eriteadlane A. Määr.

Jääpaksus Ülemistel

on väga mitmekesine. Nii on Mõigu juures jääkord 10 tolli paksune, Linda kivi juures 8½ ja filterveevärgi juures 14-tollilise läbimõõduga. Kuna sula tuli vahele, siis oli ettevõtjail raskusi jäävõtmisega järvelt. Jääd võetakse tavaliselt Linda kivi juurest.

Ehitusnäituse eeltööd täies hoos

Talinna Majaomanikkude Selts korraldab 19.—28. märtsini Tallinnas Börsisaalides II ehitusmaterjalide ja kodukaunistamisnäituse. Näituse eeltöödega on alustatud õige aegsasti. Kõigi eelduste kohaselt tõotab mainitud näitus kujuneda tunduvalt suurejoonelisemaks kui eelmine, mis teatavasti toimus 1936. aasta sügisel. Käesoleva näitusega on Tallinna Majaomanikkude Seltsil kavatsus hakata pidevalt igal aastal korraldama ehitusmaterjalide ja kodukaunistamisnäitusi, et selgitada meie laialdasele asjasthuvitatud ringkonnale ehitusasjanduse ja kodukaunistamisega lähedalt sugemeis olevaid küsimusi.

Väljapanekutega esineda soovijaid registreeritakse veel lühikest aega seltsi büroos, Harju tän. 29 kella 12—2 päeval.

Tallinna üliõpilaskond korraldab balli

Tehnikaülikooli üliõpilaskond korraldab oma esimese balli 26. veebruaril Seltskondlikus Majas. Eeltöödeks moodustati toimkonnad. Sellised ballid tuleksid edaspidi korraldamisele igal aastal pärast vabariigi aastapäeva.

Ameeriklased Eestis hingi päästmas

Mind külastas väikest kasvu väle mehike ja pakkus müüa 6 raamatut ühe krooni eest, üksköik, kas eesti või inglise keeles. Kuna ta ise rääkis imeliku aktsendiga eesti keelt, — sõnad kukkusid vahetult üksteise otsa — siis küsisin, mis rahvusest ta on. Ta osutus ameeriklaseks, kes on kolm aastat elanud Eestis ja õppinud selle aja kohta eesti keele kätte üsna soravalt.

Ütlesin, et ei vaja neid raamatuid ja seletasin hädaga, et nõutud krooni mul pole, kuid tema ei teinud sellest väljagi. Naeris üle kogu näo ja näitas mulle oma raamatute pealkirju, mis töötavad lugeja teha rikkaks. Tal on moraalne õigus minu hinge päästmiseks mitte enne väljuda, kui olen ostnud ta raamatuid.

Ta on mingisuguse New Yorgi piibliseltsi „Watch Toweri" — Vahitorni — misjonär, kes töötab oma ühingu ülesandel Eestis hingede päästmiseks. Neil on osakondi üle maailma, nagu nähtub raamatute kaantelt, muuseas ka Kaplinnas ja meil, Tallinnas.

Nemad ennast poliitikasse ei segavat, kuid olevat neid siiski „mõnel maal" pistetud „räpastesse vangikongidesse" oma kihutustöö eest hingede päästmiseks. Nad on kanged usundite vastased, sest religioonid olevat põrguvürstilt loodud maailma inimeste segamiseks. Nemad nõuavad „täpset piibli õpetuste täitmist". Eriti kuri on misjonär katoliku usule oma jesuitismiga. Kihutustööd tegevat nende ühing moodsate vahenditega — raadio ja heliplaatidega. Eestikeelseid heliplaate neil veel ei olevat. Üks raamat sisaldab Ameerika „Watch Toweri" liikme kohtuniku Rutherfordi raadiokõne „kõigile maailma rahvastele".

Pakkusin talle lahkumisel ka ta raamatuid kaasa, kuid ta ei võtnud. Kui ta oli läinud, leidsin ühe raamatu kaanelt ühe teise raamatu kuulutuse peatükkide loeteluga: „Ons põrgu tuline? Patused puhastustules. Taevas. Rikas mees põrgus. Kus on surnute hinged?"

Nõnda Ameerika „Watch Tower" töötab maailma rahvaste hingede päästmiseks. **Ml.**

Kohvik „Asko" avati uuesti

Täna kell 12 päeval avati uuesti pärast kolmekuist remonti kohvik „Asko" Viru tänaval. Kohvik on saanud laiendatud ruumid ning uuendatud sisustuse. Akna- ja ukseraamid on alumiiniumist ja esimese toa sisustus terasmööblist. Palju valgust, puhtust ja nägusust tundub uuendatud kohviku ruumides. Kavandid sisustuseks on tehtud kunstnike P. Arenilt ja Tomassovilt.

Võru õhtu Seltskondlikus Majas

Eeloleval laupäeval tulevad kokku võrulased ühes oma külalistega koosviibimisele, millel süüakse Võrumaa toite, lauldakse laule ja kuulatakse oma kodunurga kunstnike ja kirjanike ettekandeid.

Koosviibimine algab kell ½9 Seltskondlikus Majas. Kutseid linnaga 3 krooni on saadaval kohvik „Kultase" puhvetis.

Mõne reaga

Nõmme rahvaülikoolis loeb ins. N. Semjonov 9. veebruaril teemal: „Elekter inimese aitajana".

Rahvaülikooli loenguid. Lasnamäel, 10. algk. saalis kõneleb teisip., 8. skp., dir. Ants Roos kell 7 õhtul teemal: „Kodu ja karskus". Loeng on eriti soovitatud lastevanemaile.

Kolmap., 9. skp., S. Kloostri t. 16, F. Kulli loeng kell 7 õhtul: „Juhuste arvamine, tõenäolisuse teooria, õnnemängud ja loterii".

Koplis, 26. algk. ruumes, kolmap., 9. skp., kell 7 õhtul Aug. Kruusi loeng: „Jooni kunstiajaloost". Valgusplidid.

Korterikriis ja lastega perekonnad, sellel teemal kõneleb pr. Helmi Jansen neljap., 10. veebr., s. a. kell 8. õhtul „Rahvamaja" saalis Pärnu mnt. 41 Tallinna Naisharidusseltsi korraldusel. Sissepääs vaba.

„The English Seaside" — sel teemal kõneleb (piltidega) Eesti-Inglise kultuurühingu korraldusel täna õhtul kell 9 „Estonia" rohelises saalis mr. J. Knapp.

Apteekide öövalve

Tallinnas

TEISIPÄEVAL VASTU KESKNÄDALAT:

R. Georgini apteek, Viru tän. nr. 15. Tel. 450-89.
Schnickeri apteek, Paldiski mnt. nr. 6. Tel. 431-18.
V. Kuigi apteek, Liivalaia tän. nr. 34. Tel. 461-70.
K. Schneideri apteek, Raekojaplats 11. Tel. 431-65.

Üleskutse prof. M. J. Eiseni mälestamiseks

M. J. Eiseni 80. sünnipäewa puhul tekkis mõnede prof. Eisenile lähedalseiswate isikute poolt mõte toimetada albumit, mis kajastaks tema mitmepalgelist kultuurtegewust rahwaluule, kirjanduse, hõimu- ja karskustöö, ajakirjanduse j. t. aladelt. Samas albumis on mõeldud awaldada M. J. Eiseni elulugu ühes mitmete mälestustega kaasaegsete poolt. Täieliku materjali saamiseks pöördub albumi toimetus kõikide poole, kellel on olnud kokkupuuteid M. J. Eiseniga, paludes andmeid tema tegewusaladelt ja isiklikke mälestusi, ühtlasi paludes saata tema kirju ja temaga ühenduses olewaid pilte albumi toimetusele Tartu, Tallinna tän. 30, praost F. Ederbergi nimele, kes pärast ainete kogutamist kõik saadetised loowutab E. Kultuurloolisele Arhiiwile.

M. J. Eiseni albumi toimetus.

Sünnipäewalapsi

Andres Tilk 60-aastane

Andres Tilk sündis 9. weebr. 1878. a. Pärnumaal, Tori wallas Tilga talus talupidaja pojana. Saanud wastawa hariduse, omandas T. õpetaja-kutse ja asus õpetajana ametisse Sanga-Pääga wallakooli, siirdudes sealt 1897. a. sügisel Käru walda Ilejõe wallakooli õpetajaks. 1898. a. sügisel ajub A. Tilk ametisse Sindi (Taali) wallakooli õpetajana-juhatajana, nii et käesolewa õppeaasta lõpul wõib ta ühtlasi pühitseda 40-a. koolijuhataja tähtpäewa.

1902. a. siirdus A. Tilk Hallinga walla Kaelase algkooli juhataja kohale, kust lahkus 1925. a. sügisel, et edasi töötada Seliste walla Järve 6-klassilise algkooli juhatajana, millisel kohal praegugi töötab.

Oma õpetajaameti kõwal on A. Tilk tegew olnud eeskätt laulukooride juhina ja esimehena wõi juhatuseliikmena paljudes organisatsioonides.

Professor A. Paris 50-aastane

Homme pühitseb oma 50-dat sünnipäewa Tartu ülikooli korraline professor keemik August Paris.

Juubilar sündis 9. weebr. 1888. a. Luke w. Tartumaal, kus tema wanemad olid talupidajaiks. Lõpetanud Tartu gümnaasiumi, astus ta Tartu ülikooli füüsikamatemaatika teaduskonda, mille lõpetas 1915. a. Selle järele teenis ta 5 aastat W. K. Ferreini keemiawabrikus Moskwas, astudes 1920. a. õppejõuna Tartu ülikooli teenistusse. 1924. a. omandas ta dr. phil. nat. astme, mille järele määrati füüsilise keemia õppetooli dotsendiks ja 1929. a. korralisteks professoriks.

Juubilari tulest on ilmunud ka rida teaduslikke töid ja kirjutusi eriajakirjades.

Miina Härma, helilooja, sündinud 9. weebr. 1864. a. Raadi w. Tartumaal.

Juhan Oja, insener, sündinud 9. weebr. 1885. a. Taagepera w. Walgamaal.

Jaan Port, õpetaja, sündinud 9. weebr. 1891. a. Holstre w. Wiljandimaal.

Jakob Rosenberg, esperantist, sündinud 9. weebr. 1881. a. Soosaare w. Wiljandimaal.

Heinrich Seppik, esperantist, sündinud 9. weebr. 1905. a. Pärnus.

Trammi ja taksoauto kokkupõrge

Narwa maantee ja Pronsi tänawa nurgal põrkasid eile kokku trammiwagun ja taksoauto nr. A-399. Mõlemad sõidukid said kergemaid wigastusi, kuna inimestega õnnetust ei olnud. Trammi juhtis Tondi tän. nr. 43—2 elutsew August Mõksweer ja autot Koidu tän. nr. 50—9 elutsew Jaan Männik. Esialgse juurdluse andmetel on õnnetuses süüdi taksoautojuht, kes eelsõitwast autost ettewaatamatult kihuas mööda ja põrkas oma sõidukiga wastu Kadrioru poolt tulewat trammi.

Kooliarst Tallinna õpilaste terv

Vaja oleks veel üht lastesanatooriumi ja röntgen arstide arvu tuleks suurenda

„Tervises" kooliarst dr. M. Püümets kirjutas pikema kokkuvõtte koolitervishoiust Tallinnas. Toodud andmeist nähtub, et Tallinna õpilasperes oli läinud õppeaastal 183 sarlaki- ja 58 difteeriajuhtu. Peale ägedate nakkushaiguste tuli kooliarstidel palju tegemist teha tiisikuse vastu võitlemisega. Sanatooriume on kahjuks wähe. Lahtist tiisikust põdevaid lapsi katsuti võimalikult ruttu palgutada Taheva sanatooriumi. Ruumipuudusel tuleb aga lapsel sageli enne 3—4 kuud oodata, kui pääseb sanatooriumi. Hädasti oleks vaja veel üht lastesanatooriumi Põhja-Eestis. Tallinnas peaks olema ka röntgenikabinett ainult õpilasile, mis võimaldaks kopsuhaigete õpilaste läbivaatamist laiemas ulatuses kui seni.

Möödunud aastal puudus koolist iga algkooli õpilane haiguse tõttu keskmiselt 11 päeva, kuna erakoolides puudus iga õpilane koolist haiguse pärast keskmiselt 15 päeva. Aasta varem oli koolist puudunute arv tunduvalt suurem.

Kui lähemalt vaadelda pealinna õpilaste tervislikku seisundit möödunud õppeaastal, saame järgmise pildi: algkoolide õpilasist on tubli kehaehitusega 44,83%, kutsekoolide õpilasist 45,79% ja keskkoolide ja gümnaasiumide õpilasist 66,87%; keskmise kehaehitusega on vastavate koolide õpilasist 52,33%, 47,56% ja 31,72% ja nõrga kehaehitusega — 2,83%, 6,65% ja 1,32%.

Hea toitumisega on pealinna algkooliõpilasist 31,56%, kutsekoolide õpilasist 44,02% ja keskkoolide ja gümnaasiumide õpilasist 60,8% Keskmise toitumusega on vastavate koolide õpilasist 61,03%, 49,48% ja 35,52%. Halva toitumusega on algkoolide õpilasist 7,41%, kutsekoolide õpilasist 6,5% ja keskkoolide ja gümnaasiumide õpilasist 3,54%. Nagu neist andmeist selgub, on kõige halvemas seisukorras nii kehaehituse kui ka toitumuse poolest algkoolide õpilased; viimaseile järgnevad kutsekoolide õpilased, kuna keskkoolide ja gümnaasiumide õpilaste seisukord nii kehaehituse kui ka toitumuse suhtes on kõige parem.

Algkoolide õpilasist oli vildakseljaga 5,52%, kutsekoolide õpilasist 3,33% ja keskkoolide ja gümnaasiumide õpilasist 6,89%. Vigaste hammastega õpilaste % on võrdlemisi suur kõigis koolides: alg-

koolide õpilasi on vi
kutsekoolide õpilasi 61,
naasiumide õpilasi 49,
Kopsuhaigusi põde
kooles 4,08%, kutsekoo
naasiumides 3,63%; s
vaid õpilasi on vast
3,48% ja 2,6 %. Süg
all kannatavaid õpilasi
kooles 1,35% ja keskk.
sid ja tingusid on algk
kooles 0,21% ja keskk.
revaesuse all kannata
11,65%, kutsekooles 9,3
10,21%. Pikaldast kurg
vastavalt koolide liigi
Eriti kohutavalt suur o
arv algkooles; aga ka
selles suhtes palju soo
soovitav, et poisslaste
juuksed.

Kuidas on l

Mis pealinna koo
vasta nad veel mitte
11 algkooliklassi sunni
tama. Samuti on lugu
siumidega. Viimaseist t
si. Üksikud klassiruum
täiskasvanu õpilase ko
õhuruumi. Tallinna on
püstitatud 3 uut koolin
vastaksid täiesti kooli
on kahel neist võimle
kuna duširuumid on p
seas on ühel uuel kooli
valmis, duširuum keldr
seadeldis puudub veel,
ta sellele tähelepanu o
kools on klassiruumid
panipalgad, kooliteenija
(20 m² põrandapinnag
kokku hoida seal, kus s
võttes rõhutab kooliar
koolimajade ehitamist.
vaid õpilaste omad or
arvu tuleks suurendada

Ülikooli teateid

Ülikooli lõpetasid: Õigusteaduskonnas — Herbert Lilles, Raimund Pavel, Elmar Puudiste, Jaan Pulk (c. l.); Arsiteaduskonna farmaatsia-osakonnas — Voldemar Happich, Alice Tõnnisson, Iisak Vigodski; Majandusteaduskonnas: — Voldemar Klisler, Sigrid Mou al. Mau.

Mag. agr. astme omandas Richard Toomre (magistritöö: „Odra ja nisu lendnõgipeade tõrje").

Diploomitud edasiõppijaks kinnitati: mag. theol. A. Võõbus ajaloolise usuteaduse alal edasi; A. Rammul — kaubandusõiguse ja -protsessi alal, J. Pulk — haldusõiguse ja -protsessi alal.

Edasi **kinnitati ametisse:** röntgenoloog dots. J. Haldre, Zootehnika katsejaama van. ass. k. t. N. Maasing, Loomakasvatuse-kab. van. ass. k. t. L. Tõlpus, Piimanduse-kab, noor. ass. k. t. O. Aule.

Taimehaiguste-kabineti noor. ass. mag. R. Toomre vabastati ametist omal palvel; tema asemele kinnitati k. t-na K. Liivjõe.

Välja on kuulutatud „Eesti Vabrikantide Ühisuse" stipendium käesolevaks aastaks ja „Vilistlaste Kapitalist" toetuste määramine. Esimesele tulevad sooviavaldused teaduskondade kaudu esitada 15. märtsiks Ülikooli Valitsusele, teisele 20. märtsiks Ülikooli valitsusele.

Tehnikaülikoolist

Vabu professuure

Tehnikaülikooli keemia- ja mäeteaduskonna kogu otsusel ja rektori kinnitusel on kuulutatud samas teaduskonnas vabaks 1. praktiline geoloogia ning 2. mäetööde professuurid.

Nimetatud õppetoolidele kandideerimise tähtajaks on määratud 15. märts s. a.

Palgata puhkust ei arvestata teenistusalal

Ühe koolivalitsuse järelekülimise peale selgitab haridusministeerium, et õppejõududele antud palgata puhkust ei arwestata teenistuswanuse-tafu määramisel ega ka määramisel õpetajaks, wanemaks õpetajaks jne.

Kolme ve ko

Lümanda walla, Haa
lus laulatati Kärla past
tolm wenda — Albert, L
rid. Katz wendadest, Le
Pulmapeost wõttis osa ü

Tööta tööliste üle

Registreeritud tööta
1. weebruaril s. a. 1130,
Aasta tagasi samal
arw 1259.

Jaanuarikuu teisel p
jooksul esimest korda 319
gutati töödele 577 töötut.
kuni 1. weebruarini s. a.
2387 korda.

Wahetalituse alal re
gis tööhõrjides tõkku oli
dest 763 meest ja 362 na
Aasta tagasi samal a
arw 1129.

Jaanuarikuu teisel p
jooksul esimest korda 88
paigutati töödele 285 töö
1937. a. kuni 1. weebrua
paigutatud 6654 korda.

15. jaanuarist kuni 1
sides registreeritud tööpa
rahuldati tööhõrjide kaud
weebruaril s. a. oli töö
1481, nendest 55 nõudm
nõudmist meestööliste p

Teater . Muusika

„Lootus õnnistusele" Töölisteatris

õpperühma ettekandel.

Juba 1906./07. a. hooajal, täh. eesti kutselise teatri esimesel sesoonil, tuli Herman Heijermansi kuulus kaluridraama, tookord ja kaua pärast seda veel „Lootus õnnistuse peale", „Vanemuises" ettekandele. Ka „Estonia" ja Draamateater on seda omal ajal suurt tähelepanu äratanud teost mänginud hea meele ja hea menuga, nagu terve rida teisigi teatreid kogu Euroopas. Umbes viisteist aastat tagasi võisime „Lootust" näha siin ka Moskva Kunstiteatri ühe stuudio ettekandel.

Paar sõna sisu kohta. „Lootus õnnistusele" on erilise kompositsioonita naturalistlike piltide rida, milles näeme roimarliku reederi poolt hoolimata merekõlbmatusest sõidule saadetud kalurilaeva kurba saatust, täpsemalt nende inimeste kurba saatust, kes on seotud selle laevaga kas isiklikult või omaste kaudu. Laev hukkub, ja see toob leina seitsmele perekonnale, tuues juure kuusteist vaeslast. Laeva omanik aga saab kätte kõrge kindlustussumma — ja see ta eesmärk oligi.

Seninähtud lavastusist on selgesti meeles kas mõni üksik tegelane, mõni situatsioon või meeleolu. Kerkivad vaimusilma ette: Anna Markus kalurilese Kniertjena, kes kaotab oma kaks viimast poega, need pojad ise: Ed. Türk trotsliku Geerdina ja Albert Liik oma surma etteaimavana Barendina, Pinna südametunnistuseta laevadeomaniku Bossina — iseäranis teises vaatuses Kniertje sünnipäeva pühitsemise ajal äkki akna taha ilmudes ja vägeva sõnaga „mässulaulu" lõpetades. Siis Draamateatri lavastusest kogu kolmanda ehk „naiste vaatuse" hästi tabatud ahastuse ja pahade eelaimuste meeleolu. Kunstiteatri stuudio viimasest vaatusest kõlab aga veel praegu kõrvus see vastik ninatoon, millega raamatupidaja Kapps enne eesriide langemist hakkab lugema vormitäitmiseks koostatud üleskutset hukkumise ohvrite omaste abistamiseks.

•

„Lootuse" valikut õpperühma töönäidendiks võib ainult heaks kiita. Siin on palju ilusaid, toonilt ja elamusilt vaheldusrikkaid osi, millede kallal maksab töötada, on meeleolu ja ansambliloomise võimalusi. Aga see on ka raske ülesanne.

Oma parima ansambli on Töölisteatri õpperühm mul seninähtud etendusil annud Lutsu „Pärijais". „Lootuses" seda kahjuks, aga täiesti arusaadavail põhjusil, ei olnud. Seekord üldiselt naised tundusid meestest parematena ja näit. Elts Ventsel Kniertjena saavutas päris aukartustäratavaid tagajärgi, kuigi kohati oli ka väljakukkumisi. Ka Evi Rauer ta vanemat poega armastava Jona, Nadežda Prohoroff Bossi tütrena, kes peagu oleks võinud ära hoida õnnetuse, ja Ellen Saul Marietjena pakkusid nii mõndagi nauditavat oma üldiselt täiel määral „kirjaoskavas" mängus. Häid momente oli ka Linda Vahil ja Veera Panovil, kes mängisid kaht kalurileske. Kaunis asjaarmastajalikult ja tehtult mõjub esialgu Bossi naise osa kandja.

Meeste mäng üldiselt ei rahuldanud säärasel määral nagu naiste oma. Geerdi ja Barendi osad käisid nende etendajail ilmsesti üle jõu. Möönan meeleldi, et need on ka rasked osad, mis ei nõua ainult vilumust, vaid ka elamusi. Veidi imelik on siiski, et noored mehed nii sageli ei oska mängida noori mehi. Milline tore vanamees Gobus oli nende kõrval Elmar Kivilo! Aleks. Kõiv selle seltsilise Daantjena ei olnud halb, tundus aga „ebaehtsamana". Klemens Bossi oleks meeleldi näinud seesmiselt märksa suurekaustalisemana, kui mitte just suurreederina, kellena mõjus Pinna, siis ikkagi kuidagi vägevamana, „bossina", eriti vaidluses Geerdiga ja viimases vaatuses. Puusepp Simon, ka üks neist, kes teadsid, et laev oli mäda, oli veidi liig tehtud. Lembo Mägi andis omamoodi nähtud raamatupidajat Kappsi, tundus aga, nagu peaks see tüüp olema märksa vanem ja oma inimlikkuses suuremal määral kokku kuivanud.

Oli väga huvitav jälgida seda etendust kõigi ta tugevate ja nõrkade külgedega. Tehtud tööd aga peab igal juhul tunnustama; see käib ka õpperühma juhataja Priit Põldroosi kohta. Ootame põnevusega õpperühma järgmist esinemist.

Saal oli täiesti välja müüdud. Osa publikut, mis on nähtavasti „rahvatükistunud", pidas tarvilikuks naerda kõige traagilisematel kohtadel.

V. Mettus.

„Romeo ja Julia"

Mõningaid aastaid juba „Estonia" teatri repertuaarist kõrvale jäetud Ch. Gounod' ooper „Romeo ja Julia" toodi nüüd jälle lavale. Kuna peaosade täitjad, kelle õlgadel lasub kaaluvam muusikaline osa, olid ka uuslavastusel samad, nagu varemaltki, sils siin muusikalisest küljest ei olnud tähtsamat uudust. Kui võrrelda E. Uuli lavastust H. Kompuse omaga, siis olid siin ka teatavad muudatused. Esimeses vaatuses toimus endises lavastuses maskiball kogu tegevuse ajal tagafoonil madalamale asetatud laval, mida oli kasutanud õige põhimõttega H. Kompus, silmas pidades meie teatrilava ruumi vähesust, sest siis võisid peategelased mängida vabamalt, olles esiplaanil. Nüüd aga olid kõik lavategelased, nagu koor ja ballett, oma sagedase ilmumisega ja lahkumisega näitelava esiplaanile kokku surutud, mis mõjus tihtipeale segavalt. Lavategelaste kostüümid olid uuendatud ning paistsid säravaina. Uus lavapilt — Capulettide lossi sisemuses — paistis aga pisut liiga heledais ja kirevais värvitoones väljapeetuna Uuslavastuse uuduseks tuleks pidada proloogi ja epiloogi lisandust. Kas oli olulist vajadust nende väljatoomiseks, jääb küsimuseks oma ette. Kuna need on ära jäetud suuremais ooperiteatreis, siis on tuldud ka mujal arvamisele, et need tunduvad ülelligseina. Proloogi pantomiim seletab lühidalt ooperi faabula põhijooni, mis osalt vähendab huvi pinevust sisulise arengu vastu. Muusikalisest küljest aga lepitas vaatajat E. Kapi osavasti Gounod' motiividest koostatud muusikaline osa, mis jättis kõigiti cheduse mulje. Julia osa täitjana mõjus hästi Marta Runge kõigepealt muusikalisest küljest. Ta oli oma osa niivõrd läbi tunnud, et ta seda võis vabalt ja hingestatult esile tuua ning jääda ühtlasi kogu aeg tihedasse kontakti orkestriga. Kõlaliselt heliseb tema heledakõlaline lüüriline sopraan nüüd kandvamalt ja mahlakamalt endisest. Olgugi, et tema rahuldas lavaliselt, oli ta ikkagi muusikaliselt tunduvalt tugevam. Väljapaistvama menu osaliseks sai ta esimeses osas sooritatud kuulsa valsiga.

Aarne Viisimaale läks korda luua sümpaatse Romeo kuju, pakkudes ka laululiselt oma parima. Tal on olemas loomulik temperament ja ta tunneb end laval kodusena. Laululiselt mõjub ta enam hoogsalt laulmisel, kuna sagedama õrnutsemisega muutub tema väljendusviis pisut liiga mahedaks. Kuid üldkokkuvõttes sai ta oma suure ja vastutusrikka osaga hästi toime. Stabiilset kõlavust ja vabadust hääle käsitlemisel väljendas Lydia Adler paaži osas, kuna tõlgitsemisel oleks tahtnud paiguti enam kergust ja tujukust. Capuletti osas avaldas head kõlaküllust Jaan Villard, kusjuures aga siiski tuleks anda enam dünaamilist vaheldust.

Teised vähemate osade täitjad B. Hansen, H. Sutt ja K. Ots olid oma ülesande kõrgusel.

Märkida tuleks veel lavastuse kasuks tantsude rohkust.

Osavõtt etendusest oli elav.

Th. Lemba

„Estonia" teater

Teisip., 8. veebr., Tšaikovski ooper **„Eugen Onegin".** Harilikud hinnad.

Keskn., 9. veebr., harilike hindadega Tšaikovski ooper **„Padaemand".**

Neljap., 10. veebr., Kalmani operett **„Sügismanööver".**

Reedel, 11. veebr., viimset korda alandatud hindadega Pagnoli näidend **„Tseesar",** („Kaugete randade" ja „Fanny" järg).

Vanda Luzzato kontsert

Neljapäeval, 10. veebruaril, esineb „Estonia" kontsertsaalis itaalia viulikunstnik Vanda Luzzato. Kontserdi kavas: Händel — sonaat a-duur, Beethoven — sonaat c-moll, Mendelssohn — viulikontsert, Paganini-Kreissler — Capriccio XIII, Veracini-Corti — Largo jvm. Klaveril saadab kunstnikku Stefan Hajdn. Kontserdi algus kell 8 õhtul.

Vastlaball-maskeraad „Estonias"

Laupäeval, 19. veebruaril, korraldatakse „Estonia" saales vastlaball-maskeraad, millele pääsmed on seltsi liikmeile ja daamidele kr. 2.—, võõrastele härradele kr. 3.— saadaval „Estonia" teatri büroos igapäev kella 10—3 p. l. seltsi liikmete isiklikul või kirjalikul soovitusel Tantsuks mängib 5 orkestrit. Kontsertsaal dekoreeritud. Rikkalik loterii-allegrii. Balli loteriile on väärtuslikke asju annetatud järgmiste suuräride poolt: Joh. Lorupi klaasivabrik, A.-S. Tartu Pank, A.-S. Järvakandi Tehased, A.-S. Eesti Tuletikumonopol, A.-S. „EKA", A.-S. Tallinna Laevaühisus, Eesti Rahvapank, Oscar Stude ekspeditsiooniäri, Firma J. Chr. Koch, Põllumeeste Keskpank, K.-Ü. „Mineraal", Nahatööstuse a.-s. „Uni-

on", Schenker & Ko, Kummitööstus a.-ü. „Põhjala", Laevafirma E. Bergmann, A. Tõnisson & Ko, N. Goldstein, A.-S. Rotermani tehased, A.-S. „Rauaniit", A.-S. C. Siegel, K. Graudin, Keila Kalevivabrik, A.-S. B. Minkov & Pojad, Abramson ja Ko, Tallinna Juudi Ühispank, Sabsay & Ko, Hiiu-Kärdla Kalevivabrik, Vennad Tofer a.-s., A.-S. Rumberg ja Tuberg & Ko, A.-S. vennad Kimberg, k.-m. Gutkin, Eesti Maakrediitselts, Käsmu laevaomanikud, A.-S. A Le' Coq, Kaubandus-tööstus osaühisus „Tarmo", A.-S. A. Brandmann, A.-S. Saku õlletehas, K.-S. „Eeks-Maja", A.-S. „Turis".

Eesti Draamateater

Neljap., 10. skp., kell ½8 õhtul 46. korda **„Suvi".**

Laup., 12. skp., kell ½8 õhtul esietenduseks **„Valge taud".**

NOORSOOTEATER

Pühap., 13. skp., kell ½3 p. l. 2. korda **„Väike lord Fauntleroy",**

Kassa avatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

Töölisteater

Täna **„Rätsepad Sillamaisil"** 3. korda. Algus kell ½8 õhtul. Pääsmed 25—150 senti.

Kolmapäeval **„Tootsi palm"** 23. korda.

Tallinna Töölismuusika Ühing

korraldab pühapäeval, 13. veebr., kell 8 õhtul Estonia Kontsertsaalis oma järjekorralise suurkontserdi, kus esineb mele tuntud viulikunstnik Alfred Papmehl. Kontserdil on kaastegev veel P. Indra klaveril. Pääsmed 75—15 sendini, eelmüügil Esto-Muusikas ja Ühingu büroos Pärnu mnt. 41

Lauljate ellidi kontsert

Reedel, 11. veebruaril, s. a., toimub Estonia kontsertsaalis solistide kontsert, milles kaastegevad: Ida Loo, Olga Lund, Eedo Karrisoo ja Votele Veikat.

Erilist tähelepanu muidugi pälvib Eedo Karrisoo esinemine sel kontserdil, kus kontsertpublikul esmakordselt avaneb võimalus tutvuda selle silmapaistva noorema generatsiooni lauljaga, kes hiljuti Viini riigiooperis esinedes lõikas loorbereid nii publikult kui ka arvustajailt: „Ta omab unustamatu hiilgusega c, kandva kesktooni ja helliseva sügavuse..." „... kõrged noodid on täiuslikud ja kaunid, ning meenutavad Gigli kõlavärve...", „... võib-olla saab temast veel teine Kiepura...", „... temast võib rüükida kui tulevasest suurusest laulutaevas...". Jääb loota, et eelseisev kontsert annab nilpalju et Karrisoole jääb midagi ka edasiarendamiseks.

Pääsetähed eelmüügil Estonia kassas.

Kahel klaveril

mängivad kolmapäeva õhtul kell 8 „Estonia" kontsertsaalis andekad kunstnikud Tatjaana Jakobson ja Leida Kurko Brahmsi, Palmgreni, Liszti ja Rahmaninovi helitöld.

Ra

Teisipäeva

16.55 reklaam. 17.0
M. J. Eiseni muistendi
S. Luide-Wettik. 17.35
Tallinn ja Tartu: Helip
Weremürgistus. 18.10
(metso-sopran) ja A. T
nudisjeid. 19.00 õige aeg
kümmeminutit — Riigiw
19.15 bandžhojooloisid.
eesti keel — R. Kreps.
orkester. Juh. prof.
aalne kümmeminutit.
orkester. Juh. prof. R.
jeid. 22.00 õige aeg. P
muusika „Kultaseit". 23.
dalakrooonika.

Keskmädala

7.00 äratusmäng. W.
7.25 hommikuõnnisõna
— õp. A. Tähevälj. 8.3
Tallinn ja Tartu: Karal
Tallinn ja Türi: Turute

16.55 reklaam. 17.
laam. 17.35 Türi: Jäät
Tartu: helilaate. 17
18.00 W. Roots: Soom
rjaloolisi marsse helilaa
19.00 õige aeg. Ilmatea
ümmeminutit — Riigiw
19.15 Paul Lincke wals
„Padaemand", P. Tšaik
(„Estonia" teatrist). Te
alt). Liisa — O. Tiide
Lund-Kuutmaa (metso-so
or). Tomski — K. Wi
Veikat (bariton). Tšaik
Tšaplitski — J. Willard
ne (bariton). Pastoraali
maa (sopran). Cloe —
K. Wiitol (bariton). Näi
juht — prof. R. Kull.
Tšaikovskiit. 2. wahe
westlus — toimetaja H.
21.18: westlus A. Puja
lastevanemate weerandi
wuse arendamisest. 5. w
Päevauudisjeid. 6. wa
Tšaikovskiist.

Raadi

eisipäeval, 8. veebru
kaitseliidu keskjuhatus
nel kaitseliit ja eelole

Sport

V. Nõmmik „mängis“ enda Wimbledoni

Eesti tennismängijate silmapaistev esinemine Põhjamaade meistervõistlustel

K. Lasn Balti riikide andekaim mängija

Helsingist saabusid eile tagasi Tallinna meie tennismängijad K. Lasn, P. Kuus ja pr. Veera Nõmmik, kes edukalt võistlesid Helsingis nädal aega kestnud Põhjamaade meistervõistlustel. Meie tennismängijatega viibis esindajana kaasas Spordi Keskliidu tennisõpetaja B. Lepik, kes jagas meile oma muljeid eestlaste silmapaistvast esinemisest Põhjamaade meistervõistlustel.

Eelkõige peab märkima, et eestlased esinesid sedapuhku silmapaistvamalt, kui nad seda tennise alal kunagi varem on suutnud teha. Omandati häid kogemusi ja õpiti palju juure, mis peaks aitama kaasa taseme süvendamiseks. K. Lasn vaatamata vähesele harjutamisele näitas head liikuvust ja tehnikat. Talv läbi tublisti harjutanud soomlase Forsmani võitis 7:5, 6:3, 9:7. Forsmani head praegust klassi näitab juba see, et ta tuli troostiturniiri võitjaks, lüües heas vormis daanlast Wiumi üleolevalt 6:0, 6:4. Poolfinaalis oli Lasnil vastaseks Inglise Davis-cupi mängija Hughes. Lasn võttis inglaselt esimese seti 6:3 ja oli ka teises setis ees 4:2! Inglane muutis siis oma taktikat ja hakkas Lasni väsitama lõikelöökidega, hävitades jooksmapanevate lõikepallidega Lasni vastupidavuse. Nii läks teine sett inglasele 4:6 ja samuti mõlemad viimased 3:6.

Lasn oma hea liikuvusega ja tehnikaga köitis silmapaistvamate välismaalaste tähelepanu. Põhjamaade meistriks tulnud jugoslaavlane Puncec märkis eestlasi tervitades, et Lasn on andekaim tennismängija Balti riiges, kuid kiiremaks arenemiseks vajaks ta rohkemal määral välisvõistlusi ning senistest tugevamaid vastaseid. Eestlaste tubli esinemise tõttu lubas Daani meister Plougman tänavu suvel tulla Eestisse võistlema.

P. Kuus pole välisvõistlustel käinud ja seepärast ei suutnud oludega kohaneda. Soome meistrile Grahnile pani ta esimeses setis südilt vastu 5:7, kuid nähes, et ikka vastu ei saa, andis ära viimased setid kergelt 0:6, 0:6. Üksikmängu suurimaks üllatuseks oli mõlema jugoslaavlase pääsmine finaali — nad lõid inglased poolfinaalides „mängust välja“ kiirete, otse lõigatud löökidega ja lakkamatu atakeerimisega. Jugoslaavlased võitsid inglasi võrdlemisi kergesti — Pallada võitis Hare'i 6:0, 6:3, 6:2, Puncec omakorda Hughesi 6:0, 6:1, 9:7.

Oma elu parimat vormi näitas Helsingis üllatuslikult pr. Veera Nõmmik, kes seejuures Tallinnas enne ärasõitu oli olnud kaunis räbalas vormis! Alul pr. Nõmmik võitis soomlanna Birgi-Nordeni kergelt 6:2, 6:1, siis Soome meistri Marianne Hellströmi 6:2, 6:2. Poolfinaalis kohtus ta inglanna Joan Saundersiga, kes Inglise edetabelis viies mängija. Saunders oli enne seda lühitanud välja daanlanna Gutte Willemoesti 6:0, 6:0! Tublilt ja kindlalt esinedes pr. Nõmmik võitis J. Saundersi 6:3, 6:2. See oli pr. Nõmmiku kõige parem ja tehniliselt-taktikaliselt kõige õigem mäng tema senises tenniskarjääris. Pole imestada siis, et Soome ja Rootsi ajakirjandus märkis, et pr. Nõmmik väärib Wimbledoni saatmist. Finaalis Inglise edetabeli teise mängija Mary Hardwicki vastu mängis pr. Nõmmik kindlalt, kuid tugeva ataagivõimega kõva füüsilise treeningu läbi teinud inglanna vastu polnud tal väljavaateid. Mary Hardwickil tuli end võitmiseks tõsiselt kokku võtta. Esimese game'i võitis Mary Hardwick napilt 7:5. Teises setis läks pr. Nõmmik omakorda ette 3:1, kuid siis pääsis inglanna füüsiline üleolek maksvusele — ta võttis kuus game'i järjest, võites sellega seti 6:3 ja kogu matši. See mäng pr. Nõmmikult oli veel tublim kui võit poolfinaalis J. Saundersi üle. Nii tugevate vastastega pole pr. Nõmmik veel kohanud ja nii südilt pole ta veel varem mänginud. Napilt kaotada maailma edetabeli esimese kümne hulka kuuluvale mängijale — see on suur saavutus. Inglastelt kuuldus, et pr. Nõmmik võivat nüüd kindlasti oodata kutset Wimbledoni mängudest osavõtmiseks.

Meespaarismängus sattusid Lasn ja Kuus kohe kokku Pallada-Punceciga, kes tulid hiljem turniiri võitjaks. Segapaarismängus pr. Nõmmik ja Lasn lõid alul T. Nybergi ja Elna Lindforsi 7:5 ja 6:3. Seejärele võitsid nad Rootsi meistrist C. Österbergist ja Soome meistrist M. Hellströmist koosnevat paari 6:8, 6:3, 6:4! Poolfinaalis kaotasid Lasn ja pr. Nõmmik inglastele Saundersile-Hughesile, kes hiljem tulid esikohale, 2:6, 2:6.

Siseriigist

Harjumaalt

Rapla waliti uus wallawanem. Rapla wallawolikogu koosolekul uue wallawanema walimisel esitati kandidaatideks praegune ajutine wallawanema kohustetäitja Oskar Leinsalu ja wolikogulliikmed Eduard Neumann, Herman Kaasik ja Martin Patsig. Häältemisel jäid kõik teised kandidaadid wähemusse ning uueks wallawanemaks waliti 14 häälega 10 wastu wallawolikogu liige Herman Kaasik, kes esitatakse siseministrile ametisse kinnitamiseks.

Muudatus jalgratta-sundmäärustes. Siseministeerium ilmitati ajutise maawalitsuse poolt wastu wõetud muudatus sundmäärustes jalgrataste registreerimise kohta Harjumaal. Muudatuse kohaselt jääwad edaspidi jalgrataste registreerimise tunnistused wõi sõidutoad ära neis waldades, kus wõetakse jalgrattamaksu ning nende ajest täidawad maksukwiitungid.

Kuna Harjumaal wõtawad peagu kõik wallad jalgrattamaksu, siis muudatuse tagajärel wähenewad edaspidi kõigil jalgrataste omanikel Harjumaal mõned liigmaksud, nagu seda seni olid kantselei-, tempelmaks j. n. e.

Näitekunsti kursus rahwaülikoolis. Harjumaa rahwaülikooli ja E. Haridusliidu korraldusel toimub 8.—24. weebr. k. a. Harjumaa rahwaülikooli juures, endises Rawila mõisas, näitekunsti kursus, kus juhatajaks on näitejuhi-instruktor Julius Talpsepp.

Autobusseühendus Tallinna—Ardu wahel jatkub. Pärast tee puhastamist lumest awati 5. sp. jällegi korralik autobusseühendus Tallinna—Ardu wahel läbi liinil. Autobused wäljuwad Tallinnast iga päew kell 5 p. l. ja Ardust kell 6 homm.

Uus aiandusring Harku ja Rannamõisa. Keila põllumeeste konwendi korraldusel peeti pühap., 6. sp., Harku koolimajas põllumajanduslik kõnekoosolek, kus kõnedega esinesid kohalik maatulunduse konsulent agr. F. Luht ja Harjumaa aianduse konsulent Endla Põder. Kõnede lõppedes otsustati üksmeelselt ellu kutsuda uus Harku ja Rannamõisa ühine aiandusmeelisdusring ning waliti ka ajutatawale ringile ajutine juhatus, kes ajab ringile liikmete kogumisele.

Nakkushaigused kadusid äkki. Möödunud nädala kestes registreeriti nakkushaigustena Harjumaal waid kopsutuiifikust 4 ja juguhaigusi 3 juhtumil. Waatamata sellele, et alles eelmisel nädalal ilmnesid weel sarlakid ja difteeria Harjumaal terwelt 15 juhtumiga, ei ilmnenud neid ega ka teisi kardetawamaid nakkushaigusi Harjumaal möödunud nädala kestes ühegi juhtumina, waid nad kadusid äkki.

Järvamaalt

Kuul läbis kopsutiiwa. Koigi w. Mardi talus teeniw julane Hugo Lainewool, 23 a. wana, haawas end pühapäewal kaitseliidu wintpüssiga, mille kuul tungis noormehele rindu, läbis kopsutiiwa ja tungis wälja õlast. Noormees toimetati Järwa maahaiglasse. Kuigi ta seisukord on raske, arwatakse siiski olewat elulootusi.

Viljandist

Pealikute kogu malewa juure. Kaitseliidu Sakala malewa juure ajutisi pealikute kogu, mille esimehecks waliti kohtunik Tasja ja abiks major Tarem.

Tulistaja wahi all. Teatawasti leidis esmaspäewa warahommikul Wiljandis „Koidu“ ruumes korraldatud rahwapidul ajest tulistamine, kus 23-a. Leida Orumaa laskis rewolwrist kuuli paremasse puusa oma tuttawale noormehele Reinhold Luigale.

Nagu selgub, on neiu tapmiskatse toime pannud ettekawatsetult, käies wahepeal Luiga korteris, kust toonud pidule kaasa relwa. Noormehele tekitatud wigastus osutus õnneks kergeks ja juba esmaspäewal wõis ta haiglast lahkuda pärast seda, kut kuul oli wälja opereeritud. Orumaa on Wiljandi linawabriku tööline. Suurduse huwides wiibib ta praegu wahi all.

Tammsaare austamine Wiljandis. Kirjanik Tammsaare juubelit tähistatakse Wiljandis tagantjärele kesknädalal, 9. weebr. Sel puhul „Ugalas“ tuleb ettekandele „Tõe ja õiguse“ konspekti dramatiseering „Andres ja Pearu“. Andrese osa mängib näitejuht Ed. Tinn, kes on ka tüki lawastajaks, Pearut aga tõlgitseb A. Johanson.

Ehitatakse uus „Wesiflirt“. Wiljandi tennise- ja weespordi klubi on otsustanud kewadel püstitada järwekaldale senise wana hoone asemele uue ja awarama majakese, mis Wiljandis kannab „Wesiflirdi“ nimetust. Samuti tahetakse järwe ääre ehitada senitsele kahele tenniseväljakule lisaks weel kolmas.

Viljandimaalt

30 kinniswara sundmüügile. 28. weebruarii ja 5. märtsil on Wiljandi 1. ja 2. jsk., S.-Saani ja Mõisaküla kohtupristawite poolt wälja kuulutatud järjekorralisel 31 kinniswara sundmüük. Samal ajal tuleb kinniswarasid müügile weel ka Põltsamaa kohtupristawi piirkonnas. Oksjonid peetakse Wilj. ringkonnakohtu saalis. Müüdawate kinniswarade hulgas on suurtalusid, maju, afundustalusid, wäikekohti jne. Mõned kinniswarad on läinud haamri alla mõnesajakroonise wõla tõttu.

Abja tahab uut keskkooli. Pärnumaa jõukaimad keskused — Abja, Karksi, Polli, Põogle j. t. — teotsewad praegu energiliselt ses suunas, et sigemas tulewikus Abja-Paluoja awataks uus keskkool, kuhu ümbruskonna waldade elanikud oma lapsi wõiksid kooli saata. Pühapäewal peeti Abja-Paluoja seltsimajas järjekordne propagandakoosolek keskkooli ajutamise mõtte propageerimiseks.

Virumaalt

Täismehed tegid lastele „kolli“. Wiru-Maidlas koostas politsei protokolli Oskar Krausile, Martin Kõrtsile ja Alfred Wilgile, kes koos mõnede tundmata kaaslastega tegid mürtsu Joh. Uulmanni maja ümber. Mehed löid ajal, kus kodus oli ainult kaks alaealist tütarlast, majal ukse eest ja purustasid maja ees mitmesuguseid esemeid.

Petserist

300-kr. annetus mälestusjamba heaks. Tallinna ärimees Boris Linde annetas korjanduslehe kaudu 300 kr. Wabadussõjas langenutele mälestusjamba ehitamiseks Petseri linna.

Võrumaalt

Mehe surm maanteel. Wõru linna ja Timo walla wahelisel teelt leiti surnult mees. Laibas tunti ära Timo walla elanik, taluperemees Juhan Tara, 69 a. wana. Arstlikul ülewaatusel ja kpolitseilisel juurdlusel selgus, et J. Tara oli surnud liigse alkoholi tarwitamise tagajärjel ja wanaduse nõrkusse.

Tabalt tagaotsitaw. Pühapäewal tabas Kasaritsa rajooni konstaabel Kasaritsa Tootsil pidul paljude süütegude pärast tagaotsitawa Iwan Mehewitschi, 28 a. wana, Tabatu on pärit Petserimaalt ja teda otsitiki mitme jsk.-kohtuniku poolt taga. Wiimasel ajal oli ta ilma kindla elukohata ja warjas end politsei- ja kohtuwõimude eest.

Saaremaalt

Taluniku surm õueköögis. Salme w. Wintri küla „Simiste“ talu õueköögist leiti surnult 57-a. peremees Kristjan Praakel. Mees põdes wiimasel ajal närwihaigust, mis wiiski ta surma.

Sõbatalwine kõnelus Saaremaal. Waljalas oli ülecile kuulda tugewaid kõnekärgatusi. Kohalikud wanemad inimesed arwawad, et ilm läheb peatselt kewadeks ja külma tänawu enam ei tule.

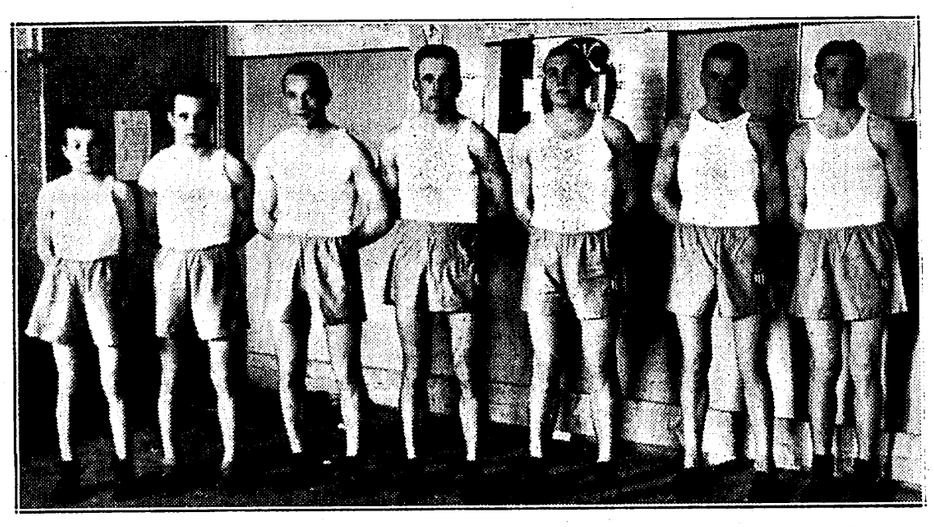

Seitse venda poksijad! Sindi Kaljusse kuulub terve „poksimeeskond“ Künnapaid — nimelt stardib Sindi Kalju värvides seitse venda Künnapaid poksivõistlustel. Nädalavahetusel Sindis peetud Eesti B kl. poksimeister võistlustel tuli seitsmest vennast kaks Eesti meistriks — sulgkaalus Jaan Künnapas (pildil vasakult teine) ja keskkaalus Rudolf Künnapas (vasakult kolmas).

Paul Keres jälle kodumaal

Leedulased plaanitsevad „kättemaksu“. — Kerese kiirsimultaan Tallinnas

Eile saabus lennukiga Tallinna meie malesuurmeister Paul Keres. Teatavasti viibis Keres möödunud aasta detsembri algusest välismail, jälgides Aljechin-Euwe maailmameistrimatši lõppvaatust ja võttes osa Inglismaal Hastingsi jõuluturniirist, kus ta teatavasti jagas inglise suurlootuse Alexanderiga teise ja kolmanda koha, jäädes maha esimesest — suurmeister Reževskyst — vaid poole punkti võrra. Inglismaalt tagasi tulles Keres puhkas Tšehhoslovakkias Tatra mägedes.

Siiski ka Tšehhoslovakkias ja sealt tulles ka Kaunases Keres ei läbenud puhata „loorbereil“, vaid katsus jõudu simultaanides sealsete malejüngritega.

Usutluses meie lehe esindajaga Keres avaldas rahulolu seekordsete maleürituste korralduste suhtes.

Mis puutub aga tulemuste hinnangusse ja sündmuste kirjeldustesse, siis ta oli sõnakehv, mõeldes vist: „Olete ise juba ammu neid lugenud ja kuulnud.“

Leedulastest mainis Keres, et nad kavatsevad „veriselt“ kätte maksa maavõistluse kaotuse Tallinnas (7½:8½). Nad teevad ettepaneku võistelda juba käesoleval kevadel Kaunases.

Kerese esimene mure Tallinna saabudes oli informeeruda Eesti Maleliidu tegevusest, kuna tal liidu juhatuse liikmena on kavatsus ka oma käsi külge panna liidu kasvava töö ja ürituste edendamiseks. Ja neid üritusi on juba praegu ette näha mitu, nagu Eesti meeskondade turniir vabaduspäeva paiku, Eesti-Läti maavõistlus (märtsis?) jne.

Eil õhtul Keres viibis TEMS'is, kus tal oli võimalus näidata oma mõtlemiskiirust ja kiiret taipu. Ta mängis seitsme vastasega, andes igas partiis igale vastasele mõtlemisajaks 10 minutit ja võttes endale vaid 2 minutit mõtlemisaega. Kuigi vastasteks oli ka mitmeid liiduklassi mängijaid, Keresel õnnestus võita 6 vastast. Ainult liiduklassi mees Laurine suutis lõpuks võita ühe partii.

Keres jääb aprillikuuni Eestisse.

Laurine võitis Kalde

Eile oli TEMS'is seltsi esivõistluste suursündmus: kohtusid 100%-lised vedajad Kalde ja Laurine. Kaldel oli juba 5 puhast punkti ja vaid 2 partiid veel mängida. Kerkis küsimus: kas teeb Kalde „puhta töö“ ja võidab kõik vastased?

Kalde algas lipuetturiga ja tegi hiljem ettuvahetuse, mis andis temale šansse liputiival ja Laurisele — kuningatiival. Seda viimast ohtu ei hinnanud Kalde küllalt tõsiseks ja see oli saatuslik viga. Laurine, ohverdades lipu, sundis vastase alistuma, sest Kalde kuninga surm oli vältimatu. Seega Kalde sai esimese kaotuse ja Laurine tähtsa võidu.

Teine paar Favre-Sepp näitas vahelduvat mängu. Lõppeks Sepp, hoides vastase kuningat „vangis“, võitis mängu.

Partii Friedemann-Israel jäi mängimata.

Esivõistluste rivistus miinuspunktide järgi on praegu järgmine: Laurine 4 punkti (kaotuseta), Türn 3 punkti, Kalde +5, —1 jne.

Täna õhtul toimub matš TEMS-VRS (Saksa maleselts). Matš toimub Mustapeade klubis algusega kell ½9.

Eesti Panga aruanne

31. jaanuaril 1938. a.

	Milj. kroonides		
	31. 1. 38	31. 1. 37	15. 1. 3
Kuld	34.2	34.2	34.2
Wälisraha	15.7	11.6	15.6
Sisewekslid	12.3	12.1	12.7
Laenud	12.5	12.1	9.5
Muud aktiwad	25.0	16.4	25.9
Bilanss	104.6	91.5	102.6
Pangatähed	48.8	44.6	47.0
Jookswad arwed	34.9	32.7	34.2
Sellest:			
Walitsuse	20.7	21.6	22.2
Pankade	11.3	8.5	9.9
Muud passiwad	15.0	8.5	14.8
Kattewara %	59,66	59,21	60,78

Wõrreldes kattewara seisu pangatähtede ringwoolug jooksva aasta jaanuari lõpul möödunud aasta jaanua riga, selgub, et kattewara tõus wälisvaluta osas on o nud 4.1 milj. kr. ja sellele wastawalt tõus pangatähtede ringwoolus 4,2 milj. kr. Eesti Panga krediitide seisu on tõus olnud minimaalne, kõigest 0.6 milj. kr., kun seewastu hoiusummad on suurenenud 2.2 milj. k wõrra, millest pankade arwele langeb 2.8 milj. kr., kun walitsuse jooksvad arwed on kahanenud 0.9 milj. k ulatuses. Kõige suuremad muudatused on muudes akt waes ja muudes passiwates, üldiselt aga paistab, Eesti Pank on laenude andmises wõrdsemiji tagas hoidlik.

Politseipeegel

Alatised tantsu- ja joomapeod. W.-Ameerika t nr. 30 ajetsewa maja omanik Joh. Simson awalda politsejile, et tema üürnik Heinrich Kleits korralda oma korteris alatiselt tantsu- ja joomapidusid, mi härivat majaelanikkonna rahu. Wiimane tantsupid olnud pühapäewa õhtul, kusjuures mürgeldatud j tantsitud ka maja ühiskoridoris nii, et lagi kõikunu

Woorimehe omawolt. W.-Ameerika tän. 25-b— ekutsew Alide Tomen awaldas politsejile, et we woorimees nr. 131 olla tema krundi ääre, awaliku sõiduteele omawoliliselt pannud maha kõntjast jää

Murti lahti kiosk. Öösl wastu tänast päewa wargad murdnud lahti Wilmsi tän. nr. 1 ajetse Marie Nisseni kioski. Warastatud aga midagi ole, kuna omanik asjad eelmisel õhtul oli ära pe nud.

Sissekirjutamatuid elab Jõe tän. nr. 38 ajetsew majas Karl Horeb, mispärast politsei koostas pr tokolli maja omanikule.

Seadusewastane wedu. Narwa mnt. wedas linn walitsuse terwishoiuosakonnas tembeldamata kärukat tiga pagarisaadusi Narwa mnt. nr. 31—5 elutse Jaan Pawlow.

Joobnud isikuid paigutati politseiarestimajja 4

Vargusi pealinnas

Tartu mnt. nr. 70 ajetsewa maja kuurist warastati Oswald Punsepa jalgratas 100 kr. wäärtuses.

Anna Weitsmanni keldrist Kristiine tän. nr. warastati 18 kr. wäärtuses toiduaineid.

W. Sarja tän. nr. 1 ajetsewa maja ehitustöö juures warastati Elisabet Kändi turukorwijt redik seest raha ja kokku 11 kr. wäärtuses.

Sõjamäe turbaraba masinakuurist warastati 200 wäärtuses kuullaagreid ja mitmesuguseid muid asju, m kuulusid Jaan Põldmaale.

Ballasti tän. nr. 34 jaoweskist warastati mitme guseid wajt masinaosi 17 kr. wäärtuses.

Vastutav toimetaja J. TAKLAJA.
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

Eesti-Läti korvpallis

Maavõistlus peetakse tennishallis

Suuremaks spordisündmuseks eeloleval nädalavahetusel on Läti korvpalli rahvusmeeskonna külaskäik Tallinna — laupäeval toimub tennishallis Eesti-Läti korvpallimaavõistlus ja pühapäeval Saksa Kultuurvalitsuse võimlas Tallinn-Riia linnavõistlus. Läti rahvusmeeskond saabub Tallinna reede õhtul kell 19.00. Maavõistlusõhtu algus on laupäeval kell 19.00 Kadrioru tennishallis, Eelmänguna toimub korvpallimatš Harju ja Tallinna ringkondade vahel, kusjuures Tallinnat esindab Russi teine meeskond ja Harju ringkonda ÜENÜ Nõmme osakonna meeskond.

Pühapäeval võistlevad lätlased Saksa kultuurvalitsuse võimlas algusega kell 19.00, kusjuures võistlus toimub Tallinn-Riia linnavõistlusena. Eelmängus kohtuvad Tallinna ja Harju ringkonnad võrkpallimatšis. Tallinnat esindab Lutheri NMKÜ, Harju ringkonda Nõmme Kalju.

Eesti rahvusmeeskond maavõistluseks Läti vastu on juba koostatud, kusjuures koosseisu on arvatud Tallinnast 5 ja Tartust samuti 5 mängijat, kellest meeskonnad ja vahetus kombineeritakse. Pääsmete eelmüük maavõistluseks algab homme, kesknädalal, „Esto“ ja V. Resev-Reseli soprdiärides. Pääsmetega on soovitav end varakult varustada, kuna istekohtade arv on piiratud.

Tallinna Kalev — Pärnu Kalev maadluses 7:2

Pühapäeval peeti Pärnus esimene maadlusvõistlus Pärnu Kalevi ja Tallinna Kalevi B meeskonna vahel. Tallinna Kalev sai võidu 7:2. Kärbeskaalus Pärnu parim A. Põntson seljatas mõlemad vastased: K. Sassi 8.30 ja A. Ajango 8.42. Sulgkaalus A. Sumil (Tallinn) võitis seljaga A. Setkovi 3.30. Kergekaalus E. Kasekänd (T) seljatas G. Võllase 6.50. Kergekeskkaalus Tallinna Kalevi tulevikulootus E. Võidula sai seljavõidu A. Saarsalu üle. 5.20. Keskkaalus oli kaks matši. K. Loorents (T) võitis E. Kööseli 3:0 ja A. Jamul (T) seljatas üllatuslikult kiirelt 36 sek. E. Kontsoni. Poolraskekaalus J. Randma (T) võitis E. Lelovi vaid paremusega 3:0. Raskekaalus oli tasavägine matš A. Klasseni (T) ja A. Lauri (P) vahel. Võitis A. Klassen häältega 2:1.

Jalgratastel suusavõistlustele!

Noorte kotkaste Lääne maleva suusa-meistervõistlused toimusid koos kaitseliidu maleva suusavõistlustega 6. veebruaril s. a. Paliveres. Nii võis näha, et paljud osavõtjad sõitsid kohale jalgratastel — suusad seljas! Vaatamata sellele oli osavõtjaid rohkesti ja saavutati võrdlemisi häid tagajärgi, eriti noorte kotkaste B klassis. A klassi võistlejaist puudusid „suurmeister“ A. Tikkermann ja parimad suusatajad E. Milvek, L. Oiglas j. t., mille tõttu ka on seletatavad A klassi nõrgemad tagajärjed. Noorte kotkaste B klassis t(15—17 a.) tulid kohtadele: 1. A. Kändler, meririhm „Urmas“ — 22.52; 2. N. Vahtmaa, meririhm „Urmas“ — 23.12! 3. A. Soon, Palivere rühm — 23.24. A. klassis (17—19 a.) 1. A. Soodla, meririhm „Urmas“ — 24.15; 2. H. Mustkivi, Risti rühm — 27.05; 3. J. Roosi, meririhm „Urmas“ — 28.50. Rühmadest saavutasid punkte: 1. Meririhm „Urmas“ — 45 p., 2. Palivere rühm.

Pärnumaa maleva suusavõistlused

Laupäeval ja pühapäeval peeti Abja-Paluojal Pärnumaa maleva meistervõistlused suusatamises. Osavõtjaid oli 30. Kestev sula oli maastiku muutnud äärmiselt raskeks, sadas isegi vihma. 18 km patrullsuusatamise ühes laskmisega võitis J. Parts, Halliste mlv. 9 tabamust ja 2.10.05,0; 2. M. Hansberg (Vändra) 9 tab. ja 2.14.10,0; 3. E. Veide (Häädemeeste) 2.15.04,0. 10 km eriklassile: 1. E. Illaru keskmlv., 59.30,0; 2. K. Meere-Matson, keskmlvk. 1.01.13,0. 10 km: 1. M. Hansberg 1.01.27,0; 2. H. Juhani (Saardu) 1.06.52,0; 3. J. Parts (Halliste) 1.09.47,0. 10 km algajaile: 1. O. Juhansoo (Vändra) 58,03,0; 2. E. Veide (Häädemeeste) 1.02.56,0; 3. E. Mälgand (Halliste) 1.10.42,0. 5 km naistele: 1. B. Anvelt (Halliste) 42.15,0; 2. L. Kukk (Halliste) 43.26,0. Üldvõitjaks tuli Halliste malevkond 33 punkti; 2. Vändra 22 p.

A. Adamson Saaremaa parim sportlane 1937. a.

Saaremaa spordiliit, hinnates sportlaste möödunud aasta tegevust, otsustas tunnustada Saaremaa 1937. a. parimaks sportlaseks kuressaarlase August Adamsoni. Argutusauhinnaks otsustas spordiliit Adamsonile anda käckella vastava pealkirjaga ja diplomiga. Parimaks tennisemängijaks 1937. a. Kuressaares korraldatud turniiril tunnistati kuressaarlane Armin Palk. Temale otsustati anda hõbepokaal vastava pealkirjaga ja diplomiga. Auhinnad anti eelmainitud sportlasile üle spordiballil.

Teie väldite
külmetus- ja kurguhaigusi
kui tarvitate õigeaegselt
TRYPASOL tablette või
FLAVOSOL tablette.
Saadaval apteekidest.
A/S. Ephag'i far. lab. Tallinn

N.-Jõesuu kalureil jäi 60 võrku tormi kätte

N.-Jõesuu kalurid on hirmul oma wõrkude pärast. Pühapäewal wiisid kalurid kolme mootorpaadiga umbes 25 km kaugusele merele 60 wõrku. Öösi tekkis merel tugew torm. Kalurid tegid küll katset sõita wõrkude järele, kuid need katsed tugewa murdlainte tõttu ebaõnnestusid. Merel on praegu 12 kaluri wõrgud ja nende wäärtus tõuseb ümmarguselt 2500 krooni. Kardetakse, et kestwate põhjakaarte tõttu wõib hakata merel liikuma ajujää, millest oli seni Narwa laht täiesti puhas ja wõimaldas sõrepärast püüki jõoritada, mis teeks takistusi merele sõiduks.

Töötsimised

Gümn. haridusega 24-a. neiu palub
teenistust,
Räägib eesti, rootsi ja saksa keelt. Enne teeninud kauplusis ja ettekandjana söögimajas. Kirj. slt. „24/3504“

Keskealine naisterahvas palub
mingit tööd,
kas ruumide koristajaks või lapse juure. Endal korter. Teat. pal. slt. „20/2780“.

Aus ja korralik keskealine abielupaar palub
kojamehekohta
tunneb remont- ja puutööd, soovitus olemas. Teatada slt. „9/3459“.

Lp. merimehed, kes võimaldaks tütarlapsele
koha laeva?
Kirjad saata slt. „19/2779“.

Noor tõsine, energ. neiu
palub kohta
ärisse või mujale. On varem sel alal töötanud, evib osal. keelte oskuse ja hariduse. Nõustub ärasõiduga. Kirj. slt. „30/3550“.

22-a. karske mittesuitsetaja
noormees
palub kiiresti mingisug. tööd, on ennem töötanud vabrikus ja pagari juures. Kirjad pal. slt. „24/3544“.

Noor maanaisterahvas palub mingit
teenistust
ükskõik mis alal, kas majateenijaks või laste juure. Kirj. slt. „23/3543“.

Aus karske
noormees
palub mingit tööd. Nõus kõigega. Võib ka ajutine olla. Teat. slt. „15/3535“.

19-aastane
tütarlaps
palub tööd. Kirjad slt. „8/3528“.

Soovin
pesupesijaks wõi pasijaks. Sammla tän. 23—5, Nõmmel.

Korralik neiu
palub majateenijakohta, wõib ka Nõmmel olla. Kirjad slt. „27/3507“.

Lp. tööandjad!
Karske korralik noormees palub tööd. Tunneb jalgratta- ja lukusepatööd. Kirj. slt. „29/3549“.

Lp. õmblejad!
Wõimaldage keskealisele pr. käealusena tööd, on enne olnud, wõib ka laagritöö olla. Kirj. slt. „28/3508“.

Keskealine lesk palub
mingit kohta,
keedab hästi. Tänulik kõige eest. Kirj. slt. „19/3539“.

Kats saarencidu
paluvad kohta,
üks õmblejaks juure wõi rätsepa käealuseks, teine pasijaks wõi laste juure pooleks päewaks, oma korteriga käies. Ostab teeta, on olemas soowitused. Kirj. slt. „38/3513“.

Lp. tööandjad!
Noor neiu palub kohta nõudepesijaks, kraamijaks, majateenijaks wõi midagi muud. Kirjad slt. „6/2806“.

50—100 kr.
sellele, kes soowitab lühimats tulewikuks kestwat tööd ükskõik mis alale, kohanen kiiresti. Olen 23-a. noormees, pikemat kaswu, tugew. Räägin 3 kohalikku keelt. Wastus slt. „21/3661“.

Hotellitubadeteenija neiu
palub kohta, on hästi wiisunud, energiline, tööarmastaja, walitseb keeli. Kirjad Tartu „Presja“, „Energiline“ all.

Kutsetunnistusega
juuksurpreili
soowib kohta paremasse ärisse, meeskatööle. Teat. slt. „11/3651“.

Tallinnas asuv vanem suure tutvusringkonnaga täielise vastutusega
komisjonikontor
võtab enda peale igasuguste **kinnis- ja vallasvarade,** samuti **kaupade ja muude varanduste** müüke. Ühtlasi võtab ka esindusi Tallinna jaoks. Teat. slt. „36/3516“.

Wanem usklik naisterahwas
soovib kohta
majja, keedab hästi, räägib wene keelt. Pal. kirj. slt. „15/2815“.

Lp. rätsepad!
Palun, wõimaldage wiisunud abilisele tööd. Kirj. slt. „13/2813“.

Töökas poolvilunud
tisler
palub tööd. Kirj. slt. „23/2783“.

Noor korralik täiskarske
1-liigi autojuht
soowib kohta ükskõik misugusele masinale, nõus ka maamasinat sõitma. Pakk. kirj. slt. „27/2787“.

Kaevupuurija
otsib tööd. Kirj. slt. „8/3488“.

Soovin kohta
kuni kella 3 päeval, kas laste juure seltsiliseks wõi perenaiseabiks. Annan ka saksa ja vene keele **tunde** (gümn. kava). On head soovitused. Teat. kirjal. Koidu tän. 51—2.

Lp. tööandjad! Wõimaldage 21-a. tüüsedale
maaneiule
teenistus. Wõib ka õpilasekoht olla. Wilub kiiresti. Kirjal. pal. slt. „30/2790“.

Palun kohta
jumalakartlikku perekonda. Kirj. slt. „1/2801“.

Neiu
soowib mingit teenistust, kas tööstusse, pesumajja, tööginaija wõi ükskõik mida, wõib ka majja, on wiisunud. Kirj. slt. „35/2795“.

Härrad tööandjad!
Korralik töömees, 32 a. w., soowib ükskõik mis töö, kas wõi poole palga eest. Kirjad pal. slt. „33/2793“.

Aednik,
täiesti wiisunud taimehoonete, lawade, lillede, puukoolide, puu- ja juurwilja alal, soowib kohta. Tooitused ja tunnistused olemas. Pakk. pal. saata Kukruse p.-ag. „Elisto“.

Lp. tööandjad!
Palun, wõimaldage neiule rasikohr wõi perenaiseabiks. Kirj. slt. „33/3553“.

Karske, korralik noorem
aednik
soowib püüsiwat teenistust. Teat. slt. „7/3567“.

Õppinud, kutseõunistusega
kübarategija
soowib wastawat kohta. Kirjad slt. „31/3551“.

Lp. tööandjad!
Naiskes seisukorras maa palub siidamesi mingit t töökusesse, kontorikraa jaks, pasiskohta wõi üks mis töole, on rahul kõig Kirj. pal. slt. „32/3552“.

Aus tüüdlas
passija
soowib neiu- wõi pasiksk tunneb kõiki majatöid. S slt. „31/3511“.

Noor wene tüütarlaps so
perenaiseabiks
wõi laste juure. Kirj. „4/2804“.

Igal õhtul on värs
„PÄEVALEHT
saadaval
Kohtla-Järv
jaama raamatuka

Arstid

Dr. B. Nurmand
(Tartust).
Närvi-, sugu- ja sifehaigused.
W.-w 11—12½ ja 5—7.
Pärnu mnt. 32–16.

Hambaarst Anna Amitan
elab nüüd
Pärnu mnt.
(end Jaani t.) 8—5, linna apteegi vastas. liift nupp 4, Telef 447-89.
W.-w kl. 10—2 ja 4—7.

Palwekirjad

Lennuki 18 (büroo).
Süüteo, abielulah., päranduse, vekslivõlanõudm., edasikaebuse jne. asjus kirjut. asjat. Nõuanne. Avatud 9—2 ja 5—7 p. l.

Tunnid

Leçons de français. Deutsche Stunden
(eriti täiskasv., ka vanem.). Dipl. õpetajanna. Pikk tän. 34—6. Kõnelda kl. 6—8 õhtul.

Ullatavalt hästi
õpite inglise, saksa ja wene keelt. Tõlked. Olewimägi 6—3 (end. S. Brooksimägi). Kõnetunnid kella 11—1 ja 5—7.

BERLITZ SCHOOL
Sakala 39—5, tel. 438-20. Inglise, prantsuse, itaalia, hispaania, saksa, wene, eesti keelt õpetatakse kiirelt. Berlitzi meetod ja raamatud. Brosjüürid ja proovitund maksuta. (Eitevalmistus eksamitele.) (Tõlked. — Äriraamatud.)

Klaveritunnid
ja võib klaveril harjutada. Luise tän. 17—6.

Klaveritunde,
harjutustunde. Soome muusikakooli lõpetanu poolt 3—5 kr. tunn. Põhja puiestee 11—11 hoovis, kl. 6—7.

Diplom. helikunstnik-heliloojanna annab
klaveri- ja teooriatunde
mõõduka tasu eest Nõmmel ja Tallinnas. Teatada slt. „16/3496".

Saksamaat ja venelanat waja
tunniandjateks
Nõmmele. Wabaduse pst. 18—2.

Matemaatika
tunde antakse edukalt. Kauaaegne praktika. Sõja tän. 11-B, krt. 2. Kõn. kl. 3—6.

Korraldan
daamide- ja lasteriiete juurelõikuse ja ümblustöö õpetuse ühes tikandiga. Kinga t. 6/8, telef. 479-56.

Matemaatika
ja füüsika tunnid igas ulatuses.
Harju 35–1.

Õpetajanna kauaaegse wilumusega annab hästi ja edukalt
Järeleaitamistunde.
Walirjeb põhjalikult eesti, ingl. ja saksa k. Teat. slt. „35/3635".

Tööotsimised

N. M. K. ü. autokooli äsja lõpetanud
maanoormees,
kes tööd ei karda, soovib kohta woo- või sõiduautole wõi üksküik mis tööstusje. Warem mootorite ja aurumasinatega töötanud, omab tunnistused. Teat. slt. „20/2820".

Lp. tööandjad!
Palun wõimaldage maanciule koht. Wõib ka restorani nõudepesijaks, ei põlga tööd. Kirj. slt. „16/3576".

Õ-a. noormees kõrgema juriidilise (Tartu ülikool) ja majanduslikn eriharidusega wajab wastawat
teenistust,
Wõib olla ka wäiksem teenistus pärast lõunat. Tunneb raamatu- ja artvepid. + masinakirja. Kirjal. slt. „14/3574".

Ustaw ja aus ning töökas proua palub
teenistust
kraamijana wõi mõnel muul alal. Waremalt töötanud kantseleis. Kirjad slt. „20/8620".

Maalt tõitnud 26-a. karske
lihunikusell
otsib wastawat kohta, wõib ka toiduainetekaupluses olla müüjaks wõi hobusemehels. Kirj. slt. „1/3601".

Aus korralik
tütarlaps
palub teenijaks lapse juure wõi perenaiseabiks. Teat. slt. „38/3598".

Palun mingisugust
teenistust
majateenijaks wõi perenaiseabiks. Kirj. slt. „8/3608".

Wõimaldage aujale karskele abielus meeskodanikule
teenistust
Wilumud äriregewuses, ei põlga füüsilist tööd. Wõimalik rahaline tagatis ja head soovitused. Kirj. slt. „6/3646".

16-a. maatütarlaps
soovib kohta
lapse juure wõi perenaiseabiks. Kirj. slt. „33/3633".

Lp. tislerid!
Wõimaldage tööd töökale, poolwilumud töömehele. Kirjad slt. „12/3572".

20 kr. sellele,
kes soovitab naisterahwale koha tööstusje wõi wabrikusje. Teat. slt. „26/3626"

Soovin kohta
üksiku juure wõi lasteia perekonda wõi toatüdrukuks. Kirj. slt. „39/3599".

V. a. õmblejad!
Palun, wõimaldage waesele tütarlapsele tööd, on wilumud kleidi- ja mantlitöös, omab soovitusi. Kirjad slt. „18/3618".

Noor neiu
palub kohta üksiteenijaks wõi etekandjaks. Omab tunnistused. Kirjad slt. „10/3610"

Korralik
pesupesija
tuleb teile kõju pesema. Teatada kirjal. slt. „30/3590".

Lp. õmblejad!
Palun wõimaldage noorele naisele käealusekoht kleidi- wõi mantlitõmbleja juure, on ennem neil aladel töötanud. Pal. teat. slt. „40/3640".

Wilunud korralik
ettekandja
otsib kohta. Kirj. slt. „36/3636".

Lp. härrad! Palun wõimaldage 23-a. Tartust sõitnud karskele korralikule
noormehele tööd.
On töötanud wabrikutes ja laewal. Kirj. slt. „29/3629"

V. a. tööstuseomanikud,
palun, wõimaldage waesele energilisele tütarlapsele tööd, on wilumud poolija. Kirjad slt. „17/3617".

Freesija-kingsepp
palub kohta. Pal. kirjal. slt. „6/3606".

Noorem naisterahwas
otsib kohta
äristje, kassasje, tööstusesje, wabrikusje wõi söögisaali. On wilumud mitmel alal. Omab tunnistused, walitsemisest, wene ja saksa keelt. Teatada slt. „1/3561".

Wilumud
kokaabi
otsib kohta söögisaali, wõib ka passisaks. Kirj. slt. „23/3623".

Härrad
rätsepad!
Tütarlaps soovib laagripintsakuräätsepa abilisks. Kirj. slt. „11/3611".

Põllutöödes täiesti wilumud noormees
soovib kohta talusse.
Wõib töötada iseseiswalt. Pakkumised ühes tingim. slt. „24/3584".

Kojarahva-kohta
soovib lasketa abielupaar. Soovitused head. Kirjal. slt. „3/3643".

Sõjawäest wabanenud korralik maanoormees palub tungiwalt
teenistust
äraelamiseks, üksküik mis alal, kohaneb kiiresti kõigega, tunneb ka weidi tisleritöö. Kirjad val. slt. „28/3628".

Tähelepanu.
Soovin ühenduist metalli-juurtööstusega müürilammutamise majinate walmistamiseks. Ühtlasi palun ametiasutusi ja majaperemehi minu poole pöörda tiwimajate lammutamise hindade asjus. Teat. kirjal. Tartu mnt. 29—3, A. W.

I. Nottbeck'i kontor
Lai 28, krt. 2, tel. 480-40, soovitab häid majateenijaid, wilum. teerjaid, noori peren. abijid, passijaid ja majahoidjaid (kesklütte tunbj.)

Maalt tulnud korralik
tütarlaps
palub mingit teenistust, kas wabrikusje wõi teenijaks, on ennem ka teeninud. Kirjad jaata kuni 12. jõp. Alewi t. 4—2.

Lp. tööandjad!
Korralik ja wäga töökas tüdruk soowib kohta linna wõi maale. Kirjad slt. „16/3656".

Neiu palub
mingit tööd, wõib olla passikoht, on ta wilumud ümblustöös. Teat. slt. „15/3655".

Modistin
otsib kohta kübaraärisse. Kirjad slt. „9/3649".

33-a. noormees I liigi autojuhi loaga
palub tööd-
teenistust autojuhiks wõi töökotta, tunneb lukusepatööd. On täiesti karske, ustav ja kristliku ilmavaatega. Teat. slt. „25/3545".

Tööpakkumised

Tüdrukut
kes teeta oskab, tarwis linna ligidale juurde tallu. Kaubelda Kentmani tän. 15—5.

Endereitöödele tarwis wilunud
rätsepat.
Teat. slt. „6/3486".

Pudukauplusesse otsitakse keeli walitsejat
müüjannat.
Teatada slt. „21/3501".

Vajatakse ausat
üksiteenijat,
kes on kõigis majatöödes wilunud ja omab head tunnistused. Palk Kr. 25 kuus. Tulla kella 2—4 Imanta 20—1

Sulast
maale tarvis, kes lüpsa oskab Ao tän. 6—1, Paldiski mnt. 19 sisse keerata.

Ametasutus vajab wilunud
lukusepp-motoristi
ajutisele tööle. Sooviavaldused ühes lühikese kirjeldusega senise töö ja teenistuse kohta saata 10. veebruariks s. a. slt. „24/2784".

Kutsetunnistusega korralikku
juuksurit
tarwis kindlale kohale. Naistetöö tundmine soovitaw. Kirj. slt. „34/3394".

Wajan ärasõidaks Tartu head
tööjõudu
peennaha-mustritööde alal (kunstkäsitöö). Räägida 9. ktp. kuni kl. ½3 Tallinnas, Harju 39. K. Haupt.

Kasseerijale, kontrollijale wõi muul soliidsel alal liikuvale meesisikule wõimalik
wõrdl. tasuv. kaastöö.
Lühidalt praegusest tegevusest teat. slt. „15/2775".

Tarvis
üksiteenijat.
Tulla Laulupeo 1—1.

Lukusepp,
kes kaalutööd tunneb, wõib tulla Narwa mnt. 12—18.

Ettekandjat
waja Kopli tän. 18, söögisaali.

Õpilast
waja käsitööärisse. Teat. slt. „12/2812".

Rätsep wajab
meestöölist
(noori meest) töönuppa. Tulla Tatari tän. 2—1.

Tööstusesse wajatakse ausaid ja korralikke
noor-mehi.
Kirjutada lähemalt slt. „A. 996".

Teenijat,
oma korterist käijat, tunnistusega, vaja Fählmani 5—6.

Haritlasperekonda tarwis wilunud keeiaoskajat
teenijat
Jakobson 8—11 (wiimane maja hoowis).

Talusulast
tarwis linna lähedale tallu. Kaubelda keskn. kl. 10—11 Pärnu mnt. majandusühisuse hoowis.

Juuksurit
tarwis meestetöödele. Suur Karja tän. 12.

Tüdrukut
tarwis linna lähedale tallu. Kaub. Harju tän. 30—3, kl. 4—5 p. l. ja 9—10 e. l.

Wajatakse kohe wilunud
lokkijat.
Kindel palk wõi protsent. Narwa mnt. 45.

Pagaripoissi
tarwis, kes tööd tunneb. Liiwalaia 36, ärisse.

Majateenijat
tarwis. Liiwalaia tän. 36, pagariärisse.

Eesti Metsa ja Tselluloosi Aktsiaühing wajab
auruturbiini masinisti.
Järelepärimistega pöörduda tehaste juhataja poole Kehras.

üksikut wilunud
müüjannat
tarwis puuwiljaga kauplemiseks, soowitaw kes wene keelt räägib. Teat. wanus ja õige aadress kirjal. slt. „37/3557".

Tarwis linna lähedale maale
tüdrukut
kes loomi talitada oskab. Kaubelda 9. weebr. kella 12—1 Paldiski mnt. 40, Waariku poe hoowis.

Haritud perekond wajab 5-aastase tütarlapse juure
kaswatajannat
(Fröblerin). Kentmani tän. 10—4. Rääkida kl. ½11—½12 e. l. ja 5—6 p. l.

K. N. N. Ü. kohakuulamise büroo, Pikk 67, av. k. 10—2. Teenistust leiavad iseseisvad keetjad, üksiteenijad, saksa keelt valits. lastekasvatajad, perenaised maale jne.

Köögiteenijat
waja. Kohwik Marcelle, Raekojaplatsil.

Korralikku ja aujat
üksiteenijat
tarwis, keeduoskusega. Kõleri tän. 6—1.

Wajatakse oma korterist käijat kõikeliist
köögiteenijat,
kes oskab pesu pesta ja seepi keeta. Küüsida Tartu mnt. 64 eimelauast.

Laduhoidja-koha
100 kr. + %% saab tööstuses tjik, kes laenab kindla pandi wõi panga-garantii wastu 6 kuuks 2000 kr. Teat. slt. „31/3631".

Wajatakse chenille-paelte
kudujat,
kes oskab ka lilleliist kududa, ja chenille'i lõikajat. Kirjad slt. „35/3595".

Mööbliisõle tarwis wäljaõppimud
sadulseppa.
Kindel teenistus. Soovitaw, kel on kutsetunnistus. Teat. slt. „32/3632".

Kiiresti tarwis daamidetööle
juuksurit
kes ka meestetööde on wilumud. Soovitaw kutsetunnistusega. Tarwis teist laupäewast meestetöölist. Hea palk. Pärnu mnt. 96, telef. 465-81, kirj. slt. „2/3642".

Wajatakse kestwale kohale
pleki-seppa,
kes ka autobusiekere karmise töö runneb. Wõib olla ka noorem tegija. Teat. kirj. slt. „10/3690".

Wajatakse nublit
jooksupoissi
heade soovitustega. Tulla kella 4—6 Kopli 22, „Estotrikoo".

Õpipoissi
wajan Sanna t. 1, elektritöökoita.

Äriisje wajatakse
õpipoissi.
Soowitaw kolme kohaliku keele oskus. Teatada ühes andmetega enda kohta slt. „E. 2084".

Waja
tislerit ja sadulseppa
Heina 11-a, töönuppa.

Kojameest-
tweowoorimeest, lasteta inimesi, on tarwis. Tähe t. 7.

Autojuhti
tarwis, kes ka iseseiswalt remonti teeb. Kaiarmu 4—3.

Pagaripoissi
tarwis. Narwa mnt. 55.

Juuksurpreilit
tarwis meestetööle Kindel palk. Läbi rääkida Niguliste tän. 10—4.

Tarwis tisleri
õpipoissi
Narwa mnt. 14, töötuppa.

Majahoidjat,
korralikku remonditegijat, waja Weerenni tän. 4.

Wajatakse laagrikleidi (siidi-, willased, sitsk.)
õmblejat.
Kirj. slt. „20/3660".

Õpetan
kiiresti selgeks klanispesu-trikkimise. Teat. slt. „12/3652".

Rauatreialit
kohe waja, segatööle. Tulbi tän. 9, tööstusesse.

Tarwis Tallinna ligidale maale kauplusekohta puhast
vanemat naisterahwast
tubastele talitustele ja lapse juure. Tulla keskn., 9. veebr., kell 11 K/m. Hirschfeld ja Co kauplusesse, Veneturg nr. 5.

Korteripakkumised

TALLINNAS

Ilus
mööblita tuba
kesklinnas ära anda ühele wõi kahele ametiskäijale iitsetule, hind Kr. 30. Küsida telef. 440-91 wõi kirjal. slt. „37/3477".

Ilus erasisseküaiguga
mööblita tuba
ära anda. Türnpu 5—2.

Kaasüüriliseks
wõib tulla kindlas teenistuses isik. Ilus Kalamaja t. 25—3, teisel korral.

Korter
ära anda Rana tän. 10—1.

Kaks koosseisuwat hästi
möbl. tuba
ühes köögi ja wannitoaga wälja anda Gonsiori tän. 13—11, parterr, hoowinajas. Näha kl. 10—12 ja 15—18.

Ära anda
mööblita tuba
köögi tarwitusega. Gonsiori tän. 29—5 (hoowis).

Tuba
(puhastatud) erasisseküaiguga ja köögi tarwitamisega ära anda elamiseks wõi päewaseks tarwitamiseks. Teat. Müürivahe tän. 23-a, krt. 3

Ära anda 1—2 ametiskäijale waitsele härrale
ilus tuba mööblite
wastu päikest, kesklüttega ja wanni tarwitamisega 1. korral uues majas. Tina tän. 17—2.

Lihakauplus
ühes piimarunniga ja nõuetele wastawa looga ära anda elumuutmise tõttu. Teateid saab Wiljandi ja Pärnu maantee nurgalt lehekioskist.

Ära anda uues majas ilus
mööbliga tuba
kesklütte ja wanniga. Kaiarmu 6—7.

Kaasüürliseks
kostiga wõi ilma wõib tulla korralik karske noormees. Roosikrantsi 5—2 (2. korral).

Garaash
wõi laduruum välja üürida. Mahub 16 veoautot, nelja uksega. Kotsebue 16-a wõi tel. 446-64 ja 471-71.

2 suurt mööblita tuba
kesklinnas wälja anda kontoriks wõi elamiseks. Küüsida telef. 479-56.

Tööstusruumid
ära anda puutööstusele wõi mõneks teiseks otstarbeks. Elekter on olemas. Teat. saab Tallinnas Õle 31, juukstööstusest.

Wäike
möbl. tuba
erasisseküaiguga wälja üürida. Endla 16—8.

Korter
välja üürida Kivimurru tän. — üks tuba ja kõök, teisel korral, vastu päikest, kuiv ja soe, 17 kr. kuus. Kaubelda Koidu 63—17.

3-toaline
korter
kesklüttega majas kõige tarwismineiwaga wälja üürida korralikule perekonnale. Lähemalt Kesk-Ameerika tän. 16—10, 2. korral.

Mööbl. tuba
kütte ja walgustusega, erasisseküaiguga, kindl. ametis käijale wõi kahele härrale ära anda. Liiwamäe 16—2.

15. skp. vabaneb Planeedi tänaval
korter
— 2 tuba, kõök, esik, W. C., üldvann. Intell. üürnikel teat. slt. „32/3592".

1. märtsist ära anda
tisleritöötoaruumid
tööstusvooluga. Küsida telef. 306-72 wõi Lembitu 29, hoovist.

Puuvilja-kauplus
kesklinnas keldris 300 kr. eest kohe ära anda. Kirjad slt. „19/3499".

Korteripakkumised

NÕMMEL JA MUJAL.

Välja üürida
Nõmmel soe talvekorter — 4 tuba ja kõök kõrvalruumidega. Rahumäe, Mängu t. 16.

Korteriotsimised

Korterit
wajatawad korralikud inimesed wõi oja korterist, erasisseküaiguga, niiüd wõi lähemal ajal. Teat. slt. „23/3503".

üksik härra soowib leida
mööbl. toa,
hommikupärastese-poolse, eelistataw 2. korral, ühes wanni tarwitusega. Nõmmel, t. o. Nõmme — Hiiu wahel, soowitaw Wabaduse pst. äärest wõi läheduses. Pakkumised val. saata ühes üürihinna tähendamisega „31/3351".

Üksik kindlas teenistuses pr. soovib väikest
tuba,
köögi tarvit. Teat. slt. „11/3531".

Soovin üürida
keldri-laoruumi
Wenetsia ümbruses. Läbi rääkida kl. 2—7 Kuke tän. 10—1.

Wäljaspool Tallinna elaw abielupaar soovib wahetewahel linnas wiibimise ajaks alatiselt wähese mööbliga omaette
väikest tuba
ühes kütte ja walgustusega. Pakk. slt. „4/3484".

Wajatakse kohe wõi edaspidi
3–4-toalist
korterit wannitoaga. Kirjad slt. „30/3510".

Suuremat
kioskit
wõi väiksemat äriruumi tarwis. Wõib ka agulis olla. Teat. ühes hinnaga slt. „18/3538".

Lasketa abielupaar otsib 1—2-toalist köögiga
korterit
wõimalikult kesklinna ligidal. Pal. teat. ühes hinnaga slt. „29/3589".

Kaks kindlas teenistuses ijikut wajatawad kiires korras ühetoalist
korterit
2. wõi 3. linnajaos, hinnalt kuni 17 kr. Kirj. slt. „23/3583".

2-toalist korterit
korralikku majja vajab väike intelligentne riigiteenistuses perekond, soovitav vanniga. Kirjad slt. „34/3634".

Kindla teenistusega noor abielupaar wäikese perega
otsib tuba
köögiga wõi tuba. Teat. kuni 25. weebr. slt. „18/3658"

Müüakse

Tallinnast 40 km kaugusel müüa
ehituspalke ja -laudu.
Palke 178 tk., kandilud 4—6 tolli poole, laudu 150 tk., 1-toll., 58 tk. 2-toll., 12 tk. 1½-tolliseid. Teateid saab Lossiplats 5—1, pärast kl. 3.

Müüa
juuksetööstuse sisseseade 5 peegliga, wooworkuiwatusega. Küsida Dunkri tän. 11, Mathiesen.

Kraaidu tõttu müüa odawasti puugitud
mööbleid
ja soome diiwan-woodi. Kuu tän. 9—11, sisse teeraia Koidu tänawalt.

Wanas tuntud headuses
KOHWI
erisegud
TH. KAARMANN RAEKOJA 8

Müüa 3-aastane
täkk-hobune,
maalt toodud. Teat. saab Tehnika 12—12.

Suurem
maatükk
korteriga loomadepidajale ära anda. Lihaloomad müüa Teateid saab Astri tän. 7, poest.

Tiibklaver
müüa. Kõleri tän. 14—7. Kesktn., laup. ja pühap. kl. 2—4 tel. 317-50.

Kaks haruldast
peeglit
odavasti müüa, klaasi suurus 1,25×2,50 mtr. Kirj. slt. „39/3519".

Raasiku jaamas, turuplatsi juures müüa
krunt
600 r.-siilda à 2 krooni. Wäga jõugaw (70 sm.) kiwidest puhtaks tehtud must muld. Soowiawald. slt. „2/2802".

Müüa odavasti
pumasest puust olwaalne kummut, sohwa, toolid, lauad, piiiisiga saakimööbel, kosmetiline aurunaparaat, massaažiaparaat, kaheraudne jahipüss ja palju muid mööbleid. Narwa mnt. 33, mööbliäris.

Kassakapp,
keskmises suuruses, ühes puust alusega soodsa hinnaga müüa Tallinnas, Kaupmehe tän. 5—1.

Väike 6"
höövelmasin
müüa, ühes otsas kreissaag ja teises puurimispadrun, väga sünnis peenasjade töötoa jaoks. Hind 90 kr. S. Ameerika 41—6.

Müüa mugaw omaetre
maja
— Nõmmel, Hiiu peatusest 5 min. tee, 5 elutuba, kõigi mugawustega. Kirjad slt. „13/3493".

2 puhvetikappi
ja riietekapp müüa (kaest). Oskari tän. 32, töötoas.

Ehituskrunt
müüa Kiwiõlis Smirus 36.000 r.-mtr. Pakkum. slt. „28/2788".

Müüa hea wõrk-
raadio.
Näha iga päew kella 6—9 õhtul Endla tän. 49—5.

Ehitajalle on saada head
saepuru
ühes kõhaleweoga. Teat. iga päew pärast kella 18 telef. 475-64.

Ehitajatele
müüa paekive ühes kohaleveoga. Tel. 524-39.

Müüa täiesti sõidukorras
Buick tõldauto,
1929. a. mudel, hinnaga Kr. 1850. Näha Põhja pst. 19, Tallinnas.

Müüa kaheistmeline
sportauto,
vanem tüüp, täiesti sõidukorras. Kapitaalremont tehtud. Hind Kr. 600. Näha wõib iga päev Hollandi 50 „Auto-Service" maalritöökojast wõi telefonil 300-46 kella 3—7 p. l.

Müüa
elektrimootor ja dünamo. Jakobsoni tn. 23—5, Tallinn.

Müüa
keeniga diiwan kastiga, kummut, reformwoodi, kappgrammofon ja palju noote Liiwalaia tän. 98, krt. 1-b, sisseküik paraadukse kõrwalt.

Müüa kapp
(kolme uksega), woodi, tualett, toolid, kirjutuslaud, söögilaud j. m. Lai tän. 84—6 (sisseküik Waimu t.)

Müüa naisterahva
jalgratas.
Küsida Liivalaia 9—4, täna, 8. veebr. kuni kella 19.

Tööstuseks müüa
2-kordne maja kõige lähemas tööstusrajoonis, 200 ruutsülda maja aluspinda, maja kohe kättesaadav, igasuguseks tööstuseks lubatud. Hind alla 40.000 krooni. Maksutingimused väga head. Kirjad slt. „5/3645".

Müüa raamatuid
arstiteaduslikke, romaane jne. „Odav Raamat" Raekojapl. 18.

8. veebr. kl. 6—8 p. l. ja 9. veebr. 1—3
müüakse
kasvatajalt üks punarebasenahk ja hõberebasenahku. Jakobi 22—3.

Maja müüa
paremas Nõmme äärisjoonis, aastaüür 3500 kr. Kirjad slt. „26/3586".

Müüa kõrge
fotoaparaat
9×12, Anastigmaat 1.6,3. Kolde tän. 29—1.

Inglise teravakarvaline (Stichelhaar), isane, 1½-aastane
koer müüa
wõi wäikese rotipüüdja (Rattler) wõi taksi wastu vahetada. Madara 7—4.

Ärasõidu puhul kiiresti müüa korras
plüüsdiivan.
Kesk-Luha 2—11, II korral.

Müüa moodsaid
diivaneid ja kušette.
Roosikrantsi 15—15, sadulsepatöötoas hoovis.

Okaspuumetsa
müüa. Lähem. teat. Raua t. 9—6, iga p. kella 4—6.

Krunt
müüa Tondi teel 36, elektritrammi lähedal. Suurus umbes 12.000 r.-m., à 2.50 m ja sobib ka ehitusühingule. kus peale korteri saab ühingu liige suure aiamaa. Lähemalt Kopli tän. 72, tel. 471-71 ja 446-64.

Puumaja
Kalamaja rajoonis müüa, 72 r.-s. põhja, 14 kort. à 3 tuba, kõök ja esik. Hind Kr. 42.000, tulu 12% aastas, väljamaks kõkkuleppel. Teat. saab Suur Karja 9—2-a, k 9—12, p. l. 5—7.

2 hea sissetuleküga
maja,
1 min. tee Nõmme jaamast, soodsasti müüa. Küsida vann. adv. V. Kanariku büroost Raekojapl. 16, tel. 428-59.

Müüa 1½-t. 6-ist.
veoauto
Chewrolet. Küüsida Estonia teatrimaja keldrist nr. 58 wõi telef. 445-19.

Müüa tugew
platvorm-vanker.
ütlaje 12 (Tulika t. lõpul).

4-tonniline
veoauto
Dodge Brothers müüa, mudel 1935, kummid uued. Kirjad slt. „19/3659".

Müüa uus kortseri-
planiino.
Näha wõib Wana Kalamaja tän. 9—3.

Ed. Muuga
kullaseppa- ja antiikasjadeäri ajub üüiid
Vana Posti 3.
Suures walikus kuld-, hõbe- ja wäärtesju. Hinnad mõõdukad.

Ostetakse

Soovin osta lihtsa
ärileti
ja riiuleid. Teated kuni 13. veebr. 1938 slt. „27/3547".

Ostan
mööbleid, woodeid, kirj.-laudu, kappe, jalgratraid, ömblusmajinaid, raadioaparaate, fotoaparaate, lühtreid, raamatuid, linoleumi jne. Lai 24—6 wõi kirjal. slt. „35/3475".

Ostja Petserist
ostab igasugust pruugitud mööblit, riideid, jalanõusid, grammofoniplaate ja kõiksugu pööningukolu. Kirj. slt. „16/2776".

Soowin osta priima
briljant-sõrmuse,
umb. 2-karaadil. kiwiga. Kirj. slt. „28/3388".

Ostan
kantud riideid, jalanõusid, majatarbeid, pööningukolu ja kõike. mis kellelgi müüa on. Teat. slt. „13/3533".

Soovitakse osta häid
pilmalehmi,
hea rasvaprotsendiga, soovitav lüpsma tulija wõi tulnud. Teat. slt. „37/3517".

Ostan pruugitud Lutheri vabr. wõi teise
lapsemänguala.
Hinnaga teat. kirj. slt. „1/3521".

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän. 6, telef. 431-59.

Kulda, hõbedat ja vene peenraha ostan.
Woorimehe t. 4. E. Prant, telef. 412-39.

Ostan kohe Nõmmel
väikese maja
Soowitaw wõlaga, wõib ka olla pooleli ehitatud. Wäljamaks 4500 kr. Kirjad slt. „26/3506".

Katusepilpaid,
käsitsi kistud, ostan juuremal arwul. Teatada Liiwalaia 34-a, telef. 459-58.

Soowitakse osta kergem
käsikäru.
Pakk. Tondi tän. 25, hoowimajas 2. korral.

Ostan
kantud ülikondi, suwimantlid, talwepalitud, ülikuid pintsakuid, pandipileteid, ömblusmajinaid ja muid. Pärnu mnt. 33.

Maja
ostan ainult omaniku käest, mitte kaugele. Wäljamaks 24.000 kr. Kirj. slt. „38/2798".

Ostja Tallinnast maksab kõrgemat hinda kui prowintsi ostjad.
Ostan
juuremal arwul mööblit, riideid, pesu, grammofone, jalgratraid, ömblusmaj. ja kõike pööningukolu. Kirj. slt. „82/2792".

Soowitakse osta
kaks maja
neist üks wäljamaksuga kuni Kr. 40.000 ja teine Kr. 10.000. Teat. kirjal. slt. „7/2807".

Soowin osta meester. ja naisterahwa
jalgratta,
wõib ka pandipilet olla. Teatada Klaasingi 9—7.

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju, vanu rahasid, jumalakujusid (ikona) ostab kõrge hinnaga **Ed. Muuga,** Vana Posti 3.

Ostan
katuseplekki,
pünigitud, mis kõlbab katusele tagasi panna. Teat. slt. „7/3647".

Soowitakse osta
tõldauto
kaubaweoks. Pakkumised saata Pärnu, „Pärnu Päewalehe" tal. „Kaubaäiöld".

Ostan korgema
töövankri.
Pakkum. slt. „B. 487".

Soowin osta naisterahwa wähepruugitud
käekella.
Teat. ühes hinna ja firmaga kesknädalaks kl. 11 slt. „36/3676".

Ostan pruugitud remonti wajatwa meester. ja naister.
Jalgratta.
Teated hinnaga kuni 9. ja 10. weebr. slt. „14/3654".

Soowin osta wäheldase
talu,
jaama wõi Tallinna ligemal. Teatada Poska tän. 47—5, T. O.

Soowin osta ühes tiikis
korras talu,
juur. 18—30 ha, hea maapinnaga, heade hoonetega, juure maaniee wõi raudtee lähedal. Ostalt soodsate maksutingimustega, ühes inwentariga wõi ilma. Teated jaata Paliwere jaama, postkast nr. 12.

Mitmesugust

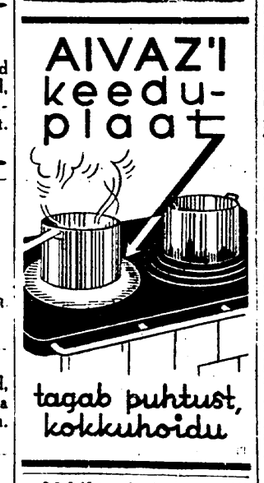

Jõejõjew haritud preili soowib
tutvuda
haritud, majanduslikult kindlust. härraga wan. 35—50 a. (Sihr — abielu). Kirjad Tartu, Pressa, nr. 50 all.